

MUNCITORII - II

1934 / 1935 /1936 / 1937/ 1938 /

MUNCITORII - II.....	1
1934 / 1935 /1936 / 1937/ 1938 /.....	1
-----	6
Guvern Tătărăscu .Legislatura PNL.Sesiunea extraordinară . 14 iun.'34.....	6
-----	6
1.) ing.N.Teodorescu (ministr. Industr. și comerț) , Eug.Titeanu (raportor) , 2-3 iul.'34.....	6
1.a) Ing. N. Teodorescu / 2 iul.'34 Vezi obligatoriu fișier Naționalism.....	6
▫ Evoluția legislației.....	6
▫ Situația personalului după război.....	7
▫ Comparație cu alte state.....	7
1.b) ACCuza (LANC) : naționalism intransigent , antiindustrialism, antisemitism ;.....	8
Atenție LD : De Adus !.....	8
c) dr.N.Hasnaș (PNL) : naționalism liberal tradițional ;.....	8
Atenție LD : De adus !.....	8
1.d) G .Deleanu (PNL-g).....	8
▫ Personalul din întreprinderi.....	8
▫ Proporțiile.....	8
▫ Șomajul.....	8
▫ Elementul românesc.....	8
1.e)N.Rizescu - Brănești.....	9
▫ Școli de maiștri industriali !.....	9
1.f) Flaviu Șuluțiu (PNL-liberal, ardelean , " Liga antirevizionistă ").....	9
▫ Personalul românesc.....	9
▫ Industriașii străini și minoritari.....	10
▫ Elementul românesc.....	10
1.g) Al.Alimănișteanu (DAD, MO 12, 2 iul.'34).....	10
▫ "Specialiștii " - străini.....	10
▫ Șomerii - români.....	10
1.h) Ștefan Mihăescu (proaspăt PNȚ ,industriaș , șef la "Asociația inginerilor").....	10
▫ Proporțiile străini / români.....	10
▫ Șomeri români.....	11
▫ Salariați străini.....	11
1.i) M.Plătăreanu (PNL) (DAD, MO 12, șed, 2 iul.'34 , p. 865 - 868).....	11
▫ Capitalului industrial	11
▫ Conflictul dintre <i>muncă</i> și <i>capital</i>	12
1.j.) Fritz Connert (P.German) (DAD, MO 12, 2 iul.'34, p. 869- 870).....	12
▫ " Naționalismul" legii.....	12
▫ Fața ascunsă : antiminoritară.....	12
1.k) Vasile Serdici (PNȚ - ardelean) (DAD, MO 12, 2 iul.'34, p 869 - 873).....	12
▫ Legea Răducanu	12
▫ Protecția muncii indigene.....	12
▫ Supuși străini.....	13
▫ Statistici.....	13
l) Pamfil Șecaru (" Curentul ") : naționalism camuflat , antiminoritar, intelectual, cultural	
Atenție LD : De adus !.....	13
m.) Adam Ionescu (PȚ - fără Lupu) (DAD, MO 13, 3 iul.'34 , p. 971-972).....	13
1.n) Petre Bejan (PNL) (DAD, MO 13, 3 iul.'34, p. 972-973).....	14
▫ Legea Teodorescu.....	14
1.o) I.Răducanu (ex-ministru Muncii) (DAD, MO13, 3 iul.'34, p. 980- 983).....	15
▫ Procentajul români / străini.....	15

1 p) Vlad Dimitriu (PRȚ- Galați), (DAD, MO 13, 3 iul.'34, p. 983- 987).....	15
▣ Muncitorii străini.....	15
▣ Muncitorii români.....	15
2.) C.Titel -Petrescu , " Verdictul de la Craiova " , // procesul c.f.r. / 7 iul.'34.....	16
▣ Procesul de la Craiova.....	16
▣ Lupta dintre lumea veche și lumea nouă.....	16
▣ Măsurile coercitive ale regimului vechi.....	17
▣ Starea de mizerie a populației.....	17
▣ Motivarea violenței	17
▣ PSDR - PCR.....	17
▣ Apel la solidaritate și unitate.....	17
3.) Congresul I al personalului de întreținere CFR , 29- 31 iul.'34.....	18
4.) Gh.Tătărăscu (prim ministru) ; Dinu Brătianu (scrisoare) , Târgu Jiu, 23 aug.'34.....	18
▣ Organizarea muncii naționale.....	18
▣ Solidarism social.....	18
▣ Asistența și protecția socială.....	18
5.) Vict.Iamandi (PNL, subsecretar de Stat) , discurs final la Mesaj, 17 dec.'34.....	19
▣ Muncă și ocrotiri sociale.....	19
6.) Sebastian Șerbescu (PNL) , comunicare : delegația parlamentară română , 8 febr.'35....	20
II) Chestiuni sociale.....	20
-----	21
Guvern Tătărăscu .Legislatura PNL. Sesiunea a III-a ordinară , 15 nov.'35 - apr.'36.....	21
-----	21
7.) Gh.Tătărăscu(președ.Consiliu, ministrul Armamentului) , concluzie la Mesaj, 14 dec.'35.21	21
▣ Destindere politică.....	21
▣ Pacificare.....	21
▣ Pacificarea : legea protejării românilor.....	21
▣ Focar de agitație : stăinii / români.....	21
▣ Pacificarea : lucrări și investiții.....	22
▣ Focar de agitație : șomajul.....	22
-----	22
Guvern Tătărăscu .Legislatura PNL. Sesiunea a IV-a ordinară , 15 nov.'36 - apr.'37.....	22
-----	22
8.) Corneliu Zelea Codreanu , <i>Circulări și Manifeste</i> , 1927-1938 ,.....	22
▣ Circulară : Corpul muncitorimeii legionare .(p. 95-96).....	22
9.) Iosif Jumanca (PSDR) , discurs la Mesaj, Senat , 27 nov.'36.....	23
▣ PSDR - PCR.....	23
▣ Distincții, deosebiri.....	23
▣ Locul și rolul proletariatului.....	24
▣ Prigonirea PSD , a presei, a mișc.muncit.....	24
▣ Măsuri antidemocratice.....	24
▣ Măsuri antimuncitorști.....	24
10.) Corneliu Zelea Codreanu , <i>Circulări și Manifeste</i> , 1927-1938 ,.....	25
▣ Manifest către muncitori(p. 181).....	25
11.) Congresul tineretului PNȚ- Ilfov. , 4 oct.1937.....	26
Stanciu Stoian (șef PNȚ-tineret -jud. Ilfov).....	26
▣ Raport de activitate.....	26
I.V. Popescu -Mehedinți (șef PNȚ-tineret -București).....	26
▣ Activitatea tineretului PNȚ din Capitală.....	26
c) Octav Livezeanu (PNȚ-tineret secretar g-ral Muntenia, Oltenia ,Dobrogea).....	26
prof. I.C. Petrescu (secretar g-ral PNȚ-tineret).....	26
▣ Statul național -țărănesc.....	26
▣ 4 pietre unghiulare :.....	26
e) Virgil Madgearu (secretar g-ral PNȚ ; șeful PNȚ Ilfov).....	27
▣ "Românizarea" vieții economice ,sociale, învățământ.....	27
[# românizarea învățământului].....	28

▫ Misiunea statului național -țărănesc :# ideea națională# solidarizarea cu țărănimea.....	28
[# solidaritatea cu țărănimea].....	28
[# stat cultural românesc].....	29
12.) Lotar Rădăceanu (PSD) , "Socialism și naționalism " , 1937.....	29
13.) Întrunirea PȚR - Brașov, (reprezentanți ai diverselor județe) , 17 oct.'37.....	30
av. Radu Olteanu (președ. Brașov).....	30
▫ Principiile radical-țărăniste	30
Tudor Ionescu (secretar-general PRȚ) / 17 oct.'37.....	30
▫ Singurul partid drept : PRȚ.....	30
Dem Dobrescu (? București ?) / 17 oct.'37.....	30
▫ România = țară bogată cu oameni săraci.....	30
▫ Popor tolerant și bun - clasă politicianistă rea.....	30
Grigore Iunian / 17 oct.'37.....	30
▫ PȚR - un partid neînțeleș.....	31
▫ PȚR=un partid de idei, de oameni cumsecade.....	31
14.) Gh.Tătărăscu , <i>Expozeu</i> , șed.CC al PNL ,/ 4 ani de guvernare / 2 nov.'37.....	31
▫ Refacerea economică	31
▫ Clasa muncitorească.....	31
▫ Protejarea muncii naționale.....	31
▫ Refacerea căilor de comunicație.....	32
▫ Școala și cultura națională.....	33
▫ Sănătatea publică.....	33
▫ Organizarea muncii și ocrotirii sociale.....	33
15.) Al.Vaida -Voevod, Manifestul Frontului Românesc, 1 dec.'37.....	34
▫ Programul Frontului Românesc.....	34
16.) Întruniri electorale PSD+PSU + sindicate , 11 dec.'37.....	34
A. Întrunire muncitorească , Sectorul Galben.....	35
B) Întrunire muncitorească în sectorul Negru.....	36
C) Întrunire muncitorească în cartierul Grivița.....	36
17) Gh.Tătărăscu , discurs radiofonic, înfăptuirile de ieri, programul de mâine , 13 dec.'37... ..	37
▫ Guvernarea de 4 ani.....	37
▫ Scumpirea vieții : impozite, prețuri.....	38
▫ Programul de mâine = program de continuitate.....	38
▫ Program de muncă, de vrednicie și disciplină.....	38
▫ Era reformelor.....	39
-----	39
Guvern Goga -Cuza 28 dec.'37 - 9 febr.'37.....	39
-----	40
18.) LD : Adu câteva date de la PSD, PCR	40
-----	40
Guvern Miron Cristea I, II 10 febr.'38 - 30 mart.'38 ; 30mart.'38 - 31 ian.'39.....	40
-----	40
19.)Instituții de interes muncitoresc , 1938 / 39.....	40
Presă muncitorească.....	40
20 a)Problemele muncii , la Geneva , iun.'38.....	40
▫ Delegat -ministrul Valer Roman.....	40
100% în consens cu Liga.....	40
Autarhie versus libertate economică.....	40
Liga Națiunilor.....	41
20.b.)Conferința muncitorilor maghiari din CGM, Cluj, 31iul -1 aug.'38.....	41
20 c.) 6 nov.'38.Universitate muncitorească din București.....	41
Inițiativa lui Ralea.....	41
Conducerea lui Tudor Vianu.....	42
20.d.)1 dec.'38 :poziția muncitorimii față de Unire.....	42
▫ Apelul sindicatelor.....	42
24 Întruniri sindicale în toată țara.....	42

▫ Rezoluția muncitorimii la întruniri.....	42
Hotărârea de a apăra unitatea și integritatea statului român.....	42
Rezoluția muncitorimii din Cluj.....	42
20.e.) Decret -lege : Frontul Renașterii Naționale , 15 dec.'38.....	43
▫ Primul nucleu FRN.....	43
20.f.) Decret -lege : <i>Serviciul Social</i> , Dimitrie Gusti ,18 ian.'39.....	43
20.g.)Decret -lege : <i>Directoratul</i> și Consiliul Superior al FRN , 20 ian.'39.....	43
20.h) Intelectuali în fruntea diverselor instituții culturale muncitorești , febr.'39.....	43
-----	43
Guvern Miron Cristea- III - 1 febr.'39 - 6 martie '39.....	43
Guvern Armand Călinescu - IV - 7 mart - 21 sept.'39.....	43
-----	44
21.) Demisia și reconstituirea Guvernului , emanație a FRN , 1 febr.'39.....	44
22.A.)8 febr.'39 <i>Declarația -program</i> a guvernului FRN.....	44
f.)M.Ralea , Ministerul Muncii	44
[*LD :M Ralea].....	44
-1938:Bresle,pensii ,contract de muncă,Muncă și voie bună	44
Programul pe 1939:.....	44
-Legea construcțiilor/construcții muncitorești /Casa construcțiilor /.....	45
-Reorganizarea creditului meșteșugăresc.....	45
-Camere de muncă.....	45
-Reforma jurisdicției muncii.....	45
-Primatul muncii românești.....	45
Învățământ muncitoresc.....	45
Plasarea ucenicilor.....	45
Casa de pensiuni a scriitorilor.....	45
Evreii fără cetățenie -în Palestina.....	45
Expoziția Muncii la București.....	45
-Codul Muncii Carol II.....	45
22.B.) <i>Declarația -program</i> a noului guvern , 8 febr.'39.....	46
▫ Sănătatea publică.....	46
▫ Educația Națională.....	46
23.) <i>Consiliul Superior Național</i> al FRN : prima manifestare publică , 26 mart.'39.....	46
24.)M.Ralea (ministr.Muncii) , <i>Referat /</i> sărbătorirea zilei de 1 mai / 1939.....	47
▫ 1 mai 1939.....	47
▫ Congresul breslelor.....	47
▫ PCR și 1 mai 1939.....	48
▫ Plenara a VI -a a CC PCR.....	48
#Politica pe două cărți a URSS.....	48
25.) Al.Rosetti (raportor),Proiectul de <i>Răspuns la Mesaj</i> ,Adunarea Deputaților,13 iun.'39....	49
Legislația muncii.....	49
Muncă și voie bună.....	49
Serviciu Social.....	49
26.) Ion Gigurtu * (FRN, Industrie,Comerț) , discurs la Mesaj, Cameră , 23 iun.'39.....	49
▫ Legiferarea breslelor.....	50
▫ Problema muncitorească.....	50
Lucrătorul român.....	51
Patronul român	51
Preceptele creștine.....	51
Lipsa capitalurilor	51
Politicizarea problemei	51
Arbitrajul Statului	52
27.) Ion Constanțiu (ex-cuzist deputat FRN, Comerț) discurs la mesaj, Cameră , 23 iun.'39	52
-----	52
▫ Regimul corporatist	52

Breaslă - Parlament - Națiune.....	52
▫ Regimul corporatist = regim naționalist.....	53
▫ Restaurația breslelor românești	53
▫ Funcțiile breslelor : economică, socială , politică.....	53
▫ Dispariția etichetelor de " stânga" și " dreapta ".....	53
▫ Socialismul - la muzeul patologiei.....	53
28.) Ion Flueraș (Ex-PSD , senator FRN, Muncă manuală) , la Mesaj, Senat , 23 iun.'39	54
▫ Clasa muncitoare : omagiu Reginei Maria.....	54
▫ Omagiu Regelui Carol II.....	54
▫ Situația clasei muncitoare.....	54
▫ Antrenarea muncitorilor în acțiuni ilegale.....	55
▫ Muncitorii în regim FRN.....	55
Mărirea salariilor.....	55
Măsurile guvernului	55
29.) G.Ene Filipescu (FRN, meseriaș, cismar) , la Mesaj, Cameră , 24 iun.'39.....	55
▫ Breasla cismarilor.....	55
▫ Pauperizarea meseriașului.....	56
Cizmarul	56
▫ Păcatele vechiului parlamentarism.....	56
▫ Scăderile morale ale clasei conducătoare.....	56
▫ Dinastia.....	57
▫ Era Carol II.....	57
30.) Ion Agârbiceanu (FRN, Publiciști și scriitori -Cluj) , la Mesaj, Senat 26 iun.'39.....	57
▫ Constituția Carol II = haina potrivită poporului român.....	57
▫ Principiile Constituției Excluderea luptei de clasă.....	57
▫ Guvernul.....	58
Muncă și Voie Bună	58
31.) Eftimie Gherman (Ex- PSD , deputat FRN , Muncitori) , la Mesaj, Cameră , 27 iun.'39	58
.....	58
▫ Muncitorimea română și noul regim.....	58
Contribuția ministrului Ralea	58
Reforma asigurărilor sociale	59
Deziderat : asistență medicală pentru țărani	59
Deziderat : salarizare mai bună	59
▫ Muncitorimea : pace sau război ?.....	60
Interese superioare de Stat	60
Mobilizarea din mart.'39	60
Contribuția la înzestrarea armatei.....	60
▫ Legea breslelor : cine răspunde ?.....	60
▫ Competențe economice , competențe sociale.....	60
Caracter preventiv.....	61
Caracter social	61
▫ Calificarea profesională.....	61
▫ Liceele industriale, Școlile de arte și meserii.....	61
Școli și cămine	62
32.) Armand Călinescu (ex-PNȚ, prim ministru, ministru de Interne, ad-interim Armată)...63	63
▫ Guvernarea :activități sociale.....	63
Pentru muncitori.....	63
33.) Victor Iamandi (ministr.Juстиției),Concluzii la dezbaterea la Mesaj, Senat , 28 iun.'39. 63	63
▫ Guvernul = salvatorul ordinii publice și existenței Statului.....	63
▫ Guvernul = guvernul așezării Statului pe noi baze.....	63
▫ Guvernul = guvernul unei mari opere constructive.....	63
Ministerul Muncii ... Mihail Ralea	64
34.) M.Ralea *(ministrul Muncii) , expozeu la <i>legea breslelor</i> , Cameră , 10 iul.'39.....	64
*Notă.....	64

▫ <i>Constituția și Legea electorală</i> = anticiparea breslelor.....	65
▫ Ideea profesionalistă = ideea secolului.....	65
▫ Trei regimuri - aceeași idee de organizare.....	65
▫ Franța, Rusia, Italia.....	65
▫ Ideea profesionalistă la români : rol educativ.....	66
▫ Curentul concentrărilor sociale.....	66
Politic : concentrarea în mari partide.....	66
Etic : solidarism social și național.....	66
Profesionalismul = armonie socială.....	67
Profesiunea = baza partidului unic.....	67
▫ Legea breslelor.....	67
▫ Evoluția organizării profesionale românești.....	67
▫ Breasla mixtă :sindicalism + tradiție breslașă.....	68
▫ Structura organizatorică verticală a breslelor.....	68
▫ Structura organizatorică orizontală.....	69
▫ Camerele Profesionale și Uniunea Corpurilor Profesionale.....	69
▫ Principiile de bază.....	70
▫ Legea breslelor - inspirație italiană ?!.....	71
▫ Comparație legislativă.....	71
▫ Legea breslelor = substrat organic al revoluției noului regim.....	72
35.).....	72

Guvern Tătărașcu .Legislatura PNL.Sesiunea extraordinară . 14 iun.'34

1.) **ing.N.Teodorescu** (ministr. Industr. și comerț) , **Eug.Titeanu** (raportor) , 2-3 iul.'34
 Legea *Utilizarea elementului românesc în întreprinderi.*

1.a) **Ing. N. Teodorescu** / 2 iul.'34 **Vezi obligatoriu fișier Naționalism**

▫ Evoluția legislației

Încadrarea cu personal românesc a întreprinderilor cu caracter economic ,
 a constituit o **principală preocupare** .

Atenție LD !

De fapt, **în toate legile** privitoare la *regimul minier și industrial.*
s-a făcut o legătură între **sacrificiile speciale** la care Statul se angaja
față de întreprinderile private
 și **încadrarea acestor întreprinderi cu elemente românești** .

Atenție LD !:

" S-a căutat să se stabilească **un echilibru** între **interesele de ordin național** și
 posibilitatea ca **supravegherea și conducerea** întreprinderilor cu **capital străin**
 să fie exercitată de către **reprezentanții direcți** ai acestui capital.

Legea din 1887...

Prima lege de încurajare a industriei naționale- din anul **1887** - în primul său articol ,
condiționează acordarea avantajelor , consemnate în acea lege,
 de **angajarea personalului român** , în proporție de cel puțin **două treimi** ;
 Reese în mod clar că **legiuitorul era preocupat** de a da **un caracter cât mai național**

industrii care se stabilește în țară ,
chiar în epoca în care **această industrie era aproape inexistentă**
și când, prin urmare, **se justificau** și mai mult decât astăzi ,
toate sacrificiile pentru atragerea capitalului străin.

Proiecte 1903, 1909 ...

În două proiecte de legi (1903, 1909), alcătuite înainte de intrarea în vigoare a legii din 1912, a apărut și **mai accentuată tendința de ocrotire a personalului românesc**. Prin proiectul din 1909 , ministrul Al.Djuvara , a împărțit personalul în **4 categorii** (administrativ, tehnic superior, lucrători specialiști, salariați) la fiecare categorie fiind **prevăzută proporția minimă** de personal românesc. De asemenea prevedea **avantaje speciale** pentru întreprinderile la care **personalul românesc va fi ridicat la 80% .**

Din motive politice conjuncturale, **legea nu a fost votată.**

Legile miniere 1895 , 1904 ...

Legile aveau jurisdicție numai în Vechiul Regat ,
în **teritoriile alpine** fiind în vigoare **o sumă de legi și statute diferite** ,
după regiune și după minereul ce se exploata .

Legea din 1912Vechiul Regat ...

" Legii din 1877 , l-a urmat legea din 1912, care e în vigoare și astăzi.

Prin această lege, nu numai că **se mărește cota minimă obligatorie de personal românesc** în întreprinderi , **de la 66% la 75 %** , dar **se stabilesc diferite categorii de personal**
- tehnic și administrativ - cu scopul de **a impune ca atât conducerea administrativă cât și cea tehnică să fie în majoritate națională .**

" Regulamentul acestei legi, prin **art. 21**, dezvoltând principiile legii,
caută să concilieze necesitățile de specialiști în anumite ramuri industriale ,
cu acelea **de promovare a muncii naționale . "**

Legea minieră din 1924... România Mare

Legea din 1924, a fost **prima lege completă** care **unifica toate regimurile** diferite existente la acea dată. În această lege, la **art. 60** , se stabilește un **minim de 75 % personal românesc pentru fiecare categorie de funcționari.**

Legea de reglementare a migrațiilor ...

Legea ptr. protejarea muncii indigene , 1930...

În afară de legile industriale și miniere, au fost și **legi speciale** în care era fixată **situația personalului străin în întreprinderi.**

Dacă prima are **un caracter quasi -polițienesc** (de control)
a doua a avut un caracter economic național.

Prin **art. 4** , era **oprită imigrarea specialiștilor străini** ,
pentru lucrările care puteau fi executate **de elemente românești**.
De aici rezultă că proporțiunea de **25 % de străini admiși în întreprinderi** ,
pe baza legilor speciale, indica **minim 75% personal românesc.**

Ing. N. Teodorescu / 2 iul.'34

▫ **Situația personalului după război.**

▫ **Comparație cu alte state**

Cu toate aceste dispozițiuni relative la promovarea elementului românesc în întreprinderi,
țara noastră rămânea totuși printre țările cele mai tolerante din lume, din acest p.d.v.

Lăsând la o parte **Bulgaria** - care **interzice cu totul accesul străinilor**
în întreprinderile sale - precum și **țările din vecinătatea noastră**
- **Iugoslavia, Polonia, Ungaria** - care au **legiuiri foarte severe privind străinii** ;
apoi **Cehoslovacia , Austria, Danemarca** , chiar și **Anglia și Franța** ,
sunt **mult mai puțin tolerante decât noi.**

România înțelege a avea o asemenea atitudine față de elementul străin ,
spre a reprezenta interesele capitalului ,

însă numai în măsura în care situația gravă de azi o mai poate permite .

Actualmente , când **șomajul** începe să ia **proportii** din ce în ce mai îngrijorătoare , în România - în special **șomajul intelectual** - când o sumă de **specialiști : ingineri, chimiști, contabili, arhitecți** etc etc , cu perfectă pregătire, stau de ani de zile fără să găsească posibilitatea de a-și valorifica cunoștințele lor, **este necesar de a se lua măsuri de îndreptare.** "

Expunerea de motive

Vezi obligatoriu fișier Naționalism

1.b) ACCuza (LANC) : naționalism intransigent , antiindustrialism, antisemitism ;

Atenție LD : De Adus !

c) dr.N.Hasnaș (PNL) : naționalism liberal tradițional ;

Atenție LD : De adus !

1.d) G .Deleanu (PNL-g)

(DAD, MO 12, 2 iul.'34, p. 857-858)

[LD : prezintă situația cu realism, cu luciditate și consideră legea ... inoperantă, inutilă , dată în scop diversionist , putând avea consecințe grave .

Pentru moment, argumentele lui mă conving !]

Deleanu /

▣ **Personalul din întreprinderi**

▣ **Proporțiile.**

Ar fi fost necesar ca ministrul să prezinte **tabloul personalului din întreprinderi**. Nu există .

Unele date au fost puse la dispoziție de DRloanițescu , fostul ministru al Muncii ,

în cuvântarea de la Senat . Din aceste date , rezultă că, numeric , ar fi :

Muncitori ----- 1.000.000.

Funcționari particulari -----320.000

Meseriași-----300.000

Total -----1.620.000

Din aceștia , tot din statistica Ministerului Muncii :

Străini ----- 26.000

Pașaport Nansen (ruși, armeni)-----8.000

[-----]

Deleanu /

▣ **Șomajul**

▣ **Elementul românesc.**

S-a spus (Cuza) că legea nu este a șomajului ! El crede, din contra, că este a șomajului și că se datorește nu celor 2% străini ci ... crizei economice.

Sunt **tineri titrați** care așteaptă **de ani de zile** să-și găsească **o ocupație.**

Unii l-au declarat plângând că le e rușine să iasă din casă, că nu au un ban în buzunar .

-Prelipeanu (LANC) : Se datorește relei voințe a patronilor pentru că ,

în **majoritatea lor fiind străini , elimină elementul românesc de la posturile de conducere,**

și **nu primesc decât portari de noapte , cărători de maculatură , măturători în curte și**

oameni de serviciu .

-Deleanu : Dvs aveți speranța că , cu această lege, se va îndrepta situația în Bucovina.
Vă înșelați !

Deleanu / 2 iul.'34

1.e)N.Rizescu - Brănești

(DAD, MO 12, 2 iul.'34, p. 859- 860)

[LD : este industriaș român. Aduce câteva informații interesante .]

N.Rizescu - Brănești

▣ Școli de maiștri industriali !

[LD : atenție ! surplus de ingineri, lipsă de maiștri ! Nu este acestaun defect de organizare al școlii românești ?]

Majoritatea elementului străin , care formează un **contingent extraordinar de mare** , nu numai **inginerii**, ci **maiștri industriali**, **tehnicienii** conducători de ateliere .

Ori noi, în această privință , **stăm foarte prost.**

Nu avem școli de meserii de specialitate ; Avem școli de meserii de unde scoatem rotari, fierari, caretași .Dar aceștia creează meserii, nu industrii.

Nouă ne trebuie școli de maiștri în diverse ramuri industriale, sub auspiciile ministerului Înv.

Să ne dea **maiștri în industr zahărului, a textilelor .**

În **industria textilă** - unde lucrez eu - avem peste **500 de maiștri străini** , cu salariu de peste **20.000 lei / lunar, unii ajung la 75.000 lei , plătibili în valută forte** , care **nu au titluri academice** , ci sunt **simpli maiștri.**

Avem nevoie de o **școală de maiștri în tăbăcărie , în sticlărie, în hârtie -**

unde , deși este **cea mai veche industrie** , **nu avem numai maiștri români !**

(**vii aprobări la PNL**)

-Șt.Mihăescu (PNȚ, Industriaș) : Dle Rizescu , **la Școala politehnică se pregătesc ingineri în toate aceste domenii pomenite de dvs** (altădată avea numai secție de construcții și poduri) **Cu o scurtă pregătire practică, s-ar pune la punct .**

Ei bine, mulți din ei sunt șomeri. De ce societățile nu-i angajează ?(aplauze la opoziție)

- Rizescu : Vă explic imediat . **La fabrica textilă** - unde sunt și eu la conducere -

am înlocuit 6 străini cu 4 ingineri români tineri, care s-au acomodat foarte bine ,
încât **după 6 luni depășeau pe maiștrii străini.**

Aduc , de aceea felicitări Școlii politehnice române din București .

Rizescu / 2 iul.'34

1.f) Flaviu Șuluțiu (PNL-liberal, ardelean , " Liga antirevizionistă ")

(DAD, MO 12 , 2 iul.'34 , p. 861)

[LD : cred că **Șuluțiu supraesimează efectul legii** și că este chiar **în eroare** privind **minoritarii, pe care el îi consideră " străini" ;**

în accepțiunea legii , **minoritarii era considerați " cetățeni români" .**

Nu a fost singurul care a căzut în această capcană, dar, fie și pentru câteva ore, mulți parlamentari români și-au slobozit gura .]

Șuluțiu /

▣ Personalul românesc

Țara a așteptat cu un deosebit interes **cuvântul guvernării liberale** ; acest cuvânt a venit **cu această lege. " Se curmă prin aceasta o veche nedreptate , o situație de inferioritate anacronică în industrie și comerț, care situație își avea , poate , pe vremuri , regretabila ei justificare , în lipsa personalului românesc suficient pregătit .**

Astăzi dispunem însă de elemente destoinice , care pot fi aplicate în toate ramurile industriei și

ale comerțului, cu o pregătire profesională egală , sau de multe ori chiar superioară celor din străinătate , Politehnicele, Academiile comerciale, Școlile de arte și meserii , ne dau , prin absolenții lor , un excedent chiar de valori utilizabile , a căror plasare trebuie să ne preocupe.
[-----]

[Șuluțiu /](#)

▣ **Industriașii străini și minoritari**

▣ **Elementul românesc.**

Un industriaș german , venit din Bavaria în țară la noi, **nu va angaja** nici măcar din greșeală , **vreun român** , ci va angaja **numai germani sau sași** .

Tot astfel , **un ungur** venit de la Budapesta , ajuns să se instaleze în țară la noi, se va îngrădi, desigur, cu **garda lui de unguri și de secui**.

În această situație , **cum va putea să pătrundă românul nostru**

- în special în nordul Ardealului , al cărui reprezentant sunt -

cum va putea acest român să pătrundă **în industrie sau în comerț ?**

Nu mai vorbesc de cel de-al treilea caz , **[evreii]**

despre care a vorbit cu prisosință profesorul Cuza .

Am ajuns astfel ca, în **Nordul Ardealului** , în județele **Bihor, Sălaj, Satul-Mare și Maramureș**, cu o **populație românească de 70 %** ,

în **întreprinderile industriale și comerciale** , **românii - înțeleg românii de origine - să fie reprezentați deabia cu fracțiuni de procent !**

Oct.Șuluțiu

1.g) [Al.Alimănișteanu](#) (DAD, MO 12, 2 iul.'34)

[Alimănișteanu /](#)

▣ **"Specialiștii " - străini**

▣ **Șomerii - români**

Ex. **Un tânăr** absolvent al Școalei noastre de poduri și șosele , distins element, după ce a șomat 3 ani, a luat **o lucrare în Gara de Nord**. A terminat lucrarea .

Culmea, știți cine a luat-o în primire ? **Doi ingineri străini !**

lata unde a dus nerespectarea unei legi .

Avem în țară **50.000 de intelectuali șomeri** , care mor de foame, cu titlurile în buzunar .

La sate , avem peste **2 milioane și jumătate de brațe** , care rămân **fără nici o întrebuintare**

Toți acești oameni , nefiind protejați, **nu au avut posibilitatea să-și găsească de lucru**.

; ba ceva mai mult : **când au fost luați în servicii** , au fost **plătiți cu sume derizorii** față de

ceilalți. **Deși avem și noi specialiști** în diferite domenii, totuși , **regulat s-au adus specialiști**

străini, care de multe ori nu se pricepeau în specialitate, erau **plătiți cu salarii mari** ;

iar specialiștii noștri erau puși în grade inferioare și plătiți prost .

Alimănișteanu

1.h) [Ștefan Mihăescu](#) (proaspăt PNT,industriaș , șef la "Asociația inginerilor")

(DAD, MO 12, șed. din 2 iul.'34, p. 861- 864)

[Mihăescu - Titeanu /](#)

▣ **Proporțiile străini / români**

-**Eug. Titeanu** : Respinge acuza nedreaptă. **Raportul** cuprinde cifrele cele mai importante, privind personalul străin din diverse industrii :

Industria îmbrăcăminte și mode 27,7%
Industria alimentară , personal superior47%
Industria îmbrăcăminte43%
Industria textilă44,8 %
Industria chimică28 %

Când dvs vorbiți [aluzie la statistica senatorul DRIoanițescu, preluată și de Deleanu]
de 2 % străini, aveți dreptate , **dacă raportați acest procent**

la totalitatea proletariatului manual și intelectual , înregistrat la Ministerul Muncii .

Dacă veți raporta acești străini la **totalitatea populației** ,
veți ajunge la **o cantitate infimezimală !**

" **Statistica loială, reală**, este aceea care **raportează numărul străinilor**
la totalitatea angajaților dintr-o branșă industrială .

Astfel se ajunge la cifrele prezentate de mine. [-----]

-**Mihăescu** : Cifra de 200.000 de lucrători și funcționari în industria mare , este sigură.

După legea dvs, **ar putea intra în țară ... 40.000 străini**,

în vereme ce , deocamdată,**sunt doar 25.000** (în industria mare,mică, comerț etc)

Și atunci de ce să punem acest 20% procent ?!

Mihăescu / 2 iul.'34

▣ **Șomeri români**

▣ **Salariați străini.**

În statisticile pe care Ministerul Muncii le trimite la Societatea Națiunilor,

numărul șomerilor este de 30- 40.000 Nu știu câți dintre ei , sunt intelectuali.

Eu cred că această **cifră este prea mică** , deoarece **nu s-au trecut elementele rurale.**

-**I.Răducanu** : la Societatea Națiunilor s-au transmis **numai șomerii manuali**

-**Mihăescu** : Între șomeri, există un număr mare de intelectuali.

Eu , deputat de opoziție, **trebuie să refuz în fiecare zi 5-6-8-10 absolvenți** de diferite școli
de meserii , școli de ingineri, de institute tehnice, licențiați,ucenici concediați de la CFR .

Dvs , deputați majoritari, primiți și mai multe asemenea cereri.

Aceasta arată că, indiscutabil, **există o mare suferință în Țara Românească** ,
în ce privește intelectuali , sau cei cu o diplomă , chiar dacă nu sunt intelectuali.

Lucrul este cu atât mai dureros, când văd că cei **25-30.000 străini găsesc de lucru !**

Eu nici n-am încredere în statistica ministerului Muncii.**Cred că avem mai mulți șomeri.**

Am fost și eu în **Comisia migrațiunilor**, știu cum se procedează acolo :

nu se respectă instrucțiunile !

Problema este , deci, foarte gravă ! **Avem 40.000 străini și avem 40.000 șomeri !**

-**Teodorescu** : Dle Mihăescu, legea nu se ocupă de străinii din țară !

Se ocupă doar de **străinii din industrii.**

-**I.Răducanu** : Dle Mihăescu, **în cifra indicată de dvs** sunt mulți **muncitori sezonieri**

, mai ales de bulgari, care vin să lucreze câteva luni, vara ...

Legea aceasta nu se ocupă de ei.

Mihăescu

1.i) **M.Plătăreanu (PNL) (DAD, MO 12, șed, 2 iul.'34 , p. 865 - 868)**

[LD : mai întâi ironizează oratorii - Deleanu, Mihăescu- care participă la dezbateri
fără a fi pregătiți, folosind câteva date din discursurile lui DRIoanițescu sau I.Răducanu ;
mai bine renunțau la cuvânt . Face **o abordare din unghiul naturii capitalului**
din întreprinderile industriale din România care ...schimbă problema și ...
trezește la realism . Este și un **prilej extraordinar** de a pune **față în față**
concepțiile celor două partide - PNL și PNT - **privind capitalul străin**,
concentrate în devizele " Prin noi înșine ! " și " Porți deschise ! "]

Plătăreanu / 2 iul.'34

▫ Capitalului industrial .

▫ Conflictul dintre *muncă și capital*

Din capul locului **problema acestei legi s-a pus greșit** , văzută numai **printr-o prismă**.
O problemă socială ca să aibă pretenția că **rezolvă un conflict** , așa cum este conflictul dintre ***muncă și capital***, **trebuie să țină socoteala**, neapărat , cu riscul unei rezolvări hibride, **de ambii factori**. **Și dacă între acești doi factori se găsește un echilibru** - cum voi dovedi că este în această lege - **atunci legea este bună**. [-----]
Plătăreanu

1.j.) [Fritz Connert](#) (P.German) (DAD, MO 12, 2 iul.'34, p. 869- 870)
[Connert](#) / 2 iul '34

▫ " Naționalismul" legii

▫ Fața ascunsă : antiminoritară

[LD : Este adevărat că legea avea unele echivocuri, dedesubturi, care determinaseră și **confuziile** unor vorbitori anteriori , între străini , ca "**cetățeni**" sau ca "**etnie**" .]

Dar Proiectul are o latură pe care noi nu o putem accepta .

Nu contestăm **dreptul statutului de a supraveghea industriile** din această țară , precum și **întreprinderile** care stau în legătură cu **apărarea națională** .
Prin urmare, **admitem acest principiu**.

Dar , ni se pare nouă că **modul de aplicare** a acestui principiu , **depășește limitele** necesare și **constituie un amestec** al statului **în treburile economice private** .

Mi s-a reproșat în Comisie **că nu aș fi destul de patriot** , pentru **că nu accept toate dispozițiile acestei legi**.

Nu am pretenția să fiu mai patriot , decât fostul subsecretar de stat , **Grigore Gafencu** (PNT) , care **a vorbit la Senat** la acest proiect , sau de dl. **Corteanu** (ex-deputat, argetoianist) care **a scris la " Argus"** despre lege...

"**D-lor deputați**, trebuie să **amintesc** un lucru : s-a vorbit astăzi aici despre aceste **măsuri**, dar despre care nu se spune totul , **căci sub ele se ascunde ceva** .

Acestea au două fețe : o față pe care o cunoaștem cu toții , din textul proiectului care **se referă la apărarea națională** , și **care este foarte bună** ;

dar este și un alt scop care se urmărește prin aceste măsuri :

un scop ascuns , un scop naționalist .

Connert

1.k) [Vasile Serdici](#) (PNT - ardelean) (DAD, MO 12, 2 iul.'34, p 869 - 873)

[LD : pe fond, diferențele dintre cele două partide nu apar așa de mari. Dimpotrivă. Ceea ce-i opune și îndârjește este paternitatea legii și meritele .

Serdici susține că **Legea Răducanu** (1929, Migrația) este mai bună și suficientă ; Liberalii apără **Legea Teodorescu** (legată de **Legea Vintilă Brătianu**, 1924)

Numai că demonstrația lui Serdici , parcă este un discurs de pe vremea când , lupist, atăca politica PNT ! Scoate în evidență greșelile făcute - ca un "naționalist" sadea ; Dar .. conchide că legea este inutilă și rea !

Altfel, vehiculează diverse statistici, date, exemple , cu străinii .]

[Serdici](#) / 2 iul.'34 , retro' 29

▫ Legea Răducanu .

▣ Protecția muncii indigene

" ... **legea dvs este inutilă** și , ca toate legile inutile, această lege îmi pare chiar **cu totul dăunătoare** . **Dvs ați avut** - am avut cu toții - **un instrument excelent** pentru scopul pe care îl urmărim , și , cu datele pe care le voi da, **nădăjduiesc să vă dovedesc** această afirmație și anume că **legea Răducanu [Legea Migrațiilor] din 1929 , era un foarte bun instrument** pentru scopul pe care îl urmărim. "

Legea Răducanu a ieșit într-un timp de început de șomaj, încercând să raționalizeze și să limiteze concurența mâinii de lucru străine și a profesionaliștilor străini.

Legea a îngăduit ministerului Muncii să ia **măsuri reale și eficace** de reglementare a intrării și șederii în țară a străinilor , și , începând cu această lege,

" avem o preocupare de ocrotire a elementului indigen pe piața națională a muncii .

[-----]

Serdici /

▣ Supuși străini

▣ Statistici

[LD : ce se mai contrazice , numai pentru a ocoli măsurile liberale !

Am impresia că citea din vreun material ... sau din discursul altuia... poate DRloanițescu ?

Nu mai continui fișarea ...]

România , până la război, **nu a avut această preocupare** ; Țară generoasă și mănoasă ... **avea chiar o simpatie exagerată pentru străini...** ; După război , lucrurile s-au schimbat ; Am avut o serie de legi și înainte de război ... în 1887 ... 1912 ... legea Răducanu ...

Statistica (1 mai 1933) , arată că avem următorii "supuși străini " :

6. 484 , autorizați să exercite profesii pe cont propriu .

24.000 , salariați ;

10.000 , care nu exercită nici o profesie ;

8.000 , cu pașapoarte Nansen românești

1.500 , bulgari grădinari

Deci , în total , cca **51.000 capi de familie.**

Raportat la 1 milion de salariați - cum zice dl loanițescu că avem -

dă un procent de 5,09% străini !

Deci un număr mult mai mic decât prevede legea dvs , **deci legea este complet inutilă !**

-dr.I.Costinescu (ministr.Sănătății) : **d-ta raportezi la totalul populației !**

Ori trebuie să ai în vedere situația pe ramuri industriale și întreprinderi !

-I.Răducanu : Ministrul sănătății acum reprezintă pe ministrul Industriei și comerțului !

[LD : chiar ei ceruseră prezența ministrului Muncii ! Sunt mizerabili !]

-dr.I.Costinescu : Ministrul sănătății este și industriaș , și nu are nici 1 / la 1000 străini !

-Serdici : Vă voi da cifre mai recente :

În ian.1934, o anchetă la... 1.800 întreprinderi ... **234.000 salariați ... 4.900 străini .**

lată adevărata situație a străinilor - în procente - din industrie :

Textilă : 44,08% Îmbrăcăminte : 43% Chemică : 28%

Alimentară :27, 5% Ceramică : 19,6% Metalurgică : 18 %

Petrol : 14 % Fierărie : 13, 4 % Celelate : sub 13 %

[Citește și alte cifre , citește statistici amestecate , încrucișate ...]

Situația străinilor în personalul administrativ : **Hoteluri și restaurante : 25%**

Serdici

I) Pamfil Șecaru (" Curentul ") : naționalism camuflat , antiminoritar, intelectual, cultural **Atenție LD : De adus !**

m.) **Adam Ionescu (PȚ - fără Lupu) (DAD, MO 13, 3 iul.'34 , p. 971-972)**

[LD : importantă intervenția lui pentru că **determină o precizare** care , până atunci, plutise în echivoc : ce se înlege prin **personal românesc ?**

ministrul Teodorescu răspunde clar : "**Evident, cetățenii români. Chestiunea este stabilită prin Constituție** " .

Așa că toate euforiile naționaliste , antiminoritare ... s-au "desumflat" ...]

[-----]

Legea de față , ridică procentul **personalului românesc de la 75% la 80 %** , pentru **fiecare din cele 6 categorii** de personal .

El ar dori ca această procent să fie ridicat pentru **categoria a V-a** (muncitori calificați) - **95 %** și **pentru categoria a VI -a** (muncitori necalificați) - să fie **100% românesc**.

-I.Răducanu : propune **95%**

-Teodorescu : Această discuție nu prezintă nici un interes.

Chiar dacă am modifica procentul, chiar dacă am reduce cu 10% nr. străinilor, fiți siguri că **nu vin în România muncitorii necalificați !**

Nici acum numărul lor nu este important . [-----]

-Adam Ionescu : **Care este înțelesul de " personal românesc" ?**

-Teodorescu : "**Evident, cetățenii români. Chestiunea e stabilită prin Constituție .**"

-Adam Ionescu : **Dacă prin " personal românesc " se înțeleg "cetățenii români" , în general, atunci se impune o modificare , fixându-se și cota rezervată elementului autohton românesc.**

Noi **reprezentăm 75- 80%** din populația acestei țări, și de aceea , **în cota aceasta , rezervată românilor, cer să se respecte aceeași proporție de 80% , pe care o avem față de totalul populației.**

Cu aceste amendamente, declar că **votez legea . (aplauze la majoritari)**

Adam Ionescu / 3 iul.'34

1.n) **Petre Bejan (PNL) (DAD, MO 13, 3 iul.'34, p. 972-973)**

[LD : ia cuvântul după Adam Ionescu (PT) , pentru care **ministrul Teodorescu** **definise tranșant** noțiunea de "**personal românesc** " , în accepțiunea legii : "**cetățenii români** " , așa cum îi **consacră Constituția** .

Bejan vorbește în spiritul unui naționalism ponderat, constructiv, cu mare grijă pentru sensibilitatea minorităților și străinilor.]

Bejan / 3 iul.'34

▣ **Legea Teodorescu**

" **Țin să vă atrag atenția și vreau să o spun special de la această tribună**

- mai ales în urma discuțiilor de la secțiuni -

că n-a fost și nu este în intenția noastră să aducem o lege de dușmănie ,

de agresivitate , în contra elementului minoritar

sau a elementelor străine din această țară ;

nu avem intenția să aducem nici o lege de demagogie , adică să prezentăm simple cifre de aparență de acoperire a necesităților , însă de fapt **să fie ceva neaplicabil sau inutil .**

" **Dacă, pe de o parte, nu se poate contesta statului român**

dreptul de a lărgi posibilitățile muncii naționale,

dreptul de a lua toate garanțiile necesare în întreprinderi în legătură cu apărarea națională,

dreptul de a rezolva, cel puțin în parte, șomajul manual și intelectual ,

de care țara noastră se resimte din ce în ce mai mult ,

pe de altă parte, trebuie să declarăm categoric,

că nu este nici de cum în intenția noastră , nici fățiș, nici în ascuns,

să eliminăm elementele minoritare din întreprinderi

sau **să eliminăm elementele reprezentante ale capitalului străin, ale aceluia capital, care ,**

în mod onest și loial, a venit să contribuie la valorificarea bogățiilor noastre naționale. "

[-----prezintă observațiile-----]

Nu numai că nu este o lege agresivă , dar este o lege de împăciuire între elementul

românesc și cel străin sau minoritar. [-----] Este bine să venim cu **legi de prevenire , aplicate cuminte, aplicate cu energie dar cu bună credință** .[-----]
Bejan

1.o) I.Răducanu (ex-ministru Muncii) (DAD, MO13, 3 iul.'34, p. 980- 983)

[LD : Răducanu este supărat că legea lui (1929) nu a fost considerată suficientă pentru protejarea muncii naționale. Intervenise deseori cu remarci pe parcursul dezbaterilor. Acum, evocă și explică **legislația de protecție** inițiată de el (1930) și se străduiește să argumenteze **inutilitatea legii Teodorescu** . El se ocupă mai mult de legislația în domeniul **migrației muncii** , eludează legislația lui Vintilă Brătianu , schimbă chiar denumirea legilor ... încât consider că discursul lui nu este academic, cum te-ai fi așteptat de la un prof. univ., este nesistematizat și improvizat , pus pe harță, plin de aluzii răutăcioase personale.]
Răducanu / 3 iul.'34

▣ Procentajul români / străini

[LD : demagogie și umilință ! Veneau străinii la noi pentru muncile necalificate ?! Recunoașterea , pe fond, a **regimului privilegiat pentru capitalul străin** . Specularea demagogică a unui **naționalism "aparent și neputiincios."**]
Popone ca **personalul inferior administrativ și personalul muncitor necalificat să fie 100% românesc** .
" Într-o epocă în care se afișează și se practică **politica autarhică** , într-o vreme în care mișcarea de capitaluri și **mișcarea mânei de lucru** în diferite țări este **aproape prohibită**, nu poate să ne facă nimeni o culpă de **a consfinți prin lege o stare reală de fapt**, anume ca **munca brută să fie menținută pentru elementul național ."** (aplauze PNT)

De aceea vi s-a spus la Senat că **legea dvs este antinațională și antisocială**.

Eu înțeleg ca în **personalul de conducere tehnică superioară** , pentru toate întreprinderile industriale, să admiteți ca acolo unde mai ales capitalul străin , are un cuvânt hotărâtor de spus, acest capital străin **să-și aibă, într-o anumită cotă, personalul** care să fie paznicul aceluia capital.

Admit ca directorul general să fie paznicul aceluia capital , admit și alte elemente tehnice, într-o anumită cotă rezonabilă .

Dar nu înțeleg pentru ce salariații care depun munca lor istovitoare să nu fie elementul autohton ? [-----]

să-mi arătați , în legislația străină , un singur caz în care azi **legislația muncitorească să permită** că, întrucât privește **salariații obișnuiți manuali să aibă o cotă rezervată și elementului străin**. (aplauze la PNT) [-----]

" Dvs , **ori vreți să ne tratați pe noi ca pe o colonie** ,

ori vreți ca azi opoziția să vă aducă acuzarea pe care Partidul Național-Liberal a adus-o Partidului Național -Țărănesc și pe care nu vreau să o repet aici .

Eu am fost acuzat în 1930 , de către presa străină, ca un xenofob.

Nu m-a mișcat întru nimic această acuzațiune , mi-am făcut datoria. [-----]

Pentru fabricarea acestei legi , înlăturați cota de 80% pentru personalul inferior .

(aplauze la PNT)

I.Răducanu

1 p) **Vlad Dimitriu** (PRT- Galați) , (DAD, MO 13, 3 iul.'34, p. 983- 987)

Dimitriu / apr.'34

▣ Muncitorii străini

▣ Muncitorii români

" Școala noastră politehnică scoate ingineri cari mor de foame, în timp ce inginerii cari vin din Franța și Suedia- în executarea proiectelor rutiere - sunt plătiți cu sute de mii de lei pe lună, bani din care jumătate îi trimit în Franța sau Suedia.

Simpli tașeroni lucrători calificați - aduși din Franța și Suedia - care se găsesc la noi cu sutele și șomează în întreprinderile noastre , sunt plătiți cu câte 40.000 lei pe lună , din care primesc doar 20.000 , restul fiind trimiși peste graniță. [-----]

Într-o dulce politică de continuitate , ați validat toate proiectele încheiate sub regimul pe care l-ați criticat așa de vehement și poate cu îndreptățire. [-----]

Cercetarea acestor străini s-a făcut de către Ministerul Muncii. Organele ministerului " s-au scuturat " de această însărcinare și au trecut-o asupra ... Camerelor de muncă.

D-lor , să fim serioși! Știți cum se recrutează , din cine se compun și cine conduc Camerele de muncă ? Sunt muncitori, cu o pregătire îndoielnică , cu totul străini aplicării unei legi.

Ei sunt buni români, au bune intenții, dar unii din ei sunt analfabeți !

Aceste Camere de muncă, un fel de " soviete" , ...

nu pot răspunde de îndatorirea ce li s-a dat . [-----]

" În țara aceasta , în care la fiecare pas te lovești de un profesor universitar,

în care învățământul secundar nu produce decât funcționari ,

în țara aceasta unde învățământul primar abia ajunge

să învețe pe țărani cum să scrie și să citească ,

noi nu avem încă posibilitatea să educăm un personal

care pe urmă să aibă dreptul la menajare și la protecție,

impunându-l în întreprinderile noastre .

VI.Dimitriu

2.) C.Titel -Petrescu , " Verdictul de la Craiova " , // procesul c.f.r. / 7 iul.'34

("Cuvântul liber" , an 1, nr.35 , 7 iul.'34 , p. 8)

Titel-Petrescu /

▣ Procesul de la Craiova

"Mărturisesc sincer : prea mari iluzii nu- mi făcusem , de judecata Consiliului de război din Craiova, în procesul muncitorilor ceferiști. Știam aprioric că vor fi condamnați.

Am avut însă, un moment, candida naivitate să cred că pedeapsa va fi mai ușoară.

" Nădăjduiam că , în urma desbaterilor ample ce au avut loc, improvisații judecători militari vor înlătura oribila acuzație de omucidere, nedovedită - mărturiile în acest sens au fost precise, fără urmă de echivoc și îndoială - și reținând infracțiunea la faimoasa lege Mârzescu , vor da o hotărâre condamnatoare la închisoare , mai puțin severă. Dar m-am înșelat .

"Inculpații au fost condamnați la câte 15 și 12 ani de muncă silnică,

în total 84 de ani și 6 luni de temniță grea, pentru vina de a fi cercat să provoace o grevă ,

în vederea înfăptuirii revendicărilor lor, recunoscute ca îndreptățite ,de însuși ministrul de resort. "

[-----]" Îi revine acum datoria clasei muncitoare , să aduce la lupta ei de fiecare zi, o țintă nouă : amnistierea celor condamnați .

C.Titel Petrescu / 7 iul.'34

▣ Lupta dintre lumea veche și lumea nouă

" Procesul de la Craiova , ca mai toate procesele cu aspecte politice desbătute după război, și în care au fost implicați și condamnați , de predilecție, **socialiști și comuniști**, nu e un proces obicinuit și banal.

" El e un episod , desprins dintr-o dramă , mai vastă și mai profundă.

Un episod din lupta ce se dă , între cei mulți și obijduiți , cari, exasperați de mizerie , reclamă uneori cu violență dreptul la viață

și elementele exploatare , beneficiarii câștigurilor fără muncă.

" E drama lumii vechi, îmbătrânite,

care nu vrea să se resemneze și să renunțe la privilegiile de clasă ,

și a lumii noi, care luptă să-și impună dreptul la muncă și la roadele, totale, ale muncii. Fenomenul nu e local : el e general. Sub diverse aspecte, pretutindeni, se dă aceeași luptă, între stăpânitorii de azi, care vor să-și conserve situația privilegiată, și între curentele populare, progresiste, care vor să impună o ordine nouă, echitabilă și dreaptă. "

C.Titel -Petrescu / 7 iul.'34

▣ Măsurile coercitive ale regimului vechi

" Ca să se menție pe pozițiile privilegiate, câștigate, stăpânitorii de astăzi uzează toate uzanțele de coercițiune : dictatură, armată, poliție justiție.

Sub pretextul păstrării ordinei în stat, recurg la măsuri de excepție.

"De la război, suntem ținuți, aproape permanent, sub un asemenea regim de excepție, cu stare de asediu, cenzură, justiție militară.

Contând pe spiritul de lașitate al poporului, guvernanții noștri

s-au sprijinit și continuă să-și asigure puterea, la adăpostul baionetelor. "

C.Titel -Petrescu / 7 iul.'34

▣ Starea de mizerie a populației

▣ Motivarea violenței .

"Dar sub un asemenea regim, nemulțumirile celor mulți și obijduiți, au încetat să fie reale ? Sbuciumate de mizerie și impilare nu vor fi constrânse, într-o bună zi, să izbucnească în convulsiuni violente ? Suferințele ceferiștilor, spre exemplu, au fost recunoscute de toți foștii miniștri ai comunicațiilor. Toți au declarat, înaintea Consiliului de război, ca și în parlament, că munca în atelierele c.f.r. este excesiv de grea, adeseori cu înfățișări de infern dantesc ; că pentru această muncă, ei primesc salarii de mizerie : 1500 -2000 de lei pe lună ; că lucrătorii au formulat, ani de-a rândul, revendicările lor juste, pe cale pașnică și legală, dar că s-a tergiversat soluționarea conflictului cu direcția c.f.r.

Și atunci, de ce represiunea în sânge a mișcării muncitorilor ?

De ce stare de asediu ? De ce condamnarea lor la muncă silnică ?

Contează guvernanții pe intimidarea clasei muncitoare ?

Când atâția escroci și defraudatori din straturile suprapuse rămân nepedepsiți ,

când tot atâția jefuitori se plimbă liberi, sfidând din limuzine elegante ,

de ce tocmai muncitorii să fie trimiși la ocnă, pentru că și-au țipat, mai strident, poate, foamea lor și a copiilor ei ?

C.Titel -Petrescu / 7 iul.'34

▣ PSDR - PCR

▣ Apel la solidaritate și unitate

" Îi revine acum datoria clasei muncitoare, să aduce la lupta ei de fiecare zi, o țintă nouă : amnistierea celor condamnați .

Pentru reușita în luptă, însă, se impune solidaritate și unitate.

Oh ! dacă toți cei ce sunt victimele exploatării și ai impilării - manuali și intelectuali -

ar fi fost strânși uniți în organizațiile lor, distincte de clasă ;

dacă ei ar fi fost conștienți de forța numărului și a puterii lor !

Poate nici n-am fi ajuns la procesul de azi .

Dar când am văzut la debateri pe unii inculpați și unii martori,

fanatizați de concepția sectară a bolșevismului, bârfind și atacând pe frații lor,

de odinioară și de mâine, **social-democrați** - care, în definitiv, folosind o tactică mai suplă,

luptă pentru același țel, a dezrobirii muncii creatoare- **mi-am dat seama,** o dată mai mult,

cât rău se aduce marelui cauze a celor mulți, prin **directivele comuniste,**

de dezbinare și învrăbire a clasei muncitoare .

Conducătorii sovietelor au făcut pacte de neagresiune cu **șefii statelor burgheze .**

Nu e posibil, oare, să dea ordine, să se încheie asemenea pacte

și în mișcările muncitorești din lumea întreagă ?

E supremul mijloc de înfrângere a fascismului și de triumf al socialismului. "

C.Titel-Petrescu / 7 iul.'34

3.) Congresul I al personalului de întreținere CFR , 29- 31 iul.'34

("Adevărul " , 12 iul.'34)

[LD : eu dau știrea ca informație.

De sigur , **istoriografia comunistă** nu a cercetat , din acest p.d.v , situația profesional-materială a muncitorilor. Ea a fost consacrată exclusiv... **luptei de clasă.**

Mai ales în cazul cfr-iștilor , cu luptele din '33 , cu Grivița , cu tov. Gheorghe Ghiorghiu Dej...

[Nici eu nu am adâncit deloc această problemă... dar va trebui să o ating măcar]

Între 29- 31 iulie , va avea loc la **Timișoara** , **primul congres anual al personalului din serviciile de întreținere CFR .**

Vor participa la congres , cel puțin **2.000 de ceferiști din toată țara .**

Printre chestiunile importante ce se vor discuta în cele 3 zile :

/ Progresul **serviciilor de întreținere și proiectele de viitor ;**

/ Conferința reprezentantului **serviciului medical CFR ,**

cu privire la îngrijirea de care au nevoie ceferiștii și familiile lor ;

/ Conferința unui reprezentant al "**Ligii antirevizioniste "**

/ **Raționalizarea** muncii de întreținere ;

/ Critici și soluții relative la materialele de cale ferată de toate tipurile .

4.) Gh.Tătărăscu (prim ministru) ; Dinu Brătianu (scrisoare) , Târgu Jiu, 23 aug.'34

consfătuire liberală ; conferință ministerială

("Adevărul " , 24 august '34)

[-----]

Gh.Tătărăscu / 23 aug.'34

▣ Organizarea muncii naționale

" **O a două mare reformă** , care așteaptă înfăptuirea , este **organizarea muncii naționale** ,

având un **întreit obiectiv : reorganizarea agriculturii ,**

punerea în valoare a bogățiilor țării , refacerea utilajului național .

" Executarea acestui **mare comandament** este o chestiune de **existență** pentru țara noastră.

[----argumentarea marii reforme în **agricultură , unelte , drumuri** , -----]

Astfel , în acest **întreit compartiment** , **munca națională va fi primit o nouă organizare și un nou impuls rodnic și creator.** [-----]

Gh.Tătărăscu / 23 aug.'34

▣ Solidarism social

▣ Asistența și protecția socială

[**LD :în atenția lui I.Nistor , dr.Costinescu**]

" O ultimă și deopotrivă de importantă **activitate creatoare** va fi întreprinsă , în acest **ciclu de guvernare** , în **domeniul politicii sociale.**

" **Lupta împotriva mizeriei** , sub deosebitele ei forme , și **acțiunea de asistență rațională și eficientă** , **va lua un nou aspect și va primi o nouă organizare .**

" **Inițiativele particulare** care activează și azi cu atâta **altruism** ,

vor primi **un nou imbold și în lumea orașelor** , unde lipsa și suferința sunt mai mari , **opera de asistență și de ocrotire** își va lărgi **câmpul de acțiune.**

" **Ultimele crize economice** , care au bântuit și bântuiesc și azi și în țara noastră , **au sporit numărul celor cari cer sprijin și ajutor ;**

colectivitatea nu poate refuza acestor învinși asistența ce le-o impune

legea solidarității care stă la baza societăților moderne . Și în această direcție drumuri noi trebuie croite în legislația și în moravurile țării noastre . Și vor fi ! "

[LD: cu acest capitol, termină expunerea privind sarcinile guvernării]

***Gh.Tătărașcu / 23 aug.'34

5.) **Vict.Iamandi (PNL, subsecretar de Stat) , discurs final la Mesaj, 17 dec.'34**

Virgil Madgearu , - intervenție polemică
(DAD, MO 19, șed. din 17 dec.'34 , p. 381- 397)
Vict.Iamandi / Virg.Madgearu / 17 dec.'34

▣ Muncă și ocrotiri sociale

-Iamandi : Am ascultat cu foarte mare atenție acum două zile o cuvântare de mare interes și teoretic și intelectual , spusă cu un talent deosebit , a d-lui deputat **Cartoian** .

[LD : PNT , lipsă doc.] D-sa s-a ocupat de problema muncii și, deși cunosător al acestei chestiuni ... - nu vă uitați așa mirat , d-le Madgearu , căci **dl Cartoian este al d-lui Ioanițescu** de la Vlașca ...

-Madgearu : Este al Partidului Național-Țărănesc !

-Iamandi : Dar în primul rând al d-lui Ioanițescu ... **D-I Cartoian** a adus pe lângă cunoștințele teoretice , care îl onorează , și pe lângă felul de expunere interesant ,

pentru care i-am exprimat toate felicitările mele , a adus și o serie de învinuiri partidului nostru , că n-ar fi având o politică pentru clasa muncitorească , că ar fi fost lipsit de solitudinea necesară față de această însemnată clasă socială , că problema aceasta n-a fost rezolvată decât incidental de noi și că rezolvarea ei definitivă ar fi opera d-lui **D.R.Ioanițescu** ,

șeful său politic și fostul ministru al muncii în ultima guvernare național-țărănistă .

-Madgearu : Foarte exact !

-Iamandi : Eu cunosc problemele muncii , am apreciat strădania d-lui **DRIoanițescu** , însă nu pot să uit că înainte de a se produce această strădanie a d-lui **DRIoanițescu** ,

a existat strădania foarte serioasă , constructivă și pe terenul îndrumării , și din punctul de vedere al ideilor , pe care a lăsat-o **Gheorghe Mărzescu** .

Codul muncii, elaborat pe un plan de mari proporții de **Gh.Mărzescu** , constituie o dovadă strălucită de înțelegeri adânci a însemnătății pe care o reprezintă această clasă socială. De altfel, toată lumea știe că la 1922 , când Mărzescu a venit la Ministerul Muncii , acest departament era un simplu strapontin , pe când la 1923 , abia după un an , în urma activității pe care acest mare bărbat de Stat o dezvoltase , Ministerul aceasta luase așa proporții , încât a fost nevoie să fie despărțit în două : de o parte Ministerul Muncii , de altă parte Ministerul Sănătății .

Continuatorul răposatului **Gheorghe Mărzescu** la Ministerul Muncii , **d-I Chirculescu** , a mers pe aceleași căi indicate de **politica muncitorească făcută de Mărzescu**.

Evident , o reformă cu caracter operator în toate direcțiile , care privește viața unei clase sociale , nu se poate face de la o zi la alta , dar sursa de unde au pornit după aceea toate reformele în această direcțiune , aparține **PNL** . (Vii aplauze la PNL)

[LD : nici o vorbă despre dr. Lupu - ca ministru al Muncii , în guvern PNL !
De asemenea, speculează animozitatea **DRIoanițescu-Madgearu** ,
încât nu mai are cine-l apăra pe senator național-țărănist !]]

De altfel, era și explicabil. Partidul dvs - am să mă ocup mai târziu de atitudinea pe care o aveți față de clasa muncitorească - **Partidul dvs n-a avut vreme nici să-și fixeze atitudinea , nici să întreprindă** , și în anii de opoziție , și la guvern , o examinare serioasă a acestei probleme , pentru a se putea spune că , într-adevăr , **aveți o politică precisă muncitorească**.

Și dacă **dl Madgearu** spunea adineauri despre **onoratul domn Cartoian** că este **reprezentantul PNT** , eu recunosc că este așa , dar dați-mi voie să spun că **dl DRIoanițescu** a făcut la Ministerul Muncii ,

nu atât o politică a PNT , cât o politică a sa personală .

-Madgearu : **Aceasta este așa**

-Iamandi : Este purul adevăr. **Acțiunea d-lui Ioanițescu** , recunosc, este destul de **însemnată**. A avut însă un caracter personal.
Iamandi / 17 dec.'34

6.) **Sebastian Șerbescu (PNL)** , comunicare : **delegația parlamentară română** , 8 febr.'35

Conferința Uniunii Interparlamentare (Istanbul , oct.'34)
(DAD, MO 32, șed. din 8 febr.'35, p 776- 778)

[**LD Ca și în cazul conferințelor Ligii Națiunilor**, după opinia mea, stăruințele depuse de **Uniunea Interparlamentară** , nu și-au atins scopurile, ceea ce indică scăderea rolului parlamentelor în regimurile politice europene . De altfel, și **în parlamentul român**, relatarea lui Șerbescu a fost aplaudată **doar de majoritatea parlamentară** , deși cele explicate de el interesau în cel mai înalt grad , **politica externă promovată de Titulescu !**

Nu cred că greșesc când afirm că tot ce ținea de politica externă era un subiect lăsat exclusiv pe seama ministrului de externe ! După cum nu cred că exagerez că **formulele lansate la aceste congerințe ... au rămas simple sau utopice deziderate .**]

La lucrările Conferinței Uniunii Interparlamentare , a fost prezentă **o importantă delegație română**. Conform statutelor Uniunii , **Rezoluțiile** conferințelor **trebuiau aduse la cunoștința Parlamentelor naționale**. La Conferința de la Istanbul s-au dezbătut trei capitole :

I) Siguranța și dezarmarea ; II) Chestiunea socială ; III) Tehnica regimului reprezentativ.
[-----]

Sebastian Șerbescu / 8 febr.'35

II) Chestiuni sociale

Pentru prima oară, **Uniunea** a fost **sesizată de chestiuni de ordin social**. Această încercare , care părea temerară unora, a reușit ; dovada o face conținutul **Rezoluției** în privința căreia supunem **Grupelor naționale** următoarele observațiuni :

a) Reglementarea orelor de lucru , prin invitația foarte clară adresată **organismelor naționale** , **de a face demersurile necesare pe lângă guverne...**

În sept.'33 , Consiliul de Administrație al **Biroului Internațional al Muncii** a adoptat prin 22 de voturi - pentru și 7- contra , o **Rezoluție** prezentată de delegații Franței, Belgiei, Cehoslovaciei, Spaniei, Italiei , Argentinei , Mexicului și Braziliei , prin care **s-a decis înscrierea la ordinea de zi a sesiunii a XIX -a** , **convocată pentru 4 iunie 1935, la Geneva, a reducerii zilei de lucru .**

B.I.M . a fost însărcinat de a pregăti o **Convențiune unică** , care **să prevadă reducerea zilei de lucru** în ansamblul activităților economice.

Sunt vizate , mai ales : **lucrările publice** întreprinse de guverne sau subvenționate de ele ; industria **fierului și a oțelului** ; industria **construcțiilor de clădiri** ; industria **sticlei** ;

În numele lucrătorilor, Jouhaux , a cerut B.I.M **să pregătească rapoarte** pentru următoarele industrii : cele cu **lucru neîntrerupt** ; **armament și muniții** ; **produse chimice** ; **transport** ; **gaz-apă -electricitate** ; **textile** ; **sticlărie** ; **mină** ;

În aceste condițiuni, **grupările parlamentare naționale** , ar putea cere guvernelor lor ca **delegații la a XIX-a Conferință Internațională a Muncii** (4 iun.'35)

să aibă instrucțiunile necesare :

- 1. Pentru a vota proiectul** de Convenție privind **reducerea duratei de lucru** ;
- 2. Pentru a vota** la Conferință , în favoarea aplicării **reducerii duratei lucrului** , la industriile care vor fi propuse de Consiliul de Administrație BIM în ian.'36
- 3. Pentru a aplica** acestor industrii procedura de urgență ;

b) Șomajul tinereții și remedii

Această **Rezoluție**, concepută în același spirit ca și precedenta , cu mari principii de ordin umanitar urmate de **sugestiuni de ordin politic .**

A XX-a Conferință Internațională a Muncii se va ocupa de asta și invită **Grupările naționale parlamentare să-și dea concursul** ,

cerând guvernelor lor să dea delegaților la viitoarea conferință ,
în acest spirit și scop."

Sebastian Șerbescu / 8 febr.'35

[Guvern Tătărescu](#) .Legislatura PNL. Sesiunea a III-a ordinară , 15 nov.'35 - apr.'36

7.) [Gh.Tătărescu](#)(**președ.Consiliu, ministrul Armamentului**), **concluzie la Mesaj,**
14 dec.'35

(DAD, MO 14 . sâmbăta, 14 dec.'35 , p. 240- 244)

[-----]

[Gh.Tătărescu](#) / 14 dec.'35

▣ **Destindere politică**

▣ **Pacificare**

" Înfăptuirile acestea au urmărit cele **două țeluri cardinale ale guvernării noastre :**
pacificare și consolidare .Pacificare, și, în primul rând , **pacificare politică.**

Am crezut, în momentul când mi-am asumat răspunderea guvernării,
că situația generală internă și externă , ne impunea crearea unei **noi atmosfere politice ,**
stăpânită nu de distrugere reciprocă ci de dorințe de colaborare.

(**aplauze la majoritate**) .Și **am crezut** că **acțiunea continuă de denigrare și de sfâșiere**
nu poate să găsească în sufletul maselor decât

simțământul totalei **neîncrederi în clasele conducătoare ,**

culminând cu **anarhizarea spiritelor și a moravurilor noastre** . (**aplauze la majoritate**)

" În slujba acestor credințe , **am proclamat** nevoia **destinderii în luptele interne,**
și consecvenți cu aceste credințe , **am concentrat atenția noastră exclusiv asupra operei de**
refacere , abținându-ne de la orice de la orice **act de vrăjmășie sau de învrăjbire.**

Vom persevera în practica acestei politici, socotind că **pacea internă constituie ,**
în împrejurările de astăzi, **condițiunea dominantă a oricărei acțiuni de guvernare ."**

(**aplauze la majoritate**) [-----]

[Gh.Tătărescu](#) / 14 dec.'35

▣ **Pacificarea : legea protejării românilor**

▣ **Focar de agitație : stăinii / românii**

" Opera de pacificare a fost continuată pe celelate tărâmurii de agitație și neliniște.

Am curmat starea de agitație provocată de **o situație anormală în serviciile publice ,**
în care , **după 17 ani de la unire** mai erau încă **funcționari , care nu-și însușiseră limba**
Statului , în timp ce **funcționarii români erau lăsați pe drumuri** , pentru economii bugetare .

(**aplauze la majoritate, strigăte de bravo**)

" **Prin acte de guvern,** am făcut să înceteze această **anomalie turburătoare .**

În cadrul aceloorași preocupări , **am legiferat protecția muncii naționale** și am început
lupta pentru **a asigura muncii românești drepturile ce le are în Statul nostru național ,**
curmând și pe aceste teren **o situație ce nu mai poate dăinui** fără grave primejdii pentru
liniștea țării . (**aplauze la majoritate, strigăte de bravo**)

Continuăm și azi această luptă și prin **acte executate cu prudență , dar cu hotărâre ,**
sperăm să **desăvârșim opera începută. "**

Gh.Tătărașcu / 14 dec.'35

▫ **Pacificarea : lucrări și investiții**

▫ **Focar de agitație : șomajul**

[**dr.I.Costiniu**]

" **Opera de pacificare** a fost extinsă prin **reducerea șomajului**.

Grație **programului nostru de lucrări și investiții publice**, birourile Ministerului Muncii nu mai anunță azi decât **8.000 șomeri pe tot întinsul Țării Românești**, iar prin acțiunea noastră de **permanent control și intervenționism luminat**, în acești doi ani de guvernare, **conflictele muncitorești au scăzut și în număr și în instensitate** " (**aplauze la majoritate, strigăte de bravo**)

[-----]

" **Nu ne impresionează nici curențele care se nasc la stânga sau la dreapta credințelor noastre**, căci **societățile**, în evoluția lor, **pot străbate**, ca orice organism viu, **ceasuri de criză**, dar **acesele acestea sunt trecătoare și sănătatea morală și bunul simț sfârșesc prin a birui.** "

" **Emanățiune a unui partid de evoluție, de ordine și de conservare**,

de expresiune permanentă **a bunului simț și a virtuții poporului nostru** -

care prin instinct **repudiază toate transformările brutale și toate actele de violență**

- **noi rămânem pe drumul concepțiilor noastre tradiționale**,

respingând doctrină de ură, ca și **orice politică de agresiune socială ."**

(**aplauze prelungite la majoritate**)

" **Noi rămânem credincioși principiilor care stau la baza**

ășezămintelor noastre constituționale, prin care s-a organizat, pe ruinele privilegiilor,

democrația noastră națională și parlamentară. [-----]

Gh.Tătărașcu / 14 dec.'35

Guvern Tătărașcu .Legislatura PNL. Sesiunea a IV-a ordinară , **15 nov.'36 - apr.'37**

8.) **Corneliu Zelea Codreanu , Circulări și Manifeste , 1927-1938 ,**

Colecția "Europa" , **Ion Mării** Munchen, Ediția a 5-a, 1981 .

CZCodreanu / 25 oct.'36

▫ **Circulară : Corpul muncitorimei legionare .(p. 95-96)**

[**LD : În afară de indicarea dușmanilor - agenții evreimii atât comuniste cât și capitaliste - în afară de taxarea altor programe politice ca mincinoase,**

CZCodreanu anunță muncitorimea legionară că va fi "biruitoare" .

De ce ? în ce mod ? contra cui ? - nu se spune.

Care urmau să fie sarcinile muncitorimii legionare - nu se arată .

Nici nu știu **dacă și cât de numeros era acest corp muncitoresc.**]

" Pe data de **25 octombrie 1936** (sfințirea triței lucrătorilor din Azuga) , toți muncitorii legionari din întreaga țară se constituie într-un **corp legionar aparte** , denumit :

Muncitorimea leginară. Inginerul **Gh.Clime** , comandant al **Bunei Vestiri** , este numit șef al

Muncitorimei legionare din întreaga țară. Toate cuiburile și unitățile de muncitori legionari,

Vor lua legătura cu conducerea cntrală. Se va institui **o insignă muncitorească** aparte.

[-----] **Celui ce va cere programe**, i se va spune că

nu a înțeles nimic din ceasul vremii .Să rămână deci deoparte.

Programul este : Să dăm tot ce avem pentru neamul nostru , luptând din toate puterile împotriva tuturor **acelora ce-l fură , exploatează și dezonoarează**, amenințându-i existența. [-----] **Samsarii jidani ai "Luptei" , "Adevărului" , "Dimineții" , "Zorilor" , agenții jidănimii comuniste , și , în același timp, ai jidănimii capitaliste** , v-au dus din dezastru în dezastru, și din rătăcire în rătăcire.

Îmi asum răspunderea pentru cele ce spun : de data aceasta **veți birui sub semn legionar**, jertfa voastră va fi răsplătită cu **răsplată de învingători și de stăpâni de țară.**

Adaug : vom birui pe căile legilor , oricât de tare ni le vor strâmtora autorii lor, pentru a ne împiedica cabiruința sau pentru a ne forța să pășim alături de ele.

Programul este trasat și fixat într-un cuvânt : Învingători !

Pe acesta îl opun tuturor programelor mincinoase , ticluite pe zeci de aritcole , cari vi se flutură și astăzi pe dinaintea ochilor stinși de foame.

Corneliu Zelea Codreanu , șeful Legiunii. "

A prezidat serbarea și a vorbit d-l **g-ral Cantacuzino.**

Camarazi, luând astăzi **comanda muncitorimii legionare** din întreaga țară,

în baza ordinului de mai sus, anunț toate cuiburile de muncitori precum și noii aderenți încă neîncadrați , **să ia legătura cu mine** , adresându-se în str. Gutenberg nr.3 , pentru a începe noua organizare și duce la bun sfârșit misiune primită .

Ing.Gh.Clime, comandant al Bunei Vestiri "/ 25 oct.'36

9.) **Iosif Jumanca (PSDR) , discurs la Mesaj, Senat , 27 nov.'36**

(DS, MO 6, ședința de vineri, 27 nov.'36 , p. 100 -103)

[LD : ședința este condusă de C.Alimănișteanu. Pe banca ministerială - Victor Iamandi.

Orele sunt târzii, deoarece s-a cerut ca discuțiile la Mesaj să se încheie.

Vorbise Iorga, Manoilescu, Penescu ș.a.

Jumanca este singurul parlamentar social-democrat din această legislatură.

Eu cred că este un sincer social-democrat , cât despre bunele lui intenții patriotice nu am nici o îndoială. În fond, valorile pentru care se pronunță el, sunt de esență democratică Chestiunea care se pune era : cum erau ceilalți social-democrați ?]

Doc.integral - **fișier PSDR , II**

Jumanca * / 27 nov.'36

▣ PSDR - PCR

▣ Distincții, deosebiri

* **Notă .LD :** introdu aici câteva rânduri privind **sfârșitul lui Jumanca în închisorile comuniste , după 1944]**

" Înainte de a intra în discuția Adresei de răspuns, supusă dezbaterilor noastre,

țin de a mea datorie să resping unele afirmațiuni cu totul deplasate ,

făcute de d-l **Slătineanu** [PNL] în discursul d-sale.

" Știam mai de mult că există numeroși **jandarmi rurali și sergenți de poliție** care nu au învățat încă **să facă distincție între Partidul Social-Democrat și Partidul Comunist**

Dar mărturisesc că **am fost extraordinar de surprins** când până și un om

ca d-l **Slătineanu** face confuzie între două mișcări și ideologii ,

care sunt despărțite în modul cel mai vizibil , nu numai prin tactica lor ,

dar și prin **poziția lor diferită** față de **problemele principale ale evoluției sociale.**

" **Dacă** țin să fac această precizare , cauza nu este că **aș considera concepția comunistă**

infamantă sau n-aș avea curajul opiniei , ci pur și simplu fiind că

noi, social -democrații, nu împărtășim această concepție.

Noi, dimpotrivă , o combatem în toată activitatea noastră,

ca greșită și păgubitoare clasei muncitoare .

" Noi suntem pentru **menținerea regimului democrat** .

Noi suntem **împotriva oricărei dictaturi , deci și așa -zisei dictaturi a proletariatului , și dorim ca marile transformări sociale care se impun lumii moderne , să se producă pe calea evoluției pașnice și legale.**

" **Acest punct de vedere ne desparte hotărâtor de comuniști , care urmăresc instituirea dictaturii și cred , ca și fasciștii și hitleriștii , în facultățile creatoare ale violenței.**"

Jumanca / 27 nov.'36

▫ **Locul și rolul proletariatului**

" Dar d-l Slătineanu n-a fost mai fericit inspirat nici atunci când a afirmat că < **proletariatul n-ar fi capabil să guverneze** > .

: " În primul rând nu înțeleg **de ce tocmai muncitorii ar trebui să rămână la rolul de paria și să nu aspire a participa și ei la conducerea treburilor publice.**

" În al doilea rând , exemplele din Franța , Belgia, Cehoslovacia, Suedia, Danemarca, Norvegia, etc.unde guvernele sunt formate azi, **fie numai din partidele muncitorești,**

fie de coaliție între partidele burgheze și muncitorești, dovedesc în modul cel mai strălucit calitățile de guvernare ale clasei muncitoare .

" Nu mă îndoesc că toți patrioții români doresc țării noastre **starea înfloritoare de cultură și de civilizație**

a acestor țări guvernate de proletariat. " [-----]

Jumanca / 27 nov.'36

▫ **Prigonirea PSD , a presei, a mișc.muncit.**

" De altminteri, nici după alegeri, atitudinea guvernelor nu s-a schimbat .

Și azi încă **mișcarea muncitorească social-democrată , deși perfect legală și de ordine, este supusă celor mai nejustificate prigoniri.**

" Spre pildă, **gazeta "Elo"re** , organul oficios al partidului nostru, scris în limba maghiară, **a fost suspendat** înainte cu jumătate dean, fără a ni se comunica măcar motivul, pentru care s-a luat această măsură drastică.

" Tot asemenea , **organizațiile noastre din Valea Jiului stau sub permanentă teroare a autorităților civile și militare , iar unii dintre membrii lor au fost condamnați** pentru faptul că au înțeles să rămână fideli organizațiilor din care făceau parte.

" **Aceeași este situația și în alte regiuni ale țării , și trebuie să protestez cu toată energia împotriva acestei stări de lucruri.** Ea dovedește că **în cercurile guvernamentale domnește încă o mentalitate cu totul învechită și profund greșită**

și anume aceea că **muncitorii sunt cetățeni de categoria a doua,**

care **n-au dreptul să-și apere interesele ,**

și **mișcarea social -democrată ar fi periculoasă statului ,**

că **ar desfășura o activitate subversivă și că ar lucra împotriva ordinii publice.**

E necesar ca această mentalitate să dispară o dată. " [-----]

▫ **Măsuri antidemocratice**

▫ **Măsuri antimuncitorști**

" Din nefericire , citirea **Mesajului** nu ne îndreptățește să credem că guvernul se află **cel puțin acum pe un drum mai bun .**

Presa ...

" Anteproiectul de **lege al presei** , este considerat de toți cei în cauză,

nu ca o încercare de a reglementa libertatea presei , ceea ce socotim și noi necesar, ci ca o încercare de a încătușa această libertate , ceea ce ar însemna răpirea celui mai important drept democratic , și trebuie să provoace, deci, cele mai energice proteste .

Tabere de muncă ...

" **Intenția de a înființa tabere de muncă obligatorii** , dovedește doar atât , că , pe acest teren , **guvernul vrea să fie în pas cu moda.**
Dar astfel problema șomajului nu va putea fi soluționată ,
căci **la noi șomajul are un aspect special.** El este în special **șomaj intelectual.**
Or, această problemă nu poate fi rezolvată , **trimitându-se viitorii doctori și profesori ,**
pentru 3 luni, la săpat de șanțuri , ci numai **dând posibilitate tuturor tinerilor intelectuali ,**
pregătiți, să-și pună cunoștințele în serviciul colectivității , **ca medici, agronomi, învățători, etc.,**
prin crearea de **posturi la sate și înviorearea generală a economiei.**
În această direcție **ar trebui făcute toate eforturile posibile , dar nu în instituirea muncii**
gratuite sau semigratuite, prin care nu se va face altceva **decât să se concureze iloyal**
muncitorimea , contribuindu-se la **scăderea salariilor și așa destul de mici.**

Mișcările revendicative...

" **Guvernul face mult caz de ameliorările intervenite în viața economică ,**
manifestată prin **creșterea exportului și a cifrei de afaceri.**
Din nenorocire , însă, nici **acest fenomen n-a contribuit de loc la îmbunătățirea situației**
materiale a maselor producătoare. Tot profitul a curs în buzunarele capitaliștilor ,
întimp ce **salariile funcționarilor și muncitorilor -** chiar dacă n-au scăzut - **au rămas**
neschimbate , deși , în același interval, **scumpetea a crescut** într-un mod foarte simțitor.
(Indicile de scumpire a crescut de la 2.294 în ian.1935 ,la 3.460 în ian.1936
și la 3.553 în oct. 1936, ceea ce înseamnă **o scumpirea costului vieții cu 18, 4 %)**
Urcarea salariilor a devenit o necesitate de neânălțurat , atât pentru a asigura
viața de zi cu zi a salariaților , cât și pentru a face ca ei să participe ,
măcar în mică măsură, la beneficiile ritmului sporit al economiei.
Totuși, **mișcările legale de revendicări , întreprinse de muncitori ,** prin organizațiile lor ,
se lovesc mereu de măsurile represive ale autorităților.
Este revoltător să vezi cum **aceste autorități ,** care ar trebui să se mărginească la aplicarea
nepărtinitoare a legilor, **se pun fățiș în slujba intereselor de exploatare ale capitaliștilor.**
Cerem ca acest sistem intolerabil să înceteze și lupta pentru pâine a muncitorimii
să se bucure de toată libertatea pe care l-o garantează formal legile și Constituția țării "

[-----]

" Constatând însă , că **o astfel de politică a păcii** nu poate fi făcută
decât de un stat democrat , cu un guvern democrat și cu un popor care se bucură de toate
libertățile constituționale , **Partidul Social-Democrat își va continua lupta sa**
pentru biruința democrației în această țară ,
știind că **astfel își face nu numai datoria de partid socialist ,**
dar **apără totodată interesele adevărate ale țării și poporului însuși "**
[LD : cu asta termină discursul, fără a spune dacă aprobă sau respinge Mesajul]
Jumanca / 27 nov.'36

10.) Corneliu Zelea Codreanu , Circulări și Manifeste , 1927-1938 ,

Colecția "Europa" , **Ion Mării** Munchen, Ediția a 5-a, 1981 .

CZCodreanu / 26 sept.'37

▣ **Manifest către muncitori(p. 181)**

[LD : o Doamne! Câtă demagogie și câtă emfază !]

" În țară nouă...

Mișcarea Legionară va da muncitorimii mai mult decât un program ,

mai mult decât o pâine mai albă, mai mult decât un pat mai bun.

Ea va da muncitorimii dreptul de a sesimți stăpână peste țară ,

deopotrivă cu ceilalți Români .

Muncitorul va păși cu pas de stăpân , nu de rob, pe străzile pline de lumini și luxuri ,
pe unde astăzi nu îndrăznește să-și ridice ochii în sus.

Pentru prima dată el va simți bucuria, mândria de a fi stăpân , de a fi stăpânul țării lui .

Față de aceasta, toate celelate chestiuni interesează prea puțin ,
pentru că muncitorul stăpân își va alege legile , organizarea de Stat
și soarta pe care singur și le va face
cu mâna, cu cap și cu conștiință de stăpân !
Corneliu Zelea Codreanu

11.) Congresul tineretului PNȚ- Ilfov. , 4 oct.1937

("Dimineața" , an 33, nr. 11.060, 5 oct.1937)

Congresul se ține în **grădina Otetelișanu** (din spatele Palatului telefoanelor) .

[LD : **PNȚ** are ca președinte pe **I.Mihalache**. Se poate spune că **la acest congres**,
este înfățișat **p.d.v. țărănist, regățean " mihalachist"**- iertat fie cum sună ! -
care va guverna acțiunea acestui partid **în faza declanșării " succesiunii "** ,
când **se sconta pe câștigarea bunăvoinței regale** , pentru **aducerea PNȚ la guvernare** .
]Doc.integral - **fișier PNȚ XV**

La congresul tineretului ilfovean au venit delegații și din alte județe.

Peste 3.500 participanți. Participă, de asemenea , muncitori .

Pe o estradă improvizată , **Virgil Madgearu** (șeful org. PNȚ-Ilfov, secretar g-ral PNȚ) ,

conducători și tineri PNȚ , Placarde, steaguri , imnul PNȚ [LD nu-l cunosc !]

foto (aspect de mulțime) . Doc.integral - **fișier PNȚ XV**

Stanciu Stoian (șef PNȚ-tineret -jud. Ilfov)

▣ Raport de activitate

I.V. Popescu -Mehedinți (șef PNȚ-tineret -București)

▣ Activitatea tineretului PNȚ din Capitală

Salută prezența în capitală a tineretului **țărănesc și românesc din satele țării**,

care a venit cu elan și vigoare , în mijlocul muncitorimii bucureștene,

hotărît **să sprijine activitatea partidului**, fiind gata să depună toată munca

pentru **realizarea programului și spiritului național-țărănesc**.

Tineretul din Capitală , cu sprijinul org.de partid din Capitală ,

desfășoară o activitate de **lămurire a muncitorimii - provenită și ea din lumea satelor -**
copleșită și ea de multe suferințe .

Împletind munca acțiunea viguroasă a tineretului din lumea satelor

cu cea a muncitorimii de la orașe,

"vom cucerii ceea ce năzuim : dreptatea "

////////////////////////////////////

c) **Octav Livezeanu** (PNȚ-tineret secretar g-ral Muntenia, Oltenia ,Dobrogea)

Am fixat în **pogramul nostru liniile mari de acțiune : primatul agriculturii ,**

primatul muncii, primatul românismului și primatul frontierelor .

Primatul agriculturii, pentru a valorifica acea titulatură de țară **" eminemamente agricolă "**

Primatul muncii , pentru a da **răsplata justă omului care muncește** [-----]

Primatul românismului , pentru **a da caracterul curat românesc acestei țări** [-----]

Primatul frontierelor , păstrarea cu orice jertfă

////////////////////////////////////

prof. **I.C. Petrescu** (secretar g-ral PNȚ-tineret)

▣ Statul național -țărănesc

▣ 4 pietre unghiulare :

[LD : ce stat frumos era " **statul național țărănesc** " !
Dar câtă **găunășonie** cuprinde fiecare " **piatră unghiulară** " !

La congresul profesorilor universitari PNT , unde s-a discutat problema tineretului ,
președintele PNT I.Mihalache a lămurit în chip plastic,
imaginea statului național -țărănesc. **Cele patru pietre unghiulare**
de la temelia construcției statului național-țărănesc , sunt :
lumină, sănătate, gospodărie și dreptate .

Lumină ! E dovedit cu cifre precise că **un milion de copii** nu pot urma nici **școala primară** .

Un milion la o populație școlară de **trei milioane** . În programul său, **partidul prevede** măsuri efective, ca **învățământul să fie gratuit [LD ?!]** , prin **ajutorarea elevilor săraci cu haine, cărți , hrană**. Aceleași măsuri , pentru **elementele distinse din lumea satelor** , pentru a urma **înv.secundar și superior**.

Sănătate ! Un neam cu o **putere de vitalitate mai mare decât a tuturor neamurilor din Europa [LD ?!]** , **ros de boli și mizerie** , vede îndurerat , cum **odraslele lui** , care se nasc din belșug, **mor înainte de vreme**. O **mortalitate înspăimântătoare** la un popor cu o vitalitate impresionantă . **Partidul nostru își propune să redea sănătatea și vigoarea acestui popor [LD ?!]** slăbit de **mizerie și de lipsa asistenței medicale și igienice**.

Partidul nostru va mobiliza o armată întregă de medici și igienişti , [LD ?!]

pentru întărirea și însănătoșirea națiunii.

Cine are curajul de a se împotrivi acestei acțiuni mărețe ?

Gospodărire ! **Partidul nostru prevede un întreg sistem de gospodărire cuminte** a acestei țări . **Gospodărie** în cele morale, **în școală și biserică** , **gospodărie** în cele materiale : **un plan imediat de lucru** e studiat și **așteaptă să fie aplicat . [LD ?!]**

Cine, în fața acestei priveriști, de construcție a noii țări nu simte vibrând de mândrie ?

Dreptate ! **Veacuri întregi de împilări au făcut să adoarmă virtuțile românești .**

Dreptatea e virtutea principală într-un stat democrat . [-----]

Dreptate pentru toți și în toate [LD ?!], e ceea ce formează

o piatră de granit la temelia statului național-țărănesc .

Se vor tulbura, de sigur, moravuri învechite .

Multe culcușuri căptușite cu mătase vor dispărea .

Dar care bun Român nu simte în el chemarea de a contribui

ca **opera de dreptate să se plinească întru totul ? [LD ?!] [-----]**

Se sperie și se împotrivesc **incapabilii [-----]**

Se sperie și se împotrivesc **incorecții [-----]**

" Un regim nou , într-o țară nouă , alungă de la posturile de conducere

pe cei necinstiți , care și-au bătut joc de această țară , infingând colții în bunurile ei

ca și animalele de pradă . O zidire nouă nu suferă sălbăticiuni , cu care guvernările liberale

au minat puterea acestui neam. Nouă țară, noi moravuri.

În atmosfera care se va crea, necinstiții se vor asfixia. ! "

////////////////////////////////////

e) **Virgil Madgearu** (**secretar g-ral PNT ; șeful PNT Ilfov**)

▣ **"Românizarea" vieții economice ,sociale, învățământ.**

[**românizare socială : țărănime, muncitori industriali , clasă mijlocie**]

" O românizare a vieții economice nu poate deveni efectivă ,

dacă Statul nu întreprinde în același timp o largă politică socială .

Dacă se urmărește să se ajungă la **dominația elementului etnic românesc** , în toată viața de Stat, și să se așeze temelii serioase pentru **selecționarea valorilor românești** ,
este absolut necesar să sporim vitalitatea națională.

" Aceasta nu se poate asigura și dezvolta, **decât printr-o politică de Stat conștientă.**

pentru **ridicarea sănătății poporului , în primul rând a poporului de la sate** ,
care reprezintă **elementul etnic cel mai pur.**

Aceeași preocupare trebuie să existe și pentru muncitorimea industrială.
Numai dintr-o muncitorime industrială sănătoasă poate să **selecționeze elemente tehnice de valoare** , cari să ocupe **un loc de frunte în aparatul nostru industrial.**
" În sfârșit, **dacă se voiește** ca **politica de protejare a muncii naționale** să dea roade, **se impune ca aplicarea măsurilor legale,**
să urmeze după **criterii obiective și pe temeiul unor cercetări** ,
pe de o parte , **a structurii personalului în întreprinderile străine,**
iar pe de alta , **a calificăției tehnice a celor lipsiți de lucru,**
pentru a se lua măsuri efective de reeducare a categoriilor fără pregătirea corespunzătoare"
Calea cea mai sigură și mai ducătoare la scop ,
pentru promovarea personalului românesc ,
rămâne însă , **crearea de întreprinderi economice românești publice și particulare** .
Admițând că s-ar reuși a se înlocui complet din întreprinderile economice din întreaga țară **tot personalul străin** , adus de peste graniță, **minoritarii** , care din punct de vedere **legal se află pe aceeași poziție cu românii** , vor continua a exercita **o concurență puternică și nu vor putea fi covârșiți decât prin** [lipsă 2 rânduri]
Madgearu /

[# româizarea învățământului]

" De aceea, **întreaga acțiune de româizare** a vieții economice , **presupune un alt învățământ.**
Fără a reduce rolul pe care l-a jucat în dezvoltarea națională ,
să recunoaștem că învățământul nostru n-a reușit încă
să stârpească analfabetismul și , în deosebi , **n-a putut oferi vieții economice**
elemente cu o pregătire tehnică și cu dorința de a îmbrățișa profesiuni
economice . În special , în raport cu nevoile vieții economice , **învățământul nostru se cere**
radical transformat . **Ideea directoare a reformei trebuie să fie conformă cu nevoile unui**
popor ,
aflat într-o fază de tranziție și care **este dator să-și organizeze forțele etnice**
pentru așezarea lui națională , definitivă .

" Pentru pregătirea comercianților, meșteșugurilor și lucrătorilor calificați ,
organizarea cu concursul și contribuția patronilor ,
a unui învățământ complementar profesional ,
legat de perioada de ucenicie din comerț , meșteșuguri și industrie ,
este o imperioasă cerință.

" Am înfățișat acest program mai de mult **pentru a-l expune dezbaterii opiniei publice.**
N-avem cunoștință până acum despre criticarea acestui program , capabil să asigure
mai bine **promovarea elementului românesc** în economia noastră națională. "

[-----]

Virgil Madgearu / 4 oct.'37

▣ Misiunea statului național -țărănesc :# **ideea națională**# solidarizarea cu țărănimea

cooperativizarea # stat cultural românesc # sănătatea țaranului

regim democratic,monarhic, constituțional .

[LD : "**statul țărănesc**" descris de Madgearu , **seamănă leit cu " statul liberal" ,**

din doctrina , **programul și înfăptuirile PNL !**

Deosebirea constă doar pe punerea unui **accent de clasă** , "**țărănist**" ,

care poate fi taxat fie de **utopie** fie de **demagogie** .]

Madgearu /

[# solidaritatea cu țărănimea]

[LD : **Atenție ! Madgearu vorbește** -cred că pentru prima oară de această manieră-
exact ca un liberal de dinainte de război , și , **deși ținta susținerii sale este țărănimea,**
vede în dezvoltarea industriei (pe lângă celelate componente)
singura șansă de redresare economică. **Au dispărut criticile acerbe anti-industrialiste.**

Este adevărat , din unghiul intereselor țărănești .]

" În acest scop, avem înaintea de toate **lipsă de un substrat material național puternic** , pe care nu-l putem crea decât printr- **o orânduire socială menită să solidarizeze toate clasele în jurul țărănimii** , factor principal de **producțiune și consumație**, rezervor de sânge curat românesc și de primenire a energiilor naționale.

" O asemenea orânduire este **imperios cerută de condițiunile demografice**.

Ca și în tot răsăritul Europei, **România** se află într-o situațiune de **suprapopulație agricolă** , cu tendință de creștere rapidă . **Pe fiecare kilometru pătrat de teren de cultură** , avem **74 de locuitori** , cifra normală fiind socotită la **65** .

" **Datorită fărâmițării proprietății și condițiilor înapoiate ale agriculturii** , randamentul producției de cereale pe hectar , este de numai **10 hectolitri**, adică jumătate până la o treime , față de randamentul din țările Europa apuseană și centrală.

" Prin valorificarea defavorabilă a producțiunii țărănești, prin **prețurile urcate ale produselor industriale**, prin **dobânzile mari** și prin **transmiterea sarcinei fiscale**, provenită din **impozitul pe consumație și circulațiune**, **țărănimea noastră** , cu proprietatea supusă încontinuu fărâmițării, **este condamnată la sărăcire progresivă** .

" Din cauza capacității restrânse de producțiune a țărănimii , **procesul de industrializare nu poate urma decât un ritm lent** , astfel că , într-un viitor apropiat , **industria nu va fi în măsură de a absorbi brațele de muncă disponibile de la țară** .

" **A urmări un nou echilbru în producțiunea națională și o nouă organizare a sistemului de circulație și de credit** , care să asigure **mărirea randamentului agriculturii țărănești** și, prin **creșterea veniturilor țăranilor**, **să se creeze o piață internă pentru a accelera ritmul procesului de industrializare al țării** , ca să asigure o ridicare a venitului național -

aceasta este misiunea economică a statului național- țărănesc.

" **Statul liberal** , cu tot amestecul său în viața economică, **timp de 70 de ani, își încheie bilanțul cu sărăcirea țărănimii și a claselor de mijloc românești** și cu **înavușirea elementelor străine și minoritare** , aflate în număr mare în **industrie , comerț, bănci, asigurări și transport** .

[-----]

Madgearu /

[# stat cultural românesc]

"Creindu-se un asemenea substrat material național

, **statul național -țărănesc va deveni statul cultural românesc** ,

prin promovarea unei **politici școlare eroice**, imprimată de gândul de

a se da copilului preferință, înainte de orice în societate ,

și **de a dărâma bariera așezată de clasă și sărăcie** , în fața educației și învățaturii ,

căci vor exista și mijloace bugetare [LD ? ! ?] care să înlesnească :

stărpirea analfabetismului , dezvoltarea largă a **învățământului elementar și practic** și a tuturor celorlalte **trepte și forme de învățământ** , precum și **așezămintelor de cultură**.

[-----]

Congres PNȚ-tineret / 4 oct.'37

12.) **Lotar Rădăceanu (PSD) , "Socialism și naționalism "**, 1937

(Broșură . Cercul de editură socialistă, 1937, p 44)

" **Înăuntru fiecărui popor** , există **muncitori și capitaliști** .

Și noi credem că trebuie **să facem frăție de muncă și acțiune**

cu **muncitorii unguri, nemți, evrei, bulgari,**

împotriva capitalului internațional , de toate neamurile, fără nici o deosebire "

13.) Întrunirea PȚR - Brașov, (**reprezentanți ai diverselor județe**) , 17 oct.'37

**Vasilescu , Radu Olteanu , Vlad Dimitriu , Tudor Ionescu ,
Dem Dobrescu, Ict.col. Petrescu, D.Băltărețu.Grigore Iunian**

("Dimineața" , 19 oct.'37 ; foto Gr.Iunian și Dem.Dobrescu) **Doc.integral -fișier PTR II**
[LD : Rezista , ca **partid disident , de 5 ani**

Ba se recomanda ca **partid de clasă** , ba se considera **partid al împăcării sociale** ;
ba părea **filo-minoritar** , ba **contesta dreptul minorităților** de a avea partide politice ;
ba era **radical -țărănesc** , ba era **muncitoresc -țărănesc.**]

av. Radu Olteanu (președ. Brașov)

▣ **Principiile radical-țărăniste .**

" S-a spus că **noi nu suntem buni naționaliști .**

După noi, **acel care are grijă de masele de jos , e adevărat naționalist** ,
acel ce luptă **contra speculantului, contra cartelurilor, contra tuturor nedreptăților.**

Un bun naționalist trebuie să aibă grijă ca țara să nu fie călcată în picioare ,
ca **să înceteze lupta dintre muncitorii de orice origine ar fi .** [-----]

Vlad Dimitriu (Covurlui , Galați) / 17 oct.'37

Aduce **salutul muncitorilor gălățeni** și al **țăranilor din jud.Covurlui.**

Pentru că **noi cerem încetarea dușmăniei** ,
bazată pe **deosebirea de credință dintre muncitori,**
suntem tratați de vânzători .

////////////////////////////////////

Tudor Ionescu (**secretar-general PȚR**) / 17 oct.'37

▣ **Singurul partid drept : PȚR**

Viața e scumpă, traiul e greu, o știți cu toții .

" **Vă e lene înșă, sau nu vreți să gândiți asupra cauzei** care ne-a adus aici.

" **Vina o poartă cartelurile și marii capitaliști cămătari, dar mai ales toți oamenii politici** cari,
în loc să lupte pentru binele maselor de jos, **se întâlnesc, în toate partidele** , în aceleași
Consilii de administrație ale marilor societăți , ale căror interese le apără în dauna celor mulți.

////////////////////////////////////

Dem Dobrescu (? București ?) / 17 oct.'37

▣ **România = țară bogată cu oameni săraci**

▣ **Popor tolerant și bun - clasă politicianistă rea.**

[LD : pitoresc acest personaj ... fire independentă și incomodă ... bun gospodar ,
iubit de bucureșteni, pe vremea când era național-țărănist convins...

demagog care se contrazice în propriile enunțuri , care propovăduiește o "**pace socială**"
cu **accente " dinamitarde"** la adresa **capitaliștilor și a tuturor partidelor ...**

Un galimatias din care este greu să înțelegi cine a fost și ce a vrut .

În orice caz , **om de "stânga"**]

" E un lucru ciudat în această țară .

Suntem o țară bogată , dar totuși avem **numărul cel mai mare de săraci .**

Suntem toleranți în materie religioasă , și totuși **există discuții religioase .**

Explicația este că **avem oameni cumsecade în popor, dar politicieni în păturile de sus.**

////////////////////////////////////

Grigore Iunian / 17 oct.'37

▣ PTR - un partid neînțeleș

▣ PTR=un partid de idei, de oameni cumsecade

[-----]

"Noi luptăm pentru ridicarea claselor muncitorești

și nu ne-am abătut din acest drum nici o dată . [-----]

Tărăniștii și liberalii au dat 450 milioane de la Banca Națională , băncilor căzute în

Conveșione , în timp ce nu sunt bani pentru muncitorii de la căile ferate . [-----]

Întrunire PTR / Brașov / 17 oct.'37

14.) Gh.Tătărăscu , Expozeu , șed.CC al PNL ,/ 4 ani de guvernare / 2 nov.'37

("Dimineața" , an 33, nr. 11.089, 3 nov.'37 + foto Gh.Tătărăscu -sosirea de la Ankara)

Doc.integral : fișier Guvern PNL XIV

Tătărăscu / 2 nov.'37

▣ Refacerea economică .

[-----]

Prosperarea industriilor

[Gh.Tătărăscu / George Assan / VPSassu - N.Teodorescu / I.Costinescu

/ N.G.Leon / Valeriu Pop - M.Berceanu]

Producțiunea industrială a țării se ridică de la **34 miliarde în 1933**,

la **51 miliarde în 1936**, înregistrând astfel un plus de 17 miliarde în trei ani .

O deosebită atențiunea a fost acordată industrii textile , unde însemnatele investiții

au drept rezultat acoperirea a aproape 50% din consumul total pe țară ,

industrii metalurgice , unde producția în 1936 este dublată față de cea din 1933 ,

industria lemnului , unde producția a crecut de la **1.506.219 metri cubi** , în 1933,

la **2 milioane metri cubi în 1936** .

Industriile miniere sunt și ele în plină creștere de producție

	<u>1934 / tone</u>	<u>1936 / tone</u>
Petroliferă	8.466.205	8.704.000
Cărbuni	1.852.194	1.964.644
Aur	3.460 kgr (385.385517lei)	4.671 Kgr. (659.119.778lei)

Prin noua lege a minelor, s-au creat noi posibilități de dezvoltarea industriei miniere , asigurându-se , în același timp, în mare măsură, interesle naționale.

Tătărăscu / 2 nov.'37

▣ Clasa muncitorească.

▣ Protejarea muncii naționale.

[Valer Pop , I. Nistor]

" Prosperitatea în domeniul industrial și comercial a avut drept consecință

dispariția șomajului și crearea de noi debușeuri pentru clasa muncitorească .

" Numărul angajaților în întreprinderile industriale se ridică de la 163.000 în 1934,

la 220.000 la începutul anului 1937 .

" Pentru promovarea muncii naționale , am întocmit și aplicat

legea pentru protejarea muncii naționale , pe temeiul căreia s-au înființat

12 comisii regionale pentru cercetarea personalului din întreprinderi.
S-au cercetat prin aceste comisii , până azi, **35.000 întreprinderi** ,
iar prin **Comisiunea Centrală** de la Ministerul Industriei și Comerțului, s-au cercetat ,
până la 1 august 1937, **7.791 întreprinderi** .

"**Guvernul a inițiat o puternică și rodnică acțiune pentru întărirea și dezvoltarea clasei de meșteșugari români** . Creând în 1936 , **Fondul Industriei pentru înzestrarea Meseriașilor și Micilor Industriași Români**, guvernul a repartizat până astăzi ,
unelte și mașini în valoare de 20.000.932 lei , cu preferință în județele și regiunile de graniță ,
unde e nevoie de o accentuată încurajare a elementului românesc , veacuri dearândul obidit .

[-----]

Tătăărăscu / 2 nov.'37

▣ Refacerea căilor de comunicație

[**Richard Franasovici**]

CFR

" În domeniul căilor de comunicație, acțiunea guvernului s-a manifestat continuu prin înfăptuiri cari constituie **un important progres**. Pentru calea ferată, prin **realizarea unui program** în care **ameliorarea materială a personalului** mergea mână în mână cu **ameliorarea sistemelor de gospodărire** , s-au obținut rezultate care constituiesc un **spor însemnat în inventarul și utilajul Căilor Ferate și un progres în exploatarea lor**.

" Prin **legile de modificare ale statutului personalului CFR** , s-a acordat în ultimii ani **un spor de 500 milioane lei anual**, la capitalul personal, putându-se astfel utiliza mai cu folos pentru instituțiune ,
un personal salarizat potrivit muncii încordate și de răspundere ce i se cere.

[-----]

Linii ferate în construcție

Am pus în construcție , pe baza unui **program de lucrări** având la bază **acoperirea necesară, linia Babadag -Tulcea**, care așteaptă de 25 de ani terminarea ! ;
linia **Bumbești -Livezeni** , linia **Reșița -Caransebeș** , **Ilva Mică .Vatra -Dornei** ,
linia **Salva -Vișeu** , dublarea liniei **Teiuș-Apahida** ; s-a normalizat linia **Crasna - Huși**, care aștepta de 50 de ani ! **Traficul de mărfuri** a crescut de la 3.757 milioane tone / km (1933) ,
la **4.573 milioane tone** / km (1936) [-----]

" Pentru rețeaua de drumuri , **s-au executat** , sunt în curs de executare și cu contracte cu termen de execuție până în 1941 , lucrări de **construcție noi , de poduri** și lucrări de modernizare în valoare de **5 .128.000.000 lei** , pe drumurile naționale și s-au afectat pentru **celelate drumuri** peste **1.500.000 000 lei**

"S-a putut astfel moderniza **402 km de drumuri** , sunt în curs de modernizare **540 km**, și în curs de angajare lucrări de modernizare pe **97 de km**.

" Ministerul lucrărilor publice și al comunicațiilor , pentru a aigura în viitor o continuitate în programul de lucrări de drumuri , a stabilit , **de acord cu Marele Stat Major**, pentru prima oară , **un program eşalonat pe 10 ani** , pentru construcții noi de drumuri , de modernizare și de construcții de poduri și alte lucrări de artă ,
program sancționat printr-un **Înalt Decret Regal**. [-----]

Comunicațiile pe apă

" Pentru **porturile și comunicațiile pe apă**, s-a dat o importanță deosebită **îmbunătățirii instalațiilor în porturi** , precum și **sporiri numărului de vase**.

[-----]

Pe temeiul aceluiaș principiu de bună gospodărire , s-a alcătuit un **Statut pentru salarizarea și numirea personalului** și s-a dezvoltat prin subvenții importante **Casa de Ajutor pentru pensii și asistență medicală a lucrătorilor**.

[-----]

P.T.T.

În administrația PTT , s-a ajuns, printr-o chibzuită gospodărire ,
de la bugete deficitare , la un buget excedentar.

Pentru **personalul PTT** , care are în această instituție rolul hotărîtor în exploatare ,

și pe care l-am găsit **neînaintat de 9 ani și îndatorat peste limită la Casa de Credit, s-a făcut o asanare a datoriilor și o înaintare generală**, ceea ce a ridicat moralul lui și a mărit în mod vădit rezultatele exploatarei.

[-----]

30 de uzine militare

Pe de altă parte, marea problemă a industriilor de război a fost soluționată .

30 de uzine militare - unele utilate și în funcțiune , altele în curs de utilare - vor asigura fabricațiunea armelor și a munițiilor necesare armatei noastre .

Materiile prime necesare acestor uzine vor fi fabricate în țară și, a sigurând bazele independenței noastre în fabricațiunea tuturor materialelor de război, **nu vom mai fi tributari străinătății.**

[-----]

Tătărescu / 2 nov.'37

▣ Școala și cultura națională

[**dr. C.Angeliescu - Alex.Popescu -Necșești / Alexandru Lapedatu / Victor Iamandi - Iuliu Valaori - Fl.Ștefănescu -Goangă /**

[-----]

" Am îndrumat tineretul școlar spre **învățământul profesional și practic, organizând , prin lege , învățământul comercial și învățământul industrial.** Am creat **Casa Învățământului Comercial și Casa Învățământului Industrial,** care vor veni în ajutorul absolvenților cu fondurile necesare pentru deschiderea de magazine și exercitarea profesiei , și am ridicat bursele elevilor săraci de la 17 milioane la 75 de milioane.

Am terminat construcția a peste 70 de școli de meserii, profesionale și menaj.

[-----]

Tătărescu / 2 nov.'37

▣ Sănătatea publică

[**Constantin Dimitriu / dr. Ion Costinescu / Ion Nistor - Valeriu Roman / Ion Costinescu]**

" În domeniul sănătății publice, unde am găsit goluri și lipsuri primejditoare , **acțiunea Guvernului nostru s-a desfășurat în proporții fără precedent.**

Cifrele vor vorbi în această parte a înfăptuirilor noastre mai elocvent decât orice expunere .

În acești ultimi 4 ani :

Am redeschis peste 40 de spitale județene, înzestrându-le cu toate materialele necesare .

Am construit 80 de localuri noi de spitale, din care , 13 de chirurgie și 38 de conagioși .

Am reparat radical și am renovat 217 spitale.

[-----]

Am sporit personalul auxiliar , agenți sanitari, moașe, surori de ocrotire , **cu 1.600 posturi noi** , organizând , în același timp , **scoli speciale de agenți sanitari și de surori de ocrotire.**

" Pentru combaterea bolilor sociale , în special a tuberculozei,

s-a creat "**Liga contra tuberculozei**" , așezată sub președinția MSRegelui.

Pentru combaterea acestui flagel, **s-au construit 7 sanatorii noi** , și s-au construit la toate spitalele județene **pavilioane și secțiuni speciale** pentru bolnavii de tuberculoză.

" Deopotrivă de însemnată a fost organizarea celor **40 de echipe mobile și a celor 400 de cuptoare de deparazitare** pentru combaterea **tifosului exantematic** , care bântuie în anumite regiuni și e în stare endemică ; **grație acestor măsuri**, proporțiile epidemiei au fost reduse și în scurt timp **ea va dispărea în întregime**

" De asemenea trebuie să adăugăm la activul acțiunii de asistență medicală, lupta organizată împotriva **paludismului** , prin **asanarea terenurilor mlăștinoase** și care a fost condusă cu tenacitate în regiunile cele mai primejdite ale țării

[-----]

Tătărescu / 2 nov.'37

▫ Organizarea muncii și ocrotirii sociale.

[**Nicolae Maxim / Constantin Dimitriu / dr.I.Costinescu / IonNistor /**

În acest domeniu, guvernarea noastră înregistrează **importante realizări** .

" Prin **legea pregătirii profesionale și exercitarea meseriilor** ,
s-au unificat legiurile din Regat și cele din provinciile unite,
și s-a creat **un regim unitar pentru exercitarea meseriilor din întreaga țară** .

Pentru **pregătirea lucrătorilor și meseriașilor calificați**,
s-au creat și s-au dat efectiv în folosință **15 cămine de ucenici**,
înzestrate cu o bună și higienică **adăpostire a peste 500 de ucenici** ,
unde se țin **220 de cursuri** frecventate de **40.000 de elevi**.

Pentru **specializarea muncitorilor**, s-au organizat **cursuri de specializare**
și **stagii în industriile mari** .La **Cluj și București** s-au creat **2 institute de psihotehnie** ,
iar la **Cernăuți** un **laborator de psihotehnie** . Sub conducerea și îndrumarea acestor instituții,
funcționează **Oficiul de Orientare Profesională** în **7 importante centre muncitorești** .

"Am dat în tot timpul guvernării noastre , **o deosebită atenție** operei de **asistență muncitorească** .
Am modificat legea Asigurărilor Sociale, în vederea unei mai bune funcționări a acestui **important așezământ de ocrotire**.

Asigurările sociale au fost **extinse** asupra muncitorilor din porturi ,
iar mecanismul lor a fost adaptat la nevoile actuale.

În curs de 4ani, **numărul asiguraților** a sporit **de la 75 de mii, la 1 milion** ,
iar **bugetul anual** a sporit **de la 750 milioane** , la **1 miliard 50 de milioane**.

" Prin **legea plasării invalizilor, orfanilor și văduvelor** de război,
am venit în **ajutorul acestor categorii sociale**, demne de **toată solitudinea Statului**.

" Prin **legea muncii de folos obștesc**, se desăvârșește educația tineretului nostru
și se deschid, în același timp, **noi perspective pentru organizarea muncii naționale**.
Tineretul a răspuns cu însuflețire la chemarea legii, și **primele roade morale și materiale**
Gh.Tătăărăscu / 2 nov.'37

15.) **Al.Vaida -Voevod, Manifestul Frontului Românesc, 1 dec.'37**

("Dimineața" , 3 dec.'37)

Al.Vaida -Voevod / 1 dec.'37

▫ Programul Frontului Românesc

[-----]

Muncitorimea

" În moddeosebit înțelegem **să acordăm toată atențiunea problemei muncitorești**,
recunoscând muncitorilor **drepturile asigurate lor prin legi**,
prin **convențiuni internaționale** și prin **statutul muncii**,
cărui **ii vom garanta munciitorimei minimum de existență și o viață mulțumitoare** ,
pentru a face din ea **un element de pace socială , de progres și consolidare națională** .

Funcționărima

Funcționărima se va bucura de asemenea de toată grija noastră .

" Trebuie să se realizeze cât mai degrabă o **armonizare rezonabilă a slarizării**
și **să se pună capăt diverselor curbe** , zise de sacrificiu , pentru a face
din **corpul funcționăresc un element real de închezare și de progres al statului** .
Al.Vaida -Voevod / 1 dec.'37

16.) **Intruniri electorale PSD+PSU + sindicate , 11 dec.'37**

("Dimineața" , 12 dec.'37)

[**LD : în conformitate cu linia adoptată, întrunirile electorale transmit acel mesaj :**
eșecul listelor unice democratice ; lista PSD+ PSU cu semnul triunghiul ;
demascarea PNT ca partid burghez nedemocratic ;condamnarea pactului de neagresiune .

Noutatea : demascarea comuniștilor că ar fi aderat la Pactul Maniu - Codreanu ; **analogia** cu momentul trădării petrecute în **Germania** , care a facilitat venirea lui **Hitler** . Eu n-am găsit vreun document explicit care să confirme un pact cu comuniștii . Curios este faptul că , **după alegeri**, dar mai ales în epoca (și istoriografia) comunistă , **s-a făcut mult caz de poziția patriotică a PCR care ar fi condamnat Pactul**. Gogoșa "rezistenței " comuniștilor la Pact s-a tot umflat , mai ales când **Kominternul și-a schimbase " linia"** . Ea a luat chiar **note patriotice explicite** , care vor culmina cu "**consensul național** " în timpul **tratativelor diplomatice tripartite anglo-franco-sovietice** , pe parcursul anului 1939 , culminând cu acel **1 mai 1939** , la care au participat și tinerii

Elena Petrescu și Nicolae Ceaușescu.

Aceasta este explicația existenței unor documente " curate" , urmate de o perioadă de derută , până la **reschimbarea " liniei"** , după semnarea **Tratatului de neagresiune Ribbentrop -Molotov**. Cartea mea , "**România în vâltoarea anului 1939**" , a ilustrat aceste metamorfozări , care **dovedesc rolul de coloana a V-a sovietică jucată de PCR** .

Sigur , cu mijloacele **pervers și încifrat** cu care puteam atunci opera .

Pentru anul 1937 , nu am document care să probeze alăturarea PCR la pactul Maniu -Codreanu Oficial, nici nu era posibil , având în vedere faptul că PCR era scos în afara legii.

Dar este foarte posibil să fi avut această " atitudine " - nu cartel - cf indicațiilor .]

Doc.integral : **fișier PSD -III -**

A. Întrunire muncitorească , Sectorul Galben

Convocată de **PSD , Str.Teiul Doameni** , nr 76

Sub președinția lui **Ion Bâzgă**, președ. sindicatului tâmplarilor din Capitală ,

Cu scopul de **a arăta muncitorilor ce datorie are muncitorimea la alegeri** .

A atras atenția asupra acelor care **vor să-i păcălească** , spunându-le **să voteze cu PNT** pentru că astfel ar lupta cu așa-zisele liste democratice.

A vorbit **M.Radian** (PSU) , și **Pascu Augustin** (muncitor cismar) .

În final s-a adoptat o **Motțiune**.

Ion Bâzgă (PSD, sind. tâmplarilor) / 11 dec.'37

" **Nu există asemenea liste unice democratice** , ele sunt doar în **fantezia** acelor care **au trădat clasa muncitoare** și în **fantezia comuniștilor** . În realitate, **pe listele PNT** nu sunt decât **membrii acestui partid**, care n-au înțeles și nu și-au luat nici un angajament față de clasa muncitoare. Aceștia nu reprezintă decât **interesele claselor capitaliste** al cărui unul din exponenți este **PNT** .

" **Partidul Social Democrat a încercat** în repetate rânduri , de doi ani încoace, să înjghebeze **o concentrare a tuturor forțelor democratice** din țara românească .

El nu a găsit însă înțelegere la partidele bugheze ce își spun democratice .

Astfel că, în actualele alegeri, **PSD este silit să pună liste proprii, muncitorești**

" La forțele noastre s-a adăugat și **Partidul Socialist Unitar** , așa că putem spune că

am înfăptuit cel puțin **frontul de clasă al muncitorimei** .

" Nu credem să fie **muncitor conștient** care să nu se alăture acestui **front** , singurul capabil să lupte cu succes **pentru democrație** și mai multă **bunăstare pentru clasa muncitoare** . "

M.Radian (PSU) / 11 dec.'37

Mizeria în care zac străzile acestui **cartier locuit exclusiv numai de muncitori și funcționari** , arată că **nici un partid** care a fost la cârma statului sau a gospodăriei comunale,

nu s-a gândit să facă o cât de mică îmbunătățire. Este un **cartier** ce zace în **întuneric**,

în **gunoale**, cu grămezi ce degajă **miasme ucigătoare**, cu locuințe ce numai omenești nu se pot numi, **lipsiți de dispensare medicale**, de **o baie populară**, și de alte așezăminte cu caracter social. **Muncitorii** trebuie să aștepte câte **30 -50 minute ridicarea barierii CFR** , ce desparte acest cartier de restul orașului. **Nici un alt oraș din Europa nu oferă un asemenea spectacol**.

După ce trece în revistă **suferințele cetățenilor nevoiași** ai Capitalei, el **cere celor prezenți**

să se facă **propagandiști ai listei unice muncitorești** , astfel ca la 20 decembrie

Bucureștiul să poată trimite în Parlamentul Țării, un deputat socialist .

Pascu Augustin (PSD , muncitor cismar) / 11 dec.'37

Din nenorocire, **muncitorimea are de suferit** nu numai din partea **partidelor reacționare și fasciste**, ci și din partea unor **așa -ziși exponenți ai clasei muncitoare**, cari **turbură ordinea întrunirilor muncitorești și rup afișele afișate de partidul clasei muncitoare**, PSD

Moțiune / 11 dec.'37

"**Cetățenii și muncitorii din cartierul Teiu**, întruniți în **adunarea convocată de PSD**, **condamnă încercările de spargere a întrunirilor PSD**,

de către **uneltele inconștiente ale partidului comunist** ;

condamnă ruperea afișelor partidului clasei muncitoare, în timp ce **nu se ating de nici un afiș al dreptei fasciste sau a partidelor burgheze**, la ale căror întruniri păstrează cea mai desăvârșită disciplină .

Înfierând această odioasă atitudine antimuncitorească a șefilor comuniști, îi demască în fața clasei muncitoare, făcându-i **responsabili de întreținerea luptelor fratricide**, azi, când mai mult ca oricând, toate **forțele muncitorești trebuie grupate în jurul steagului socialist, singurul** apărător al democrației și intereselor poporului muncitor. ."

////////////////////////////////////

B) Întrunire muncitorească în sectorul Negru

Convocată de PSD și PSU, la sediul PSD din **Șoseaua Pantelimon**, nr. 174,

În vederea alegerilor legislative., sub președinția lui **Niculescu -Dolj**, secretarul organizației PSD

Niculescu -Dolj (PSD) / 11 dec.'37

A făcut o expunere a **situației politice**, arătând **atitudinea avută de PSD** .

Ocupându-se de **cartelul Maniu -Codreanu și comuniști**, spune că **nicând nu s-a putut vedea o împerechere mai stranie** .

Aceasta dovedește că **între cei trei nu există o deosebire prea mare** .

Datoria muncitorilor este să spijine **listele lor de clasă**, **listele social -democrate** .

Ion Vechilu (muncitor , PSD) / 11 dec. 1937

Arată care sunt **nevoile muncitorilor din sector**. **Toate partidele burgheze**, chiar și cele ce își spun democratice, **nu au făcut nimic pentru clasa muncitoare** .

" Numai un partid de clasă, un partid muncitoresc, poate să lupte cu sinceritate și cu folos pentru **nevoile muncitorimii** de toate categoriile. De aceea, în aceste alegeri **toți aceia care doresc într-adevăr o lume nouă**, în care să existe mai multă **dreptate și mai multă bună stare**, să voteze cu **partidul social -democrat**, cu **semnul triumphiul** .

I.Pascu (PSU) / 11 dec.'37

Se ocupă de situația creată în sânul muncitorimii prin **dezertarea de la unitatea de clasă**, de **o seamă dintre conducători ai muncitorimii** .

Subliniază **asemănarea dintre tactica adoptată de comuniștii din Germania**, **împotriva celorlalte partide muncitorești**, care **a grăbit venirea fascismului** .

În numele muncitorimii, **ei luptă pentru adversarii de clasă**,

trecând peste îndatoririle pe care situația politică și economică le impun.

Numai clasa muncitorească unită se poate opune fascismului în ascensiune.

Numai biruința listei unice muncitorești în aceste alegeri va fi **primul pas spre zăgăzuirea fascismului**, spre **biruința finală a socialismului**, singura cheazășie a democrației politice și economice.

////////////////////////////////////

C) Întrunire muncitorească în cartierul Grivița

Sala din Calea Griviței 335, convocată de PSD și PSU

I.Cărpiniș / 11 dec.

Și-a exprimat spreanța ca în viitorul parlament să răsună și glasuri muncitorești .

D.Paralagi /

A expus programul de revendicări imediate ale PSD

Georgescu -Topală- junior /

Salutul cetățenilor din suburbia Grivița -Bucureștii Noi, solidari cu lupta unită a muncitorimii, pentru triumful listei PSD

Porândău Gheorghe /

A vorbit despre situația grea a micilor meseriași , care nu-și pot apăra interesele decât alături de PSD .

Dumitru Văjoreanu (PSD) / 11 dec.'37

A făcut o **documentată analiză a situației economice și politice** de la noi, stăruind asupra **rolului pe care muncitorimea și funcționarea** organizată , prin **partidul lor de clasă** , îl au pentru apărarea reală a **democrației , a păcii, a libertăților cetățenești** .

A reamintit că , datorită **grupului parlamentar social -democrat** s-au impus o serie de **revendicări ale funcționarilor și muncitorilor** .

Arată că **unirea realizată între PSD și PSU** , bine primită de mase, trebuie să se desăvârșească prin **unirea totală , în jurul vechiului steag socialist** .

Ștefan Voitech (PSU) / 11 dec.'37

:Insistă asupra **adâncirii propagandei fasciste** , cu deosebire în **cartierul muncitoresc al Griviței** , și **îndeamnă la unire** , pentru a **zădărnici înaintarea propagandei fasciste** .

Critică **atitudinea antimuncitorească a iresponsabililor** cari cutează să vorbească în numele muncitorimei , **pentru a se alătura PNȚ** .

Arată că **adversarii de azi ai frontului unit muncitoresc** s-au demascat complet , ca **adversari de totdeauna ai unității de acțiune** , pe care au folosit-o numai ca **lozincă de propagandă stearpă** .

Spune că **politica pe care o practică azi și în România partidul comunist, antimuncitorească și antisocialistă** , este urmarea firească a unui întreg lanț de greșeli , **săvârșite de mișcarea comunistă , azi în lichidare ideologică și organizatorică** , datorită tocmai acestor greșeli .

Își manifestă convingerea că muncitorimea din cartierul Grivița , ale cărei doleanțe și revendicări le-a reprezentat cu hotărâre socialismul, va vota în masă cu lista unică muncitorească , a Partidului Social Democrat

////////////////////////////////////

Întruniri electorale PSD+ PSU + sindicate / 11 dec.'37

17) Gh.Tătărașcu , discurs radiofonic, înfăptuirile de ieri, programul de mâine , **13 dec.'37**

Răspuns la criticile lui Maniu .

(" Dimineața " , an 33, 14 dec.'37 + foto Tătărașcu la microfon)

Doc.integral : fișier **Guvern Tătărașcu - XV -**

[LD : În tot discursul său, Tătărașcu nu are o vorbă de spus la adresa cuziștilor, a legionarilor, a giorgiștilor , a țărăniști -radicalilor, a social -democrațiilor, a corporatiștilor, a agrarienilor , a minorităților, ș.a. și ai liderilor lor

Cele două mari **partide istorice , democratice și de guvernământ** s-au anihilat reciproc, s-au **compromis** reciproc, s-au **demolat** reciproc .

Pe marginea lor , **celelate partide** și-au alăturat glasul la această demolare , și au încercat , fiecare **după forță și program, să capteze alegătorii captivi, desamăgiți, derutați** .

Rezultatul a fost pe măsură .]

Gh.Tătărașcu / 13 dec.'37

▣ **Guvernarea de 4 ani**

" Așa dar , o parte din criticii noștri **tăgăduesc opera de consolidare ce am săvârșit** în ultimii patru ani . În fața țării , eu **întreb pe acești critici** :

[-----]

Da sau nu - **am înlăturat controlul străin** asupra finanțelor Statului ?

Da sau nu - am reușit , datorită măsurilor noastre , **să activăm producția țării , mărind exportul** în toate ramurile economiei noastre naționale ,

astfel încât **excedentul balanței noastre comerciale s-a ridicat**

de la 2 miliarde jumătate, în anul 1933, la 9 miliarde în anul 1936 ? [-----]

Da sau nu - am reușit **să mărim producția noastră industrială** în așa măsură încât **fabricile și uzinele lucrează** azi supra-încărcate de comenzi, și unele din ele nu mai pot face față comenzilor țării ?

Da sau nu - **am înlăturat șomajul**, astfel încât nu mai există în țară lucrători cu brațe neîntrebuințate

Da sau nu - **am legiferat** pentru prima oară **protecția muncii naționale**, deschizând Românilor locuri de muncă până azi închise ? [-----]

Da sau nu - am creat **80 de spitale noi**, am redeschis **40 de spitale județene**, am fondat **549 dispensarii noi**, creind în același timp **1000 de posturi noi de medici**, pentru ameliorarea sănătății și a igienei publice ?

Da sau nu - **am creat 4 mii de școli noi**, pentru adăpostul școlărilor noștri ?

Da sau nu - **am creat noi cadre de disciplină națională** [**Străjeria, Premilităria**] pentru tineretul nostru, **pregătindu-l astfel mai bine** pentru misiunea ce trebuie să îndeplinească în viața Statului ?

Da sau nu - am creat **700 de parohii noi** pentru **sporirea slujitorilor bisericii** ce întrețin flacăra credinței noastre strămoșești ? [-----]

Da sau nu - **am pus în lucrare liniile ferate** Babadag -Tulcea, Reșița -Caransebeș, Ilva Mică -Vatra Dornei - bumbăști -Livezeni, dublarea liniei Teiuș-Apahida și normalizarea liniei Crasna -Huși, **am modernizat 400 km de șosele** având în curs de modernizare **alte 540 km**, și am pornit campania pentru repararea tuturor șoselelor lăsate de multă vreme în părăsire ?

Da sau nu - am făcut, în **executarea marelui program de înzestrare a armatei**, începută de guvernul actual, comenzi de 24 miliarde de lei, plătind până astăzi 10 miliarde și punând astfel armata pe drumul înnoirii și întăririi ?

Da sau nu - **am refăcut toate resorturile materiale ale țării**, care acum patru ani se sbătea între neliniște și desnădejde ?

" Iată 20 de întrebări, cuprinzând **cele mai importante înfăptuiri** ale guvernării noastre .

Da, răspunde **evidența și realitățile de sub ochii noștri** . **Da**, răspunde **buna -credință** .

Nu - răspund numai **orbii** care nu văd, **surzii** care nu aud și **bârfitorii de meserie și toți interesații** cari formează **armata relei credințe** și care nici **nu vor să vadă și să audă** .

" În ziua votului, fiecare român să recitească întrebările acestea și să răspundă după ce a lăsat să vorbească în el numai glasul dreptei judecăți " [-----]

Gh.Tătărașcu / 13 dec.'37

▣ **Scumpirea vieții : impozite, prețuri**

" Adversarii noștri ne acuză că am scumpit viața .

Nu voi nega că **din pricina impozitelor** ce am fost siliți să așezăm pe umerii țării, **viața s-a resimțit** de o ușoară **ridicare a prețurilor** ,

" Ce au fost aceste impozite ?

Am declarat în atâtea rânduri că **aceste impozite au fost reclamate**, în special, de **nevoile înarmării**, pentru care guvernele care ne-au precedat nu afectaseră nici o sumă .

Numai pentru comenzile în plus **am găsit în momentul venirii noastre la guvern**

un **pasiv de aproape 2 miliarde de lei**, care trebuia imediat plătit.

Față de problema grea în care am găsit problemele înarmării ,

nu am ezitat a cere țării jertfele necesare și nu am ezitat a **creia noi impozite**, pentru a **putea astfel plăti** ceea ce alții nu plățiseră la timp și pentru a **face această operă** care va rămâne unul din **titlurile de mândrie ale guvernării noastre** .

" Fiecare român să știe că prin **urcarea ușoară a prețurilor**, s-a chezășuit **siguranța țării, granițele și independența ei** . [-----]

" Am făcut, însă, în același timp, și o **operă compensatoare** :

prin politica noastră de valorificare, prin întreaga noastră politică economică,

am putut spori veniturile tuturor claselor producătoare . [-----]

" Cât privește clasa funcționarilor, prin ultimul nostru act de guvern,

care a **readus salariile la nivelul salariilor din 1932**, am făcut un pas hotărât

pentru **ameliorarea acestei importante categorii sociale**, care se va bucura și pe viitor

de toată solitudinea și de toată ocrotirea guvernului nostru . [-----]

▣ Programul de mâine = program de continuitate

▣ Program de muncă, de vrednicie și disciplină

"Adversarii noștri și-au îndreptat, în același timp, criticile lor și asupra **programului** nostru de viitor . Ce este acest program ? **El nu este un program de ademenire** . [-----]

" Noi nu putem să alunecăm pe povârnișul făgăduelilor înșelătoare .

Căci **cine făgăduiește** că poate **scuti orășanul și plugarul de impozite** , înșală ; [-----]
cine făgăduiește că va **scuti** pe cetățenii țării de **serviciul militar** , înșală .

Înșală toți care făgăduiesc că pot aduce **fericirea și belșugul** pe pământul românesc , fără trudă și fără muncă .

" Noi spunem țării : ridicarea și întărirea noastră nu se va face decât prin munca , prin vrednicia și prin disciplina noastră .

Programul nostru de mâine este un program de muncă , și nu un program de agitare .

Ce vom face mâine ?

Vom continua , în primul rând, acțiunea noastră de **întărire a armatei , a scoalei , a bisericii , a sănătății publice** , pentru care am cerut în trecuta guvernare jefre fără de număr .

Vom continua acțiunea noastră de **gospodărire** , care a dat **în toate domeniile** , în acești ultimi patru ani, atât de numeroase și de strălucite roade .

Vom continua într-un ritm și mai rapid această **politică de construcție și de consolidare** , dar , în același timp, vom face o hotărâtă **politică de învoire** , în toate ramurile vieții naționale " [-----]

▣ Era reformelor

" Datorită chibzuinței și priceperii noastre, țara are azi **finanțele publice consolidate** și **izvoarele bogăției ei sporite** și putem astfel înfăptui azi , ceea ce nu am putut înfăptui ieri .

" Vom putea deci inaugura **era reformelor** , având drept scop :

ridicarea veștii satelor , întărirea clasei muncitorești , punerea în valoare a tuturor bogățiilor țării și despoliticianizarea totală a vieții statului .

"În acest împătrit domeniu , se va dezvolta acțiunea **novatoare a guvernului** , călăuzit în permanență de **crezul naționalismului constructiv** .

" Înfăptuirea acestor reforme nu se va face prin acte de violență și de silnicie ,

ci numai printr-o mai rațională organizare a muncii naționale ,

prin punerea în mișcare a **noi capitaluri** , și în special a **capitalurilor românești** , și printr-o totală **revizuire a tuturor practicilor din viața noastră publică** .

" Munca tuturor , disciplina generală , colaborarea tuturor claselor ,

vor da viață reformelor care așteaptă înfăptuirea lor . [-----]

" **Anul 1938** , va fi , în primul rând, **anul a noi investițiuni și a mari lucrări de interes obștesc** , care vor deschide **noi perspective de dezvoltare materială și de propășire a țării noastre** .

" **Uzine noi pentru transformarea industrială a produselor agriculturii** ,

silozuri noi pentru valorificarea cerealelor ,

uzine noi pentru sporirea producției aurului , pentru fabricarea **alumiului și a cuprului** ,

uzine noi pentru transformarea materiilor pime necesare industriilor noastre ,

uzine noi pentru transformarea cânepii și a inului se vor ridica curând **pe tot întinsul țării** ,

aducând un **spor de înflorire a agriculturii , industriei , comerțului și muncii românești** . [-----]

Întărirea clasei muncitorești

" Deopotrivă, **vom ridica nivelul de viață al muncitorimii** noastre .

Difuziunea proprietății individuale în masa muncitorimii [**LD : nu cunosc chestiunea!**] ,

sporirea așezămintelor de asistență , de ocrotire , de cultură ,

vor crea muncitorimii **condițiile de dezvoltare** reclamate de **năzuințele vremurilor** noastre ,

izvorite din solidarism și respectul demnității omenești . [-----]

Guvern Goga -Cuza 28 dec.'37 - 9 febr.'37

18.) LD : Adu câteva date de la PSD, PCR ...

Guvern Miron Cristea I, II 10 febr.'38 - 30 mart.'38 ; 30mart.'38 - 31 ian.'39

19.)Instituții de interes muncitoresc , 1938 / 39

Universitatea muncitorească , București , 6 nov.'38

("Muncă și voie bună " , an I , nr 1 , mart.'39)

Inițiativa : Mihai Ralea Conducere : Tudor Vianu

Universitatea avea 4 săli :Căminul de ucenici (Obor)

Liceul CFR " Aurel Vlaicu "

Cantina muncitorească (Cheiul Dâmboviței)

Sala Căminului "Principesa Maria " (Str.Povernei)

Profesori : Gr.Mladenatz , Emanoil Bucuța , PPDulfu, Lotar Rădăceanu , Șerban Cioculescu , G.Vlădescu -Răcoasa, Vict.Papacostea .

Tematică : Istoria muncii, Civilizația românească , Economie socială , Legislație muncitorească , Istorie Socială etc etc

////////////////////////////////////

Presă muncitorească

În martie '39 , va apare "**Muncă și voie bună**" , revistă culturală bilunară , editată de Ministerul Muncii .

Director : **Mihail Sadoveanu** Redactor : **Octav Livezeanu**

Programul revistei este prezentat de

M.D.Ralea (ministrul Muncii) , **O .Livezeanu** , **M.Sadoveanu** .

////////////////////////////////////

"**Lumea Nouă**" (ex-PSD) , din 27 martie '38 , redactor **.C.Titel -Petrescu**

alias dr. Stckman, Moș Ion Roată, Pacificus etc etc ... care , se pare , scria ziarul în întregime, singur.

Din 2 apr.'39 , director - C.Titel -Petrescu , ca ziar "muncitoresc" ,

proprietate a "**Asociației zariștilor din presa muncitorească**" ,

cu redacție lărgită : Lotar Rădăceanu, I.Pas, Șt.Voitech, N.Deleanu

20 a)Problemele muncii , la Geneva , iun.'38

(Rev. "Parlamentul Românesc " ,an VII, nr. 205, 25 iun'38)

▣ **Delegat -ministrul Valer Roman**

100% în consens cu Liga

A fost o idee excelentă a guvernului de a trimite la Conferința internațională a muncii ,pe

ministrul Valer Roman .D-sa a făcut "o bună figură " arătându-se un apărător al ideilor scumpe Ligii "pentru că ideile d-lui ministru sunt 100% SDN.Poate chiar și mai mult .

Autarhie versus libertate economică

Căci delegatul român nu numai că **a aprobat toate măsurile** oarecum tehnice pentru **combaterea șomajului** ,dar a arătat că ele trebuie completate cu o întreagă nouă politică economică , și anume **aceea politică economică pe care Liga o dorește și susține** , politica frontierelor comerciale dărâmate și autarhiei naționaliste torpilate .În atmosfera cuminte de la Geneva, el a spus : <**Dintre aceste două tendințe [autarhie și libertate internațională]una singură poate fi biruitoare; aceea va învinge , care este pe calea adevărului :tendința bazată pe solidaritate umană .Zidurile economiei închise vor trebui dărâmate** .[.....] >

Liga Națiunilor

"Di **Valer Roman** a apăsas asupra **imposibilității de a se rezolva șomajul**, dacă în prealabil, mărfurile nu se redau circulației normale.[...] Popoarele par a-și fi pierdut instinctul de conservare și merg la distrugere , dramă în două acte.[...] Pentru toate aceste motive , este nevoie de Societatea Națiunilor , singurul loc unde oamenii se mai preocupă serios și sincer de soarta oamenilor .

20.b.)Conferința muncitorilor maghiari din CGM, Cluj, 31iul -1 aug.'38

(" Lumea Nouă" , an XXXI, nr. 13, 28 aug.'38)

[LD : așa, rupt din context , poate duce în eroare . Se practica în **istoriografia ceaușistă : un citat ca acesta mergea ca uns** , atunci când se dorea să se probeze **patriotismul și solidaritatea muncitorească**.În realitate, lucrurile au fost mai complexe și nu s-au putut sustrage ,conjuncturilor istorice în care au evoluat popoarele în această zonă .

De aceea trebuie ținut cont de câteva considerente :

/ În imperiul austro-ungar, deci și în Transilvania , Banat și Bucovina , exista **o tradiție de colaborare muncitorească** , indiferent de naționalitate , **de factură social-democrată** ;

/ În timpul **războiului și după 1918** , în mediile muncitorești , inclusiv în cele maghiare, **s-au manifestat curente și tendințe contrare**, în primul rând **de natură națională**

(pe tot spectrul multinaționalului imperiu) , în al doilea rând , de natură politică , fie **social-democrată** , fie **comunistă** , fie **extremist -naționalistă iredentistă** . .

/ Depinzând de cele două Internaționale - socialistă și comunistă - manifestările decurgeau din directivele acestor Internaționale.

/ În cazul de față , este vorba de **grupări social-democrate din rândul muncitorimii maghiare**]

Între **31 iul - 1 august'38 s-a desfășurat la Cluj o Conferință a muncitorilor maghiari** organizați , **aparținând CGM**, cu participarea **reprezentanților din toate localitățile cu populație maghiară**.Cu acest prilej, s-a adoptat o **Moțiune** în care se spunea :

" Dacă problema minorităților etnice nu a putut fi soluționată până acum în România, acest lucru se datorește faptului că , **în poporul majoritar a lipsit încrederea de sinceră loialitate , bazată pe reciprocă încredere față de popoarele minoritare** .

" **Situația muncitorilor a fost cu totul alta , deoarece ei au trăit în sindicatele lor într-o înțelegere perfectă , chiar imediat după adunările naționale de constituire ."**

Pentru a înlesni o perfectă înțelegere - se spunea - **trebuie ca populația minoritară**

" să precizeze definitiv , cu sinceritate completă, atitudinea ei față de Statul Român . "

" Muncitorimea maghiară organizată din România , declară încă o dată , în mod categoric și fără echivoc , ca și în trecut , că această muncitorime este absolut loială și fidelă față de Statul Român , a cărui integritate teritorială o vede definitivă."

La conferință s-a format o **Comisie a muncitorilor maghiari** care **să discute cu alte organizații și grupuri minoritare** , pentru a se înțelege pe problemele specifice , în acest senz .

Muncitorimea maghiară / 31 iul.- 1 aug.'38

20 c.) 6 nov.'38.Universitate muncitorească din București
(*"Muncă și voie bună"* , an I, nr 1,martie'39, pag.18)

Inițiativa lui Ralea

Conducerea lui Tudor Vianu

Ea se desfășura în 4 săli :Căminul de ucenici Obor, Liceul CFR "Aurel Vlaicu" ,Cantina muncitorească de pe cheiul Dâmboviței,Căminul "Principesa Maria "(Povernei)

Profesori : Gr.Mladenatz, Emanuel Bucuța, PPDulfu, Lotar Rădăceanu , Șerban Cioculescu, G.Vlădescu-Răcoasa, Vict Papacostea .

Teme (ex.) : Istoria muncii,Istorie socială , Civilizația română , Economie socială , Legislație muncitorească.

20.d.)1 dec.'38 :poziția muncitorimii față de Unire

[**Cu ocazia comemorării a 20 de ani de la Hotărârea de la Alba Iulia**]

▣ Apelul sindicatelor

(*"România"* , an I, nr 184,2 dec.'38)

24 Întruniri sindicale în toată țara

"Pentru a comemora acest fapt istoric, pentru a arăta însemnătatea lui și pentru a manifesta hotărârea întregii muncitorimi de a apăra Unirea împotriva oricărei amenințări , organizațiile sindicale românești vă cheamă la întrunirile care vor avea loc în ziua de 1 decembrie a.c. în orașele și localitățile de mai jos ,și la care vor lua cuvântul reprezentanții acestor organizațiuni :

-București - d-nii Gheorghe Grigorovici și C-Titel-Petrescu

-Reșița:Lotar Rădăceanu

-Sibiu :Corneliu Bragadireanu

-Cluj :Alexandru Lucian

-Brașov:Nec.Marian

-Turda: Grigore Șerbu

-Satu Mare :Romulus Botici

-Constanța:Lazăr Măglașu ș.a,ș.a

▣ Rezoluția muncitorimii la întruniri

(*"Lumea Nouă"* , an XXXI, nr 27 , 4 dec.'38)

[**La toate întrunirile s-a citit și aclamat această Rezoluție.În același număr, un substanțial articol despre 1 dec.'18 poartă semnătura lui C.Titel Petrescu**]

"Muncitorimea ,întrunită azi 1 decembrie 1938,pentru **comemorarea a două decenii de la înfăptuirea Unirii tuturor provinciilor locuite în marea lor majoritate de către poporul român** , constată că **acest mare act s-a înfăptuit în temeiul principiilor de dreptate națională și democrație** , pentru care poporul român a dus multe veacuri de lupte dintre cele mai grele și pline de jertfe .

Hotărârea de a apăra unitatea și integritatea statului român

"**Organizațiile muncitorești** care au afirmat întotdeauna că **fără dezrobirea națională nu este cu putință nici dezrobirea socială și nici asigurarea păcii între popoare** , recunoscând prin aceasta tuturor popoarelor **dreptul la independență națională în granițele lor etnice** , s-au alăturat acestei lupte drepte a poporului român și au ajutat ca ea să fie dusă la biruință prin marea revoluție din 1918 [...

"Adunarea de astăzi este **ferm hotărâtă a apăra unitatea și integritatea Statului român** cu toate mijloacele "

Rezoluția muncitorimii din Cluj

("Lumea Nouă" ,an XXXI,18 dec.'38)

[LD: constat că este vorba de aceeași Rezoluție]

"Muncitorimea din Cluj, solidară cu muncitorimea din întreaga țară , declară în mod solemn , că **această Unire** , la a cărei înfăptuire a contribuit și clasa muncitoare , **este definitivă și veșnică** [...] Muncitorimea este **ferm hotărâtă a apăra unitatea și integritatea statului român** , cu toate mijloacele"

20.e.) Decret -lege : Frontul Renașterii Naționale , 15 dec.'38

(AIC, fond Casa Regală, Carol II, dosar 34, f. 32 ;

" România" , " Semnalul" , " Timpul " "Universul" , "Argus" ș.a. 17- 19 dec.'38)

▫ Primul nucleu FRN

La 17 dec.'38, s-a constituit **primul nucleu al FRN** ,sub **președinția lui C.Rădulescu -Motru** Reunea **personalități din toate fostele partide politice , din toate provinciile, din diverse categorii socio-profesionale .**

[-----]

/ **social-democrații : Al.Grigorovici , Eft.Gherman, I,Flueraș ...**

20.f.) Decret -lege : Serviciul Social, Dimitrie Gusti ,18 ian.'39

(" **Timpul** " , din 11 și 29 ian.'39)

Legea a intrat în vigoare la 18 ian.'39 , fostul **Institut Social**

fiind asimilat noii creațiuni intrate în FRN. Director : **Dimitri Gusti .**

Colaboratori activi : **Virgil Madgearu, Ion Răducanu , Gorge Strat** ș.a.

Prin lege , **Căminele Culturale** de la sate și orașe deveneau

organe de excuție ale **Serviciului Social**.

În virtutea legii, **7.000 de tineri cărturari** urmau să muncească la **ridicarea satelor** .
Serviciul Social / 18 ian.'38

20.g.)Decret -lege : Directoratul și Consiliul Superior al FRN , 20 ian.'39

(" România" , nr. 232, 22 ian.'39)

[LD : 27 martie 2004. Din cartea mea, la pag. 122-123 , din care am luat ad-literam .

Poate fac și alte comentarii .Decamdată constat că se integrează perfect în demonstrația mea]

Prin acest decret , **au fost numiți** membrii Directoratului și ai Consiliului Superior Național, pe o durată de 2 ani (ian-'39- ian '41) .

Inovație sui-generis de sorginte **corporatistă** ,

împărțea reprezentanții în **3 categorii profesionale :**

agricultură și muncă manuală ; comerț și industrie ; ocupații intelectuale .

Directoratul era compus din **30 de membri** , câte **10 din fiecare categorie profesională .**

Consiliul Superior Național era compus din **150 de membri** ,

câte **50 din fiecare categorie profesională .**

Gh.Grigorovici , Eftimie Gherman, Ion Flueraș- din fostul PSD ;

20.h) Intelectuali în fruntea diverselor instituții culturale muncitorești , febr.'39

(Timpul, 25, 27 febr.'39)

[**Context :sărbătorirea ministrului Muncii - Mihai Ralea**]

Mihail Sadoveanu - președ. organizației și revistei "**Muncă și ivoie bună** "

Tudor Vianu - dir.**Universității muncitorești**

Guvern Miron Cristea- III - 1 febr.'39 - 6 martie '39

Guvern Armand Călinescu - IV - 7 mart - 21 sept.'39

21.) Demisia și reconstituirea Guvernului , emanație a FRN , 1 febr.'39

(" Timpul " , an III , nr. 360, 3 febr.'39)

-**Mihail Ralea** - Muncă (cotinuă)

-**g-ral dr N.Marinescu** - Sănătate și Ocrotiri sociale (continuă)

22.A.)8 febr.'39 Declarația -program a guvernului FRN

("România", an II, nr.250, 9 febr.'39)

[LD, 2004:am ziarul ,pag.6-7 ,cu **extrase din program și cu fotografiile titularilor pe departamente** .

(" Timpul " . nr. 250,9 februarie 1939 + foto miniștrii în casete -cu principalele obiective)

[LD:cum peste o lună patriarhul Miron Cristea va muri, acet Program va deveni, în fond, **programul guvernării Armand Călinescu**.

De aceea, l-am dus și la fișierul următor , cap de capitol.Vezi să nu se repete]

f.)M.Ralea ,Ministerul Muncii

-Organizarea muncitorilor în bresle

-Lege pentru realizarea construcțiilor muncitorești:"*Casa construcțiilor* "

-Reorganizarea creditului meștegurăresc (În colaborare cu Ministerul Economiei naționale)

-Lege nouă pentru organizarea *Camerelor de muncă*

-Reforma jurisdicției muncii (dizolvarea Curții cu juri ,)

-Asigurarea primatului muncii naționale

-Lege pentru plasarea obligatorie a ucenicilor români

-Lege nouă a învățământului muncitoresc

-"*Muncă și voie bună*"

-Casă de **pensiuni pentru scriitorii români** (singura categorie socială fără asistență la bătrânețe)

-Realizarea migrației evreești Realizarea migrațiunii populației evreești ,**repinsă la revizuire** către Palestina și țările Americii

[*LD :M Ralea]

N.în 1896 ,la București .Studii :liceul internat (Iași),Litere (București și Iași),dr în Drept și Litere (Paris, Sorbona).Asistent ,apoi conferențiar la Univ.din Iași(*Psihologie și Estetcă*) (1923), prof.univ (1926) .Membru PNȚ, deputat de Fălciu (1928,1932) .

Director la "*Dreptatea*" și la rev."*Viața Românească*"(la Iași , apoi la București)

Ministru al muncii și ocrotiri sociale în guvernele carliste (1939)

Opera:*Révolution et socialisme ;L'idée de revolution dans les doctrines socialistes* (tezele,

Paris,1923);*Introducere în sociologie* (1927);*Ideea de revoluție în doctrinele socialiste*

(București, 1930)(Cf.Enciclopedia Predescu, pag.713.)

Despre activitatea lui în PNȚ -vezi fișierele din urmă ;Pentru activitatea sa politică după 1944, **ceea ce știu**]

-1938:Bresle,pensii ,contract de muncă,Muncă și voie bună .

În prima perioadă de activitate ,**Ministerul Muncii** s-a ocupat cu organizarea muncitorimii în **bresle** și cu ridicarea socială a nivelului ei de viață , legiferând **pensia de bătrânețe și pensia**

pentru urmași , precum și **legea contractelor de muncă** , relativă la concediile plătite și motivarea concedierii . Pentru hrana sufletească a muncitorilor , s-a creat organizația " **Muncă și voie bună** " .

Programul pe 1939:

-Legea construcțiilor/construcții muncitorești /Casa construcțiilor /

În același sector al preocupărilor sociale , urmează acum să se realizeze reorganizarea **Casei construcțiilor** și începutul unei mari politici de construcții . Foarte curând se va trece **o lege a construcțiilor muncitorești care va permite anul acesta investiții de aproape 300.000.000 lei** .

-Reorganizarea creditului meșteșugăresc

SE VA REORGANIZA , împreună cu Ministerul Economiei Naționale pe baze noi , **CREDITUL MEȘTEȘUGĂRESC** , astfel ca **să poată fi util clasei muncitoare** .

-Camere de muncă

O nouă lege a " **Camerele de muncă** " este gata și va fi în scurt timp realizată .

-Reforma jurisdicției muncii

Părăsind principiul justiției populare , care în ordinea penală **a dus la desființarea Curților cu Juri** , se va aduce **O REFORMĂ A JURISDICȚIEI MUNCII** , desființându-se accesorii și accelerându-se judecățile .

-Primatul muncii românești

Preocupat de soluții sociale , Ministerul Muncii **nu va neglija nici problema PRIMATULUI MUNCII NAȚIONALE**

Învățământ muncitoresc

În acest sector se va aduce **o nouă lege a învățământului muncitoresc** , și a pregătirii profesionale care să poată crea **elemente românești care să înlocuiască pe specialiștii străini** . În această privință se vor acorda **burse în străinătate** , și se vor ține **cursuri emulative** cu premii , se vor organiza **stagiile de perfecționare** pe lângă marile industrii .

Plasarea ucenicilor

O nouă **lege a plasării obligatorii a ucenicilor** , care **să asigure elementului românesc rolul primordial** , va fi în curând trecută .

Aceste măsuri , alături de creditului meșteșugăresc și de o mai amplă politică de construcții , vor reuși **să ridice nivelul de viață al elementului muncitoresc național**

Casa de pensuni a scriitorilor

Printre preocupările Ministerului Muncii se găsește de asemenea și organizarea unei **Case de pensuni** a scriitorilor români , această tagmă fiind astăzi **singură în Statul român care e lipsită de orice posibilitate de asistență la bătrânețe** .

Evreii fără cetățenie -în Palestina

În ordinea migrațiunilor , **se vor face toate eforturile** necesare pentru **realizarea unei migrațiuni** a **populației evreești respinsă de la revizuire** , către Palestina și țările Americii .

Expoziția Muncii la București

O mare expoziție a Muncii românești , cu participarea internațională a unei țări ca Germania , Franța , Anglia , Grecia , Bulgaria etc se va deschide la București , în cursul lunii mai

-Codul Muncii Carol II

De asemenea, pentru prima oară în țara noastră s-au alocat fonduri pentru realizarea unei statistici complete a muncitorimii , precum și alcătuirea pe baze definitive a "**Codului Muncii Carol al II-lea**"

22.B.)Declarația -program a noului guvern , 8 febr.'39

(" Timpul " . nr. 250, 9 februarie 1939 + **foto miniștrii** în casete -cu principalele obiectiv)

M.Ralea / 8 febr.'39 ▣ **Ministerul Muncii**

g-ral dr. N.Marinescu / 8 febr.'39 ▣ **Sănătatea publică**

Petre Andrei / 8 febr.'39 ▣ **Educația Națională**

- **Lege** pentru **construcțiilor muncitorești** (investiții peste 300 milioane)

"Casa construcțiilor "

- Reorganizarea **creditului meștegurăsc** (în colaborare cu Ministerul Economiei naționale)

- **Lege** nouă pentru organizarea **Camerelor de muncă**

- Reforma **jurisdicției muncii** (dizolvarea Curții cu juri ,)

- Asigurarea **primatului muncii naționale**

- **Lege** pentru plasarea obligatorie a **ucenicilor români**

- **Lege** nouă a **învățământului muncitoresc**

-**Casă de pensiuni** pentru **scriitorii români** (singura categorie socială

fără asistență la bătrânețe)

- Realizarea **migrațiunii populației evreești** , respinsă la revizuire ,

către **Palestina și țările Americii**

-Realizarea unei **Statistici complete muncitorești**

-Definitivarea **Codului Muncii Carol II**

În anul 1938, Ministerul s-a ocupat cu organizarea muncitorilor în **bresle** ;

a legilor pentru **pensia de bătrânețe** și **pensia de urmași** ; legea **contractelor de muncă**

și **reglementarea concedierilor** .

Pentru hrana sufletească a muncitorilor, s-a creat organizația "**Muncă și voe bună**" .

Se va organiza **expoziția " Muncii "** , cu participare internațională .

g-ral dr. N.Marinescu / 8 febr.'39

▣ **Sănătatea publică**

- Înființarea de **spitale de boli sociale** în **fiecare ținut**;

- Punerea în funcțiune a **noilor spitale și preventorii** , cu medici specialiști ,

pentru tuberculoși,canceroși, malarici,pelagroși și leproși

- Reorganizarea **asistenței sanitare în dispensarii, spitale rurale și spitale județene** ;

- **Institute de igienă** , în fiecare ținut : **laboratoare** de bacteriologie mobilă ; **băi populare** ,

cuptoare de deparazitare , **etuve** de dezinfectie, **echipe mobile** de radiologie ,

centre antirabice în fiecare ținut

Petre Andrei / 8 febr.'39

▣ **Educația Națională**

-Dezvoltarea **Învățământului profesional. Învățământul profesional** - radical schimbat-

menit să formeze **meșteșugarul român** ,

să ajute la **românizarea clasei meseriașilor** și a micilor negustori .

Ministerul Educației Naționale, împreună cu **Serviciul Social** și **Straja Țării**,

va întreprinde **opera de educație națională și socială a tineretului** .

Declarația -program (8 febr.'39

23.) Consiliul Superior Național al FRN : prima manifestare publică , 26 mart.'39

Armand Călinescu , Gr. Gafencu , Mitiță Costantinescu- expuneri

Al Vaida , N.Iorga, Eftimie Gherman- opinii .

Cezar Petrescu , Nicolae Deleanu , Ion Agârbiceanu- ecouri

(AIC , fond MPN -propagandă , dosar 2136 , f. 41- 79;

"România" , " Timpul" , Argus, Universul, Semnalul, șa. 29 mart.'39)

[**LD** : am tratat în cartea mea(pag. 184- 185și urm .) conjunctura internațională în care se desfășura această manifestare .] Vezi doc.integral : **Sistem de partide XVI**

[-----]

Eftimie Gherman : " Muncitorimea română, deși adânc pacifică , ține să declare în aceste momente , că ea face corp solidar cu nația întreagă pentru apărarea unor hotare care sunt hotarele neamului, ale dreptului și ale libertății "

////////////////////////////////////

Nicolae Deleanu (mobilizat el însăși într-un orașel de graniță) : " Fără bătăi de tobă, fără goarne, fără clopote, fără publicații, fără chemări alarmante prin radio, fără nici un răvaș special de la unități, toată nația de muncitori de la sate și orașe a răspuns la un simplu zvon sau la chemarea notarilor din sat : prezent . [-----]

Când am văzut că muncitorul lasă baltă , din prima zi, bancul, tesla, menghina și familia și o pornește în straie firave spre regiment , am fost impresionat "

("Lumea Nouă " , 19 apr.'39)

Muncitorii și mobilizarea / mart.'39

24.)M.Ralea (ministr.Muncii) , Referat / sărbătorirea zilei de 1 mai / 1939

("Muncă și voie bună " , " Lumea Nouă " , 29, 30 apr.'39 ;)

▣ 1 mai 1939

Guvernul român și-a propus să imprime și întrunirilor muncitorești din acel an un caracter de solidaritate națională , aprobând (spre deosebire de anul precedent) **desfășurarea legală a unor manifestații specifice .**

La propunerea ministrului Muncii , **Mihai Ralea, Călinescu a aprobat** (printr-un Referat cu programul detaliat) ținerea de **întruniri în 84 de localități**

în cadrul și sub garanția **Uniunilor de bresle** și a asociației " **Muncă și voie bună** " .

În Capitală , cu acest prilej, s-a desfășurat primul **Congres al breslelor**,

fiind prevăzute și alte 2 întruniri în sala "Tomis" și " Eintracht"

Programul preconiza afluirea participanților în **Piața Romană** , defilarea pe **Calea Victoriei** , **omagiul muncitorimii către MSRegele**(care a primit / primit defilarea de la balconul palatului regal) și pelerinajul la **monumentul Eroului necunoscut** .

Seara , serbări câmpenești, manifestări cultural-sportive, organizate de asociația " **Muncă și Voie Bună** "

▣ Congresul breslelor

La congresul breslelor , la care au fost **1.500 delegați** din toată țara ,

Armand Călinescu , rostea : **< Când însă se va schița de undeva o încercare de atingere a teritoriului nostru, ea se va izbi de cea mai hotărâtă și vie rezistență .**

Această politică nu e numai politica guvernului sau politica unui grup de oameni : este politica țării, este politica națională .

Avem o muncitorime minunată și însuflețită de sentimentul patriotic și național .

Am spus-o altădată, o repet și astăzi : generația care ne-a precedat a avut nobila misiune de a realiza unitatea națională . Generația noastră a răspuns la datoria ei de a se sacrifica pentru păstrarea ei . >

Moțiunea votată la congres stipula că toți **membrii breslelor vor contribui cu câștigul pe o zi pentru înzestrarea armatei** . În același congres, muncitorii din întreprinderile care lucrau pentru apărarea țării, s-au angajat să lucreze zilnic câte 2 ore suplimentare , fără plată .

Ulterior , muncitorii au contribuit și cu alte contribuții bănești și de muncă ,

pentru înzestrarea armatei(" **România** " , " **Muncă și voie bună** " 3 , 6 mai '39)

George Ivașcu scria în acele zile:

" **Internaționalismul** de totdeauna al organizațiilor muncitorești ,
izvorât dintr-un îndreptățit **spirit de solidaritate** , **s-a identificat totodată**
cu **un patriotism hotărât , conștient și creator**. [-----]

A mai suspecta astăzi muncitorimea română de un internaționalism rău înțeles și rău aplicat , înseamnă a-i jigni adânc iubirea de țară , patriotismul ei . "

(Cf. George Ivașcu , citat " Iașul" , 2 mai 1939)

▣ PCR și 1 mai 1939

▣ Plenara a VI -a a CC PCR

[**LD : 28 martie 2004**. Nu știu cât adevăr este cuprins în **documentele și memorialistica comunistă** privind acest 1 mai 1939 , în care s-a proslăvit meritele PCR , și în special ale tov.**Nicolae Ceaușescu și Elena Petrescu** .

Eu **nu am găsit documente** care să probeze aceste merite și , în cartea mea (p. 221- 225) , am făcut trimitere (a se vedea sursele) la **istoricii și gazetele** care le-au pus în circulație (Olimpiu Maticescu , Ion Ardeleanu , " Flacăra " , " România literară " .)

Prin asta - am socotit eu - **am pasat răspunderea pe seama lor**.

Rezultatul ? Păi cine se uită într-o carte la trimiteri , la surse , și cine își propune să cântărească autenticitatea lor ?!Ba mai mult de atât !

La unicul interview ce mi s-a luat la TVR , la apariția cărții , în 1985 , reporterița și intrusul de Florin Constantiniu ... pe aceste evocări au stăruit ..

Așa că ... răspunderea îmi aparține și , undeva , ar trebui să -mi fac mea culpa .

Sărind , însă , peste această legendă , în rest nu am ce-mi reproșa .

Presa timpului a făcut largi reportaje despre acest 1 mai ,

iar "**Scânteia**" (an IX , 1 iun.'39) și "**Lupta de clasă**" (6 aug.'39) ,

l-au comentat pe larg.Și , așa cum am mai spus... a fost printre puținele episoade când **comuniștii s-au aflat și au manifestat o linie patriotică** .

Iar felul cum am prezentat eu , în cartea mea , **criticile aduse ulterior comuniștilor români** pentru această manifestație , de către **Komintern și presa comunistă** (pag. 224- 225) reprezintă , pentru mine , **o foarte curajoasă carte de vizită**. E clar ?]

În întâmpinarea zilei de 1 mai , **PCR a hotărât să transforme** marea sărbătoare într-o **grandioasă acțiune de luptă** . În cadrul unei ședințe a Comit.PCR -București , s-a constituit o "**comisie conspirativă**" (Ilie Pintilie , **Nicolae Ceaușescu** , **Constantin David** , **Alexandru Ionescu** ș.a.)care a primit **sarcina să pregătească** , în condițiile legale existente , în cadrul **breslelor** , în **colaborare cu social-democrații , un puternic accent antihitlerist , antirevizionist și antirăzboinic**. De aceea , numeroase placarde de la manifestația de 1 mai , cereau abrogarea tratatului economic româno-german , alianța cu Franța , Marea Britanie și Uniunea Sovietică (Cf."**Izvestia**" , 4 mai ; "**Rundschau**" 25 mai)

În raportul la **Plenara a VI -a a CC al PCR**(iunie 1939) , acțiunea comuniștilor pentru ziua de 1 mai a primit o bună apreciere .

În același **Raport** erau însă **semnalate și o serie de " greșeli"** care s-ar fi produs

în pregătirea și desfășurarea manifestațiilor muncitorești ,

Anume că n-au împiedicat **< înscenarea organizată de guvern și șefii trădători la congresul breslelor >** ,că **< au capitulat > în fața guvernului și a < bandei Flueraș-Gherman >** ,**< capitulând în fața dușmanului >**

Astfel , acțiuni pentru care , în mai , **comuniștii români au fost lăudați** ,

după numai o lună erau considerate greșite și oportuniste .

("**Lupta de clasă**" , an XX , nr 6 , aug.1939)

Explicația ? : Vezi la fișier Politică externă

#**Politica pe două cărți a URSS**

[**LD : această etapă din vara '39** A făcut subiectul cap. IV din cartea mea.

N-o reiau . Selectez doar câteva informații pentru a detecta ... reacțiile " cercurilor politice" (cum li se spunea fostelor partide) la ele.

La 3 mai 1939, agenția Tass transmitea o importantă schimbare de cadre la Moscova : **demisia lui MM Litvinov și numirea lui VMMolotov** în fruntea Comisariatului pentru Afaceri Străine al Uniunii Sovietice . ("Semnalul " , 5,6 mai .'39)

Preluând știrea, comentatorul de la " Azi" (dir. **Zaharia Stancu**) încerca **să spulbere speculațiile care s-au declanșat privind o "așa-zisă " părăsire a politicii de securitate colectivă de către Uniunea Sovietică :**

" O demonstrație de protest a statului sovietic împotriva politicii prea lente , prea reticente , prea puțin energice și prea puțin corespunzătoare necesităților "

("Azi " , nr. 13 , 4 iun.'39) Comisar-diplomat din 1930 , Litvinov a militat pentru o politică în cadrul și în spiritul Societății Națiunilor și a securității colective .

LD: Dar să nu-și imagineze cineva că , în epocă, această schimbare a devenit "oficială " , că ea a fost cumva transmisă ca " linie" către Partidele comuniste și cercurile simpatizante !

Demisia lui Litvinov - după cum comenta Churchill - marca " **sfârșitul unei epoci** " în politica Kremlinului . (W. Churchill , The Second World War , p. 65)

..Reacția Axei

O reacție negativă , de enervare față de manifestațiile de la București .

Aflat la Roma într-un turneu diplomatic, **Grigore Gafencu** a primit din partea lui **Ciano** un **protest formal** , pentru că autoritățile române au permis asemenea manifestații , fără să ia măsuri de represiune. În acest context , la **2 mai '39 , s-a consumat glaciala întrevvedere Mussolini -Gafencu** . (*România în vâltoarea ...* p. 226 - 231)

1 mai 1939

25.) **Al.Rosetti** (raportor),Proiectul de Răspuns la Mesaj,Adunarea Deputaților,13 iun.'39

(DAD, MO nr.3, șed. din 13 iun.'39, p. 13-15)

Al.Rosetti / 13 iun.'39

Legislația muncii

" Pe tărâmul social , **noua legislație a muncii** , aplicată în cursul anului trecut , cu **extinderea dreptului de asigurare și pensionare** la noi categorii sociale, și acum în urmă , prin crearea **casei de pensii a scriitorilor români** , a realizat progrese uriașe în **opera de ajutorare a lucrătorului manual sau intelectual** .

Muncă și voie bună

" Iar crearea organizației "**Muncă și Voie bună** " , a permis unei întregi clase de oameni **să se bucure de roadele culturii** .

Serviciu Social

" Prin îndemnul constant al Maiestății Voastre , **țăranul nostru** a devenit

punctul central de preocupare în opera de refacere a țării .

Crearea **Serviciului Social** constituie **punctul culminant al programului** de realizări pe acest tărâm , prin **stagiul obligatoriu în țară** ,

la care sunt supuși **profesioniștii noștri intelectuali** .

Rezultatele binefăcătoare le acestei **luări de contact cu realitățile de la țară** .

se vor face cu siguranță din ce în ce mai simțite , prin continua adaptare a instituțiilor noastre la nevoile țării .

Preocuparea noastră imediată va fi de a **cerceta noile legi** ce vor fi prezentate de Guvernul Maiestății Voastre : **Statutul funcționarilor publici , legea breslelor** ,

Al.Rosetti(raportor) Răspuns la Mesaj / 13 iun.'39

26.) **Ion Gigurtu *** (FRN, Industrie,Comerț) , discurs la Mesaj, Cameră , 23 iun.'39

(DAD, MO nr.5, șed.din 23 iun.'39, p. 71- 74)

[LD : Are 53 de ani. Inginer de mine , cu studii la Freiburg și Berlin- Charlottenburg
Industriaș de 20 de ani , dir. general al societății " Mica" ; inspector al Ministerului de Industrie
și Comerț , din 1912. Deputat (din 1926, probabil în P.Poporului) ,
apoi colaborator lui Goga) ; ministrul Industriei și comerțului în guvernul Goga (37/ 38) ;
ministru al Lucrărilor Publice și Comunicațiilor (24 nov. 1939) ;
Dincolo de opiniile sale care pot fi taxate de " dreapta" , cu accente " naționaliste" , reprezintă
tipul omului politic **consecvent, tehnocrat, pragmatic și eficient**
Dacă credințele lui politice sunt de sorginte conservatoare , antidemocratice ,
teoriile lui economice denotă , deseori, **realism și luciditate .]**

I.Gigurtu / 23 iun.'39

▣ Legiferarea breslelor

[LD : după ce **partidele politice** - inclusiv cele muncitorești -**fuseseră desființate ;**
după ce **sindicalismul fusese abolit**; după ce se revenise la **titlaturi medievale** ,
anacronice, care ascundeau , însă , **contaminări corporatiste la modă ;**
după ce începuseră să apară **bresle înainte ca o lege să le fixeze atribuțiile ;**
se dădea lupta pentru **acapararea lor**. Nu prea se știa cum trebuiau să fie aceste bresle !
Ralea le voia cu un caracter social-cultural, în coordonarea Ministerului Muncii ;
Gigurtu nu prea le vedea rostul , și le-ar fi dorit subordonate Ministerului Economiei Naționale .
Deosebirea ascundea , în fond, pregătirii intelectuale și convingerilor politice ce-și puseseră
pecetea pe acțiunea lor.]

" Domnilor deputați, ni se va propune spre votare **o lege a breslelor** .

Nu sunt partizanul organizărilor forțate .

Organizarea trebuie să răspundă unei nevoi absolute .

Trebuie să fie cerută sau dorită , aceasta în special pentru un popor
cu o fire individualistă ca a noastră .

Dacă totuși se face, singurul ei scop precis și utilitate

va fi **pregătirea de meșteșug** și , în acest caz , sunt de părere și exprim părerea tuturor
categoriilor de meseriași și a organizațiilor cu adevărat profesionale ,
ca aceasta să se facă **sub auspiciile Ministerului Economiei Naționale (aplauze)** , care se
ocupă de bresle de la înființarea sa, și care **este mai chemat** , prin legătura ce are cu
industria țării și în general cu producțiunea, să se ocupe de această problemă . Asemenea,
programele și organizarea școalelor de ucenici ,
cred că **își găsesc mai bine locul la Ministerul Economiei Naționale** .

Grija noastră principală trebuie să fie , însă aceea să nu îngreunăm , prin formalități inutile ,
formarea lucrătorilor specialiști români .

Industria de astăzi își poate adapta cu ușurință **lucrătorii pentru nevoile ei** .

În perioada de industrializare forțată prin care trecem , și cu **lipsa de lucrători specialiști** în
care ne găsim, **ar fi o greșeală să facem cadre rigide**

și să nu lăsăm , de exemplu, **un lucrător agricol**, cu oarecare aptitudini,

să devie lucrător industrial, chiar specializat ,
dacă nu trece printr-o serie întreagă de probe . (aplauze)

"Nu trebuie uitat că una din **cauzele revoluției franceze** ,

care a avut multe efecte rele pentru omenire,

și de a cărei ideologii abia acum Europa începe să se elibereze,

a fost și **rigiditatea organizării breslelor** , care nu au știut să se adapteze

cerințelor vremii de atunci , și cu care **monarhia de atunci ajunsese în conflict** .

Azi, când inamicii regimului actual [referire la opoziția democratică] nu visează

decât **crearea de nemulțumiri**, unul din mijloacele cele mai bune pentru asemenea nemulțumiri

este **împiedicarea poporului de a munci** . Deci trebuie pusă multă **chibzuință în această**

lege , **dacă nu vrem să facem mai mult rău decât bine.**

" Politica a făcut mult rău țării noastre . Azi, când **am scăpat de ea,**

probema politică trebuie să ne preocupe mai puțin decât cea economică .

Dacă urmărim prin noua organizație **scopuri politice, atunci se greșește,**

și, oricât mă căznesc , **nu văd o altă utilitate** ,

o utilitate vie și simțită pentru aceste organizații " (aplauze)

I.Gigurtu / 23 iun.'39

▣ Problema muncitorească

[LD : punct de vedere **neoliberal**, care a caracterizat , de fapt, **liberalismul românesc** interbelic
Deși nu o recunoaște, explicațiile sale susțin **solidarismului social**
, urmărit și aplicat în **programele partidelor care au guvernat** România ,
fie ele PNL, PP, PNȚ . Acestora li se datorează întreaga legislație a muncii , a protecției și
asigurărilor sociale, a standardelor de viață la care ajunsese muncitorimea.

Desigur, fără a putea fi idealizate , cu imperfecțiuni și limite caracteristice epocii .]

" D-lor deputați, **ne va preocupa și trebuie să ne preocupe și problema muncitorească** . În
calitate de industriaș, **cunosc problema muncitorească de 20 de ani** , iar ca **inspector al**
Ministerului de Industrie și Comerț , din 1912.

" **Problema muncitorească** are două laturi : una **economică** și alta **socială** ,
iar dacă vrem să-i acordăm **o a treia, este cea politică** .

Aceasta trebuie să le rezolve pe cele dintâi .

" Din punct de vedere economic, din punct de vedere al progresului industrial,
nu se poate tăgădui că ducem lipsă de lucrători calificați .

Această lipsă constituie și ea o **piedică în industrializarea țării**.

Lucrătorul român...

Românul , cu toate calitățile lui, din motive care urmează a mai fi cercetate,
nu dă în munca industrială randamentul necesar .

Lucrătorul nostru, în majoritatea cazurilor, este **mai prost plătit ca cel din țările înaintate** ,
dar în raport cu prestațiunea lui ,
produsul muncii, în cele mai multe cazuri, **e mai scump** .

Dacă considerăm **prețul redus al produselor** de care are nevoie, față de cele ale produselor
similare din țările apusene, **salariul lui crește într-o anumită proporție**.

O primă necesitate este această **urcare a prestațiunii pe unitatea de timp**
și o calitate bună a lucrului , adică **conștiința meșteșugărească** .

Patronul român ...

" Paralel cu aceasta, se cere **patronului o înțelegere a raportului său față de muncitori** , nu
se poate obține prima parte , fără a fi pătruns de a doua.

Patronul, ca mai puternic, **trebuie să facă începutul** și noul regim îi ușurează acest contact
direct . În măsura în care **patronul va ști să arate interesul său pentru lucrător**, în aceeași
măsură **lucrătorul va avea un interes crescând** pentru produsul muncii sale (**aplauze**)

Raportul de aici înainte **nu mai poate fi acela al regimului capitalist liberal clasic**, în care
lucrătorul își vinde pur și simplu marfa lui, munca , ; nu, de azi înainte **avem nevoie , din**
punct de vedere social, să avem o colaborare

Preceptele creștine...

" **Principala cauză pentru care această colaborare nu a existat** , în secolul trecut și până în
prezent, căci ar fi putut exista de la început , **noi o găsim în faptul că** ,
în paralel cu progresul tehnic- industrial, și al capitalismului,
a mers progresând și concepția materialistă a vieții.

Dacă patronii ar fi fost pătrunși de **preceptele religiei creștine**,

întreaga legislație socială , care s-a impus ca o necesitate în ultimul timp,
ar fi putut lipsi, ca inutilă .

Educația sufletească nu a ținut pasul cu progresul tehnic.

Lipsa capitalurilor ...

" **Rezolvarea la noi a problemei e mai simplă** din punct de vedere sufletească,
dar mai complicată prin lipsa capitalului , prin scumpetea lui, și prin impozitele

importante. Ceea ce se petrece cu funcționarii Statului, se petrece deseori cu **industriașii noștri**, care, pentru a putea exista, **trebuie să tragă asupra salariatiilor de toate categoriile. Numai din examinarea acestei probleme, constatăm interesele comune ale capitalului, patronului și lucrătorului.**

Politicizarea problemei ...

" **Problema muncitorească** e la noi destul de ușor de organizat ; condițiunea este **să nu-i dăm un caracter politic.**

Patronii noștri recunosc că , în marea lor majoritate, **nu dau încă importanța necesară problemei** . Nu din rea voință , ci mai mult din nepriceperea ei .

Trebuie făcută și educațiunea patronului , care trebuie **să înțeleagă folosul ce are dacă lucrătorul lucrează cu interes și dacă e atașat întreprinderii** în care lucrează . Cred că nu este greu să ajungem aici , și cu concursul lucrătorului, se poate ajunge cu ușurință la un asemenea rezultat .

Arbitrajul Statului ...

" **Arbitrul între patroni și lucrători trebuie să fie organele administrative** .

Astăzi **Statul își cunoaște rostul și nu mai depinde de un partid** sau de alte interese , **El poate cel mai bine stabili condițiunile de lucru** , care , de altfel,

nu trebuie să fie rigide, ele pot varia de la o regiune la alta,

în raport cu bogăția regiunii și rentabilitatea întreprinderii.

Îmi vine foarte greu să recunosc , dar sunt dator aici să spun realitatea.

Condițiunile în care lucrează o bună parte din industria noastră , cu lipsă de capital, lipsă de credit, cu investițiuni scumpe din cauza taxelor, cu impozite indirecte pe produsele lor și altele multe , **îngreunează mult o îmbunătățire a soartei funcționarilor și muncitorilor. Între două rele, între a închide întreprinderea sau a plăti munca mai puțin, toți preferă soluții.**

I.Gigurtu / 23 iun.'39

27.) **Ion Constanțiu** (ex-cuzist deputat FRN, Comerț) discurs la mesaj, Cameră , 23 iun.'39

(DAD, MO nr.5, șed. Din 23 iun.'39 , pag. 67- 70)

I.Constanțiu / 23 iun.'39

▣ **Regimul corporatist .**

Corp intermediar între individ și Stat ...

" **Ideea corporatistă** de la care pornește **noul nostru regim politic, diferă fundamental de aceea democratică și este și mai consecventă** . Noi credem că **individul nu poate sta izolat în Stat**, cum nu poate sta izolat nici **în viața socială sau economică** ;

în viața socială are **instituția familiei** ; în viața economică are **organismul întreprinderii** .

Între Stat și individ trebuie să existe corpuri intermediare , care vor avea ca misiune , nu numai **grija aceluiași categorii de interese**, pentru a le susține și apăra, ci și pentru a face ca aceste interese particulare **să poată fi armonizate cu interesele generale ale Statului** .

Breslă - Parlament - Națiune

" **Iată toată teoria corporatistă** , iată **funcțiunea și rolul** pe care îl au de îndeplinit **breslele**, luate în parte și apoi **concentrate în Parlament**.

Bresla trebuie să reprezinte o realitate particulară iar **Parlamentul** va reprezenta toată realitatea națională , **va fi însăși sinteza națională** .

"D-lor deputați, spre deosebire de vechiul regim, pe care nu-l ceruse nimeni,

noul regim, dimpotrivă, avem nenumărate **dovezi** , a fost **cerut de toate categoriile** economice , sociale și culturale, **il cerea țăranul, il cerea negustorul,**

Îl cerea meseriașul ca și cărturarul.

Fără agitații sterile, fără propagandă deșănțată , fără luptele electorale de pe vremuri , ci în liniște , cu toată demnitatea **elementele de elită ale tuturor breslelor** , au fost trecute printr-**un fel de mutație naturală , de pe planul profesional pe planul politic, din cadrul asociațiilor profesionale în acest Parlament .**

I.Constanțiu / 23 iun.'39

▣ **Regimul corporatist = regim naționalist**

▣ **Restaurația breslelor românești .**

" Dați-mi voie acum, după ce am arătat modul natural în care s-a instaurat noul regim politic, să arăt și **cum înțelegem să fie acest regim** , precum să arăt și **cum nu trebuie să fie acest regim** .

" În primul loc, **acest regim trebuie să fie național, chiar naționalist** , adică să activeze **fățiș și hotărât pentru promovarea și dominarea elementului românesc** , în toate domeniile de activitate . (**Vii aplauze**)

" Dar , de fapt, nu se instaurează ci **se restaurează regimul corporativ al breslelor românești** , pe care **regimul democratic le distrusese** , **pentru a permite invaziunea în meserii și comerț** , ca și în artă și literatură , **a străinilor ; iar sub masca unui pretins liberalism**, care însemna uneori **o anumită servitute**, sau, în termeni consacrați, **obediță , acei care nu puteau beneficia de binefacerile libertății , erau tocmai Români .**

I.Constanțiu / 23 iun.'39

▣ **Funcțiile breslelor : economică, socială , politică**

" **Am combătut în timp acel corporatism [aluzie la Manoilescu ?]**

și **am susținut un sistem care să corespundă** cât mai mult spiritului însăși al breslelor economice și culturale , un corporatism care , într-o formulă generală , să nu însemne meserie de corp , ci corp de meserie. Vreau să spun prin aceasta, că **nu o colectivizare , nu crearea de corpuri care să facă ele funcțiunea economică** , de pildă **nu o breslă de negustori** , care să facă această meserie, în totalitatea ei , **ci să se lase ca numai negustorii , fiecare în parte, să facă comerț** , **iar bresla numai să vegheze ca totul să se facă în condiții cât mai bune.**

și pentru negustori și pentru societate . Aceasta ar fi funcțiunea economică a breslei .

I.Constanțiu / 23 iun.'39

▣ **Dispariția etichetelor de " stânga" și " dreapta "**

▣ **Socialismul - la muzeul patologiei**

" Trebuie să afirmăm de la început că **respingem orice elemente socializante** . (**aplauze**)
Prea multă vreme , **lumea modernă a făcut uz de această vocabulă** de acest termen, **prea mult s-a lăsat să se creadă că orice ideal de perfecționare a ordinii sociale , nu poate avea alt nume decât socialism. Socialismul a trăit .**

El trebuie trecut în muzeul istoric al patologiei, ca un monstru spiritual al secolului trecut ,ca un zmeu răpitor de minți pe care l-a doborât Făt -Frumosul naționalismului.

Și ca dovadă că **socialismul nu era în firea poporului român**, este că **foștii fruntași socialiști au revenit și îi avem astăzi în sânul Frontului Renașterii Naționale** (**aplauze**)

" D-lor, **au dispărut o dată cu aceasta** , grație acestui Front al Renașterii Naționale, **termenii aceia uzați , de dreapta și stânga** , adică omenirea să meargă ca vitele , **hăis și cea.**

" **Se grăbește**,după câte știu, **organizarea meseriilor** , în compartimentul muncii

- și se va face **Sunt două direcțiuni de organizare** și mi se pare că Ministerul Muncii

și-a luat asupra sa **organizarea în compartimentul muncii în bresle.**
Iar noi, din compartimentul elementului patronal, am rămâne dezorganizați
multă vreme și **dezbinați în biserițe**, în forma aceasta amorfă, unde am fi absolut izolați.
Ei bine, **acest lucru trebuie corectat** tocmai prin grăbirea legiferării organizării breslelor
și a organizațiilor patronale. Este de **datoria FRN să fie generatorul acestor organizații.**
Datoria noastră, ca Parlament, emanațiunea acestui Front, este **să grăbim toate legile**
care pot contribui la întărirea neamului nostru în toate direcțiile. [-----]
I. Constanțiu / 23 iun.'39

28.) **Ion Flueraș (Ex-PSD , senator FRN, Muncă manuală) , la Mesaj, Senat , 23 iun.'39**

(DS , MO 6 ședința din 23 iun.'39 . pag. 125-126)

[LD : **Poziția adoptată de social-democrați este o dovadă că , în acel moment , nu realizau sub ce regim intraseră . Crearea FRN , a breslelor , prezența lui Ralea la Muncă , seria de instituții (Premilităria, Străjeria, Serviciul Social etc) și manifestări cultural-sportive- sărbătorirea lui 1 mai ca niciodată ! - dăduse speranța unei schimbări benefice. Faptul că Flueraș nu regretă regimul democrat , parlamentul pluralist, existența partidelor , spune ceva despre tăria doctrinei afișate până atunci . Dar , mai mult de atât , ce ? !]**

I. Flueraș / 29 iun.'39

I. Flueraș / 29 iun.'39

▣ **Clasa muncitoare : omagiu Reginei Maria**

▣ **Omagiu Regelui Carol II**

" Trimis aici de clasa muncitorească , îmi fac datoria să mă atașez , **în numele clasei muncitoare** , cu tot sufletul, la **omagierea Marei Regine Maria (Senatul ascultă în picioare)**
"Clasa muncitoare nu va uita niciodată **faptele mărețe și nobile** ale reginei Maria pentru binele țării întregi , dar mai cu seamă **pentru masele obijduite , masele nevoiașe.**

" Dar **clasa muncitoare are cunoștință** și despre faptul că **Regina Maria**, după război, alături de nobilul său tovarăș de viață **Regele Ferdinand I** , făcând **o călătorie în străinătate** și vizitând **Biroul Internațional al Muncii de la Geneva**, și **studiind problemele sociale** din celelalte țări , mai avansate , cu reprezentantul aceluia Birou, Albert Thomas, s-a reîntors acasă și **a inspirat guvernele noastre pentru a introduce și în țara noastră o legislație modernă** , care a trasat drumul viitor al clasei muncitorești în această țară , pe care **drum a apucat** , spre fericirea noastră , și **Regele Carol II** atunci când **a înlăturat vechiul sistem și a îmbunătățit acele legi sociale care guvernează astăzi munca în țara noastră** . Pentru aceste fapte mărețe, clasa muncitorească , va păstra amintirea Reginei Maria pentru totdeauna "

I. Flueraș / 29 iun.'39

▣ **Situația clasei muncitoare**

" D-lor senatori, eu nu voi încerca astăzi să înșir în fața dvs nevoile muncitorimei din țara noastră , revendicările absolut necesare pentru ca această clasă să poată fi cât mai sănătoasă și cât mai de folos pentru interesele generale ale națiunii și ale țării .

" Dar afirm sus și tare că este mare nevoie pentru ridicarea stării morale a acestei clase. . Nu veți crede mulți dintre dvs ce **salarizare mizerabilă are clasa muncitorească** astăzi în țara noastră . **După datele asigurărilor sociale** , de exemplu, iată un tabel care arată **câți muncitori sunt asigurați** în țara noastră , înțelegând și pe **funcționarii particulari** , cât și pe **micii meseriași** : la finele anului trecut aveam [**aranjament schemă LD**]

Asigurați Clasa Câștigul / pe zi
1.060.000

137 .000	I-a	până la 24 lei
247. 000	a II -a	25 -45 lei
315.000	a III -a	46 -79 lei
113.000	a IV-a	80-99 lei
248.000 *	a V-a	100 -200 lei

* În această cifră intră și peste 150.000 de mici meseriași -patroni, care au ridicat astfel cifra de câștig .

I.Fluerăș / 29 iun.'39

▣ Antrenarea muncitorilor în acțiuni ilegale

" Deci , d-lor senatori , în aceste împrejurări , nu este de mirare că **muncitorimea noastră** în trecut **a aderat** într-o măsură mai mare sau mai mică , **la acțiuni care nu cadrau întotdeauna cu legile țării și cu ordinea socială** .

Vina nu a fost însă a ei , ci a împrejurărilor . "

I.Fluerăș / 29 iun.'39

▣ Muncitorii în regim FRN

" Astăzi, **situația sa schimbat mult** în ceea ce privește **situația morală a clasei muncitoare**; în ce privește **situația materială este tot ce a fost ieri** și această situație **trebuie să se îmbunătățească** și, în acest scop , vom avea prilejul să venim în fața dvs. cu propunerile necesare .

Mărirea salariilor

" Este . d-lor senatori , absolut necesar ca **onoratul Senat** să delege chiar **o comisie** care să studieze **chestiunea salarizării clasei muncitoare** , întrucât , dacă se reglementează și se îmbunătățesc salariile tuturor slujbașilor Statului , atunci **nici clasa muncitoare din întreprinderile particulare sau ale Statului nu poate fi lăsată în voia întâmplării** , căci din salariile pe care le-am arătat aici , dvs puteți constata că acestea și astăzi sunt salariile reale și **nu poate trăi muncitorul cu un asemenea salariu** , nu se poate hrăni , nu se poate îmbrăca , nu-și poate cumpăra o carte , nu poate trăi o viață omenească .

" Or , **această situație nu este spre binele viitorului acestui neam și acestei țări** .

Pe lângă armata , care apără fruntariile acestei țări , și **clasa muncitoare din fabrici și de pe câmpiile țării** , este de **cea mai mare importanță pentru viitorul și apărarea acestei țări** .

Măsurile guvernului ...

" Totuși, noi muncitorii , care ne-am atașat **cu tot sufletul nostru** din primul moment **la schimbarea regimului trecut** , prin înlocuirea lui cu regimul de astăzi al **Renașterii Naționale** , așteptăm cu **toată încrederea ca onoratul guvern** , care a dat dovadă în scurt timp de când guvernează în baza noului regim această țară , că **va veni cu reformele necesare și pentru îmbunătățirea situației clasei muncitoare** "În această speranță , exprim în numele clasei muncitoare , toată **recunoștința noastră în primul rând față de Majestatea Sa Regele Carol II** , cât și **față de onoratul guvern** , de la care ne așteptăm **să ocrotească clasa muncitoare** cât mai mult în viitor "(**aplauze**)

I.Fluerăș / 29 iun.'39

29.) **G.Ene Filipescu** (FRN, meseriaș, cismar) , la Mesaj, Cameră , 24 iun.'39

(DAD, MO 6 , șed. din 24 iun.'39 , p. 108-109)

[LD : sigur, pare un **discurs minor** . Dar grație lui , eu aflu astăzi niște amănunte privind **o realitate cu multe fațete** : care era soarta **micului meseriaș** ; care era **regimul lui de lucru** ; cum se explică existența **micilor maghernițe** întâlnite la tot pasul în orașe ; și care erau **profitorii de pe urma muncii lor - comercianții** .

Mai aflu și care era **stadiul " industriei" ușoare din țară** , pentru că este simplu de presupus că aceeași soartă o aveau și **croitorii, lemnarii, tinichigiii** ș.a.

Aceste amănunte nu le-am întâlnit în discursul nici unuia din politicieni sau teoreticieni economici
A fost bine că **Gheorghe Filipescu a intrat în Parlament ?**
A avut acest semnal de alarmă vreun ecou ? vreo consecință ?]

G.Ene Filipescu / 24 iun.'39

▣ Breasla cismarilor

"...în micile ateliere , care produc **75-80 % din cantitatea de încălțăminte** trebuincioasă populațiunii , și unde **se lucrează cu mâna** , se lucrează de la **14-16 ore pe zi**.
Lucrează **patronul împreună cu calfele și ucenicii** , pentru că această breaslă s-a împărțit în multe ateliere , ca să scape de dările fiscale .

" Ca să plătească cât mai puține impozite , aceste ateliere **s-au divizat sub 7 lucrători** , căci, **conform legii cifrei de afaceri, sub numărul de 7 lucrători nu se plătește cifra de afaceri** ci numai de la 7 lucrători în sus.

" Cred că se vor lua măsuri de îndreptare , căci altfel **mergem spre o degenerare și a breslei și a breslașilor** ...pe o stradă unde sunt **54 de magazine de încălțăminte** , cu produse de mână ,**unul singur plătește cifra de afaceri și de lux**, și acel magazin **lucrează pentru țărani și lucrătorii de la căile ferate**; iar **celelate magazine cu produse manuale nu plătesc** , pentru că își procură produsele de la micile ateliere , despre care vorbeam, și care lucrează până la 16 ore pe zi .

" D-lor deputați, îmi fac **o datorie de conștiință** a mea, să vă aduc la cunoștință această **precară situație a meseriașilor** , care sunt **mai mult de 90 % români !** "

" D-lor deputați, este o **lege a meseriilor** , pe lângă **legea celor 8 ore de lucru** , care prevede că **până la 10 lucrători , patronul este obligat să fie meseriaș**, adică să aibă **carte de capacitate** ,

iar de la 10 lucrători în sus se cheamă , nu știu cum, **mare industriaș**, și că **poate orice aventurier să fie și negustor și să facă și pe producătorul ."**

G.Ene Filipescu / 24 iun.'39

▣ Pauperizarea meseriașului

" D-lor deputați, **cer din partea dvs bunăvoința de a contribui ca și pentru cismari să fie deschise legile țării** , spre **a fi ocrotiți ca profesioniști** . (**aplauze**)

Altfel **mergem spre degenerare , spre pauperism**, și, după câte am eu cunoștință de ceea ce înseamnă pauperism, știu că înseamnă **sărăcia aceea lucie** , mai mare decât poate pricepe mintea omului ,

Indienii ...

și că acest **pauperism datează de câteva mii de ani**, de la poporul cel mai cult pe care , poate , l-a avut lumea.

Indienii de acum 3000 de ani și ceva aveau o **literatură bogată și filozofie savantă** , care și astăzi **servesc de învățătură** popoarelor și marilor profesori de a alcătui noile generații și de a scoate din ele caractere , care să le salveze din marasmul și din mizeria suferințelor lor imense.

Cizmarul ...

" D-lor, **aici ajunge și această breaslă a încălțăminteii , cum a ajuns poporul indian** .

La indienii numai o clasă avea dreptul bunurilor .Cea mai mare parte a poporului era îndepărtată de la bunuri . **Cerem să se fixeze în atenția și în lumina dvs cizmarul** , care este silit să lucreze 14 până la 16 ore pe zi , pentru a avea o bucată de pâine mizerabilă .

Vorbesc de acel **mare contingent al patronilor cizmari**

care **nu-și au existența asigurată** de pe urma unui cuantum de 8 ore , **cât are lucrătorul de fabrică** sau de la un atelier organizat"

G.Ene Filipescu / 24 iun.'39

▣ Păcatele vechiului parlamentarism

▣ Scăderile morale ale clasei conducătoare

[LD : cuvintele lui Filipescu pot constitui o " mostră " de ceea ce reprezenta **mentalul românesc popular** , confirmând ideea că , în România modernă , **cultura românească** era dominată de ideile conservatoare , după Caragiale , Eminescu fiind cel mai citat .]

" Am avut norocul să ascult de la această tribună **cuvântări frumoase** , am auzit și cuvântul d-lui **președinte [Vaida]** care n-a făcut deosebire între deputați , că noi deputații suntem toți o apă . Am auzit și cuvântul d-lui **prim-ministru [Călinescu]** , **cerând Parlamentului o colaborare** , o **strânsă conlucrare** și o **aducere la cunoștință** a tot ce se petrece în câmpul muncii în toată țara , la cunoștința băncii ministeriale pentru a se lua măsuri de îndreptare . [-----]

Țara noastră a avut talente mari și oameni mari care au strălucit la această tribună a **Parlamentului** , precum și pe **banca ministerială** .

" **Dar acești oameni** - ca om din popor nu mă opresc s-o constat - **au făcut și multe greșeli** , **au avut mari păcate care s-au răsfrânt asupra neamului întreg** . Înainte de război și după război , **tribuna Parlamentului servea pentru a ponegri cutare sau cutare partid** , **spunându-se că este vândut străinilor** .

Și se vorbea în chestia aceasta cu atâta competență și elocvență , încât **țara nu știa pe cine să mai creadă că spune adevărul** .

D-lor , zile și săptămâni întregi **discutau numai și numai să-și arate păcatele unii altora** .

" Dar **să-i lăsăm la o parte pe acești oameni, deși mari, cu păcatele ce le-au avut și care le-au moștenit și să spun ca și Eminescu** în ultima parte a Scrisorii a treia , unde vorbește de virtuțile neamului românesc , care erau întrupate în Mircea cel Bătrân . El vorbește acolo de **calitățile răzeșului, ale țaranului român** , de dragostea lui de a-și apăra glia și limba , iar apoi adaugă **calitățile omului politic , omului zilei din timpul său** .

Acolo el pare că se întreabă , **voi sunteți urmașii Romei ?** Voi trebuie să îndreptați lucrurile acestea de care suferă așa de mult țara ? [-----] în expoziția de la Șosea , pavilionul ridicat pentru proslăvirea **celui dintâi Rege al României** , alături de pavilionul celui mai mare **Rege al poeziei și al gândirii românești : Eminescu** . S-au pus pe aceeași treaptă **Regele țării cu Regele gândirii , cu Regele poeziei** , cu Regele geniului neamului românesc ." (**aplauze**)

Filipescu / 24 iun.'39

▣ Dinastia

▣ Era Carol II

" Dar astăzi **suntem într-o altă eră** . Am impresia că **suntem oamenii cei mai norocoși** , **poporul cel mai norocos de pe glob** . Închegarea țării noastre în timpurile moderne , desrobirea definitivă politică și economică a țării noastre s-a înfăptuit sub **Regele Carol I** , cu ajutorul lui **Kogălniceanu și al lui Brătianu** , care au smuls independența țării de la cei care ne asupreau . Kogălniceanu a îndeplinit , alături de Cuza , împrumutarea țaranilor [-----]

Regele Ferdinand a pus țara în granițele sale firești .

Regele Carol II-lea a înfăptuit , a întruchipat **cele mai mari năzuinți** ale noastre de cultură și de bine , **culmile cele mai înalte** spre care poate ținti un popor . [-----]

Gh.Filipescu / 24 iun.'39

30.) Ion Agârbiceanu (FRN, Publiciști și scriitori -Cluj) , la Mesaj , Senat 26 iun.'39

(D.S. , MO 7 , șed. din 26 iun.'39 , p. 158- 164)

Doc.integral . fișier Cultură, presă VI

I.Agârbiceanu / 26 iun.'39

▣ Constituția Carol II = haina potrivită poporului român

▣ Principiile Constituției Excluderea luptei de clasă...

" Ce să spun de **organizarea nației românești** în cadrul noii Constituții **pe baze corporatiste** , și a **excluderii luptei de clasă** .

Apoi **s-a suprimat vreo libertate politică și națională** a Românilor , atunci **când s-a suprimat lupta de clasă ?**

Dar nația noastră românească , **de la reforma agrară** încoace , generoasă și largă , pe care **au dat-o boierii** pe seama nației întregi , **a mai avut clase sociale deosebite și contrarii ?**

A mai avut poporul nostru românesc , de atunci , **conștiința** că în țara lui , **trebuie să lupte cu Românii** , care sunt dușmani ai lui ?

Dar nu era toată **educația socialistă marxistă și sindicalistă** , nu era toată această educație **absolut contrară concepției noastre de viață** ,

care am fost totdeauna un popor și o națiunea o singură mare familie , cu mulți membri ?

Noi n-am văzut și n-am simțit nici o dată **despărțirea lui în părți dușmane și în tabere de luptă contrarii** , care să se sfâșie .

Așa că , sub acest raport , **din instinctul vital și din conștiința națională** a poporului , și **din idealul** pe care el l-a avut în România Mare , **s-a făcut această reformă constituțională**

" **Sau crede cineva că poporul moare de durere** că **nu mai aude discursurile politice** , care **au învrăjbit la adunările populare** , de la care deseori oameni se întorceau **spărgându-și capetele ?** Dar să meargă oricine **la sate** și să vadă **liniștea și mulțumirea tuturor** **că i-au lăsat domnii în pace** , să-și vadă oamenii de munca lor pozitivă și i-au lăsat să trăiască viața lor , în bună înțelegere . [-----]

I. Agârbiceanu / 26 iun.'39

▣ Guvernul

" Domnule președinte, d-lor senatori , mie mi se pare că dacă Constituția a îndrumat viața românească întregă pe un drum nou, pe drumul ei firesc, așa după cum îl simt eu , **echipei de lucru a guvernului Majestății Sale** , i se datorește **punerea în aplicare a principiilor fundamentale ale acestei Constituții** . [-----]

Muncă și Voie Bună

" Sau crede cineva că atunci când **instituțiunea care privește pe muncitor** , instituțiunea **Muncă și Voie Bună** , când s-a pus ideea unei **educații integrale a muncitorului** nostru din fabrică și manual, **ridicarea lui culturală** , **în adevărata umanitate și în adevărat umanitarism** , în adevărat naționalism , crede cineva că nu **toți au aplaudat** această măsură și că nu **o socotim cu toții de bine venită** , **singura măsură care poate să scoată și să elibereze o întreagă pătură muncitoare de sub terorismul sindicatului străin** , sub care a gemut până acum ?

I. Agârbiceanu / 26 iun.'39

31.) **Eftimie Gherman** (Ex- PSD , deputat FRN , Muncitori) , la Mesaj, Cameră , 27 iun.'39

(DAD, MO nr. 6 , șed. din 27 iun.'39 , pag. 109 - 113.)

Doc.integral : fișier PSD III

Eftimie Gherman / 27 iun.'39

▣ Muncitorimea română și noul regim

" **Este semnificativ** , d-lor , că **aceste declarațiuni vin din partea muncitorilor- muncitori** asupra cărora , în februarie 1938 , erau ațintite toate privirile și toate gândurile , și mai ales erau ațintite asupra **muncitorimei socialiste- ce atitudine va avea ea.**

Mulți chiar așteptau ca muncitorimea să ia o atitudine pasivă sau negativă față de măsurile care s-au luat pe vremea aceea.

" Or , d-lor, ei nu au răspuns la acele așteptări funeste; **muncitorimea nu numai că nu a luat o atitudine ostilă sau de sabotare** , din primele momente , dându-și perfect de bine seama de evenimentele pe care le trăia și fiind profund convinsă de tot ceea ce ne aștepta și ne pândea , **ea s-a încadrat de la început** și a contribuit din toate puterile ei pentru **reușita măsurilor ce s-au luat** . " [-----]

Contribuția ministrului Ralea

" Este adevărat că la aceasta **au contribuit și alte persoane** și, permiteți-mi să fiu sincer, în primul rând , nu pot uita contribuția d-lui **prof .Mihail Ralea** . (**aplauze**)
D-sa , în calitate de **ministru al Muncii** , cu **priceperea , inteligența și pregătirea d-sale** , a contribuit foarte mult la **netezirea terenului** pentru ca muncitorimea să-și dea contribuția la opera de rederesare a țării. **Muncitorimea și-a făcut cu prisosință datoria** în timpul acelor evenimente atât de grele și atât de tulburi prin care am trecut ." [-----]

Reforma asigurărilor sociale

" Revenind la proiectul de Răspuns la Mesajul Tronului , permiteți-mi aici să exprim iarăși **adâncă satisfacție a muncitorimii** atunci când constatăm că în acest proiect de Răspuns , printre primele reforme sunt enumerate **reformele sociale** care interesează de aproape muncitorimea. Este vorba de **reforma asigurărilor socioale** , lege care **într-o guvernare de un an și ceva , fără Parlament , a suferit o modificare înspre bine** , și permiteți-mi să adaug că **modificarea pe care nu au fost în stare să o realizeze toate Parlamentele de până acum**(mai mult sau mai puțin democratice) , **toate guvernele** cu mai multă sau mai puțină dragoste față de **poporul de jos și față de muncitori , nu au fost în stare să realizeze** ceea ce a realizat în acest scurt timp **un regim despre care multora** le-a plăcut și în trecut , iar unora le mai place și astăzi , **să-l denumească regim de dictatură** .

" Reforma aceasta a asigurărilor este **una din cele mai mari satisfacțiuni** care se putea da **clasei muncitoare** .Această reformă a asigurărilor sociale **a dus la îmbunătățirea îngrijirii medicale , la majorarea pensiilor de invaliditate de boală și de bătrânețe** etc. De asemenea , **a fost încurajată acțiunea de construire de locuințe ieftine pentru muncitori** .

Deziderat : asistență medicală pentru țărani ...

" Am fi fericiți dacă am fi putut să înregistrăm și **extinderea asigurărilor** , în special a **asistenței medicale**, medic și medicamente , **asupra populației de la țară**(**aplauze**)
Mă mulțumesc să exprim aici un deziderat , fără a cere realizarea totală a programului în acest domeniu . În tot cazul , **nu trebuie să uităm de frații noștri de la țară** , **milioane de țărani și mici agricultori** . Să nu uităm de **durerile lor și de bolile** în care se zbat , să nu uităm de **frații noștri** care , din lipsă de ajutor medical , **mor înainte de vreme** .
Este o **necesitate imperioasă să ajungem a extinderea asupra lor a asigurărilor sociale** și să le asigurăm **medic și medicamente gratuite** .

Este adevărat că , în ultimul timp , a fost introdus **Serviciul Social** .

Dar în locul **ajutorului medical sporadic** pe care îl asigură acest serviciu , ar fi mai bine **să se introducă un ajutor permanent pentru cei de la țară** , deoarece tocmai aceștia , din lipsă de mijloace , **nu pot să-și asigure singuri un tratament medical** .

Deziderat : salarizare mai bună

" D-lor deputați , **muncitorimea ar mai avea și alte revendicări** . Astfel ar fi problema **salarizării** .Însuși dl **Gigurtu** , vice-președ. Camerei , **a recunoscut că la noi salariile sunt mai mici ca în alte țări** . Vreau să vă dau în această privință câteva cifre .

Din **1.060.000 de muncitori , funcționari partculari și mici meseriași** pe care îi avem la **sfârșitul anului 1938** ,

137.000 sunt plătiți cu un salariu până la **24 lei pe zi** (în categoria aceasta nu intră și muncitorii agricoli) . **247.000** , adică 23 % , sunt plătiți cu salarii între **25 -45 . lei** pe zi ; **315 .000** , adică 30 % cu salarii între **46-79 lei pe zi** ; **113.000** sunt plătiți între **80- 89 lei pe**

zi ; iar **248.000** sunt plătiți cu salarii între **100-200 lei pe zi** .

Din ultima categorie marea majoritate sunt **funcționari particulari și mici meseriași** .
Ce însemnează aceasta nu e nevoie să mai insist ! Cu toții trebuie să recunoaștem
că **situația aceasta nu poate continua** și că ,deci , **trebuie luate măsurile necesare** pentru
ca **salariile muncitorilor să fie mărite**.

" **Muncitorimea** mai are și alte revendicări , însă **trebuie să recunosc că nu este timpul
astăzi să venim cu pretenții și revendicări** , pentru că sunt **alte probleme la ordinea zilei** ,
care trebuie să ne intereseze pe toți, fără deosebire , **probleme mai mari** , cărora trebuie
să le fie subordonate toate interesele mărunte ,
toate revendicările tuturor categoriilor de cetățeni . " [-----]

Eftimie Gherman / 27 iun.'39

▣ **Muncitorimea : pace sau război ?**

[LD : din această cuvântare am dat fragment în cartea mea **România în vâltoarea**

Este o frumoasă pagină despre patriotismul muncitorimii , de la care , ulterior,
comuniștii au criticat atitudinea social -democraților atârându-le eticheta de
" **social-fascisti** " , " **trădători** " etc etc.]

[-----]

Interese superioare de Stat

" **D ar nu este așa**. Aceasta o dovedește nu numai spusele mele, o dovedește însuși **trecutul
nostru** , o dovedesc **toate faptele noastre** . Prima dovadă am avut-o nu de mult , acum **trei
luni de zile**, când **evenimente de ordin extern au cerut-** și guvernul a luat - măsuri de
concentrare. Atunci am văzut cum **muncitorimea , pusă în fața faptului de a face alegere
între idealurile ei de pace și interesele superioare ale țării** ,
nu a stat la îndoială nici un moment. De altfel, **nu a existat nici un abis
între idealurile ei de pace și interesele superioare de Stat** .

Mobilizarea din mart.'39 ...

"Atunci am văzut **muncitorimea alături de frații ei, de țărănime**, și alături de toate categoriile
de cetățeni , grăbindu-se plină de dorință de a ajunge cu un ceas , cu un minut mai degarbă ,
acolo unde datoria o chema - fiecare muncitor la unitatea sa.

Pentru mulți a fost o satisfacție , dar poate **pentru alții a fost și un început de deziluzie** ,
căci într-adevăr , **unii credeau că nu se pot întreprinde asemenea acțiuni** , atât timp cât vor
trăi unii din generația care a cunoscut ororile războiului , cu toate consecințele lui .

Unii au crezut că muncitorimea , care s-a adăpat la idealul pacifist , **poate nu va
corespunde anumitor împrejurări** **Rezultatul l-am văzut** ; știm toți ce s-a petrecut :

s-au prezentat până la unul, și nu din teamă de urmări . Nu, pentru că în cazul acela,
ar fi mers cum se merge la înmormântare .

Ori, cum s-au prezentat ? Am fost martori cu toții și am văzut cum **zeci de mii , sute de mii de
muncitori** , și-au îmbrățișat nevestele, și-au sărutat copiii și **au plecat la unități** , plini de
voință , ca să ajungă cu un minut mai devreme la datorie, **unde țara îi chema (aplauze)**

Contribuția la înzestrarea armatei...

Dar , nu numai aceasta . Sunt și alte lucruri petrecute acum recent. Nu vă amintesc din cele
vechi , pentru că poate le-ați uitat și este greu să vi le împrăpățez , dar vă amintesc un lucru
recent : **muncitorimea , cea organizată în bresle**, a fost prima care **din puținul ei a
contribuit cu salariul de pe o zi pentru înzestrarea armatei** . Dar nu numai
atât .**Muncitorimea din fabricile** în care se lucrează pentru înarmare și pentru înzestrarea
armatei , **s-a oferit benevol să lucreze două ore în plus** , adică în loc de 8 ore pe zi, cât
prevede legea, **10 ore pe zi** , pentru ca opera aceasta mare de **înzestrare a armatei să se
realizeze** cu o oră mai de vreme . (**aplauze**) [-----]

Eftimie Gherman / 27 iun.'39

▣ **Legea breslelor : cine răspunde ?**

▣ Competențe economice , competențe sociale

" Acum permiteți-mi să fac câteva **observațiuni la cuvântarea d-lui vicepreședinte Gigurtu** , o cuvântare foarte frumoasă , care **cuprinde mult adevăr**, și din care 80 sau 90 % s-ar putea și cred că **poate fi însușit de toată lumea**. În acea cuvântare , d-sa a subliniat două chestiuni , și anume : **în primul rând d.Gigurtu s-a ridicat împotriva proiectului de lege al breslelor** , proiect anunțat prin adresa de Răspuns la Mesaj .

"Mărturisesc , **nu cunosc acest proiect , nu știu ce cuprinde** și nici ce se urmărește prin el. Știu că **există o lege a breslelor care se aplică numai muncitorilor , funcționarilor și meseriașilor și care a dat rezultate bune**.

DI Gigurtu spune că **o lege trebuie să fie în primul rând cerută de cineva , sau că printr-o lege nu se poate decât consfinți o stare de fapt .**

Caracter preventiv...

" Eu cred că d-sa greșește .În primul rând, **a governa înseamnă a preveni** , a preîntâmpina ; a governa **nu înseamnă a lăsa să se producă anumite curente** , ca după aceea **să legiferezi sub presiune**.Una este a preveni, și alta este a trata. A preveni înseamnă a lucra la rece, a lucra liniștit . **Prevenind, multe lucruri pot fi evitate** .

Prin urmare , cred că este rău să se producă mai întâi anumite curente și anumite opinii și apoi să fim nevoiți ca , sub presiunea lor, să lucrăm .

Din aceste considerațiuni , **cred că bine este când guvernul și parlamentul iau inițiativa** , urmând ca să ne spunem părerea atunci când se va veni cu proiectul în chestiune .

Caracter social ...

" În al doilea rând, **d-I Gigurtu mai obiecta : chiar dacă este vorba să se facă un proiect de lege al breslelor , este bine ca acea lege să fie încredințate Ministerului Economiei Naționale** , pentru ca el să întocmească proiectul .

Să uităm un lucru : că menirea Ministerului Economiei Naționale este de a îngriji de promovarea economiei naționale , de promovarea industriei și comerțului .

Ministerul Economiei Naționale , este un minister al industriei, al industriașilor și nu al poporului de jos, nu al muncitorilor .

" Se poate , d-lor, încredința **o lege cu specific muncitoresc** , unui minister care altă menire ? Dacă s-ar face, permiteți să vă spun dinainte care ar fi rezultatul .

Muncitorii agricoli

Rezultatul ar fi ceea ce vedem că se petrece astăzi cu **Ministerul Agriculturii** și Domeniilor , care este un departament având menirea să se ocupe în primul rând de **promovarea agriculturii , nu și de aspectul ei social** .

Și care este rezultatul ? Noi vedem care este astăzi **situațiunea muncitorilor agricoli și a micilor producători** , din p.d.v.social

" **Vrea dl Gigurtu ca și muncitorimea industrială să fie coborâtă la nivelul micilor agricultori ?**

Din contră, noi trebuie să -l ridicăm și nu vom avea pace și fericire în țara aceasta , atâta timp cât **aceste milioane de muncitori agricoli și mici agricultori nu vor fi ridicați la demnitatea de om(aplauze)** Și nu vor fi ridicați , decât atunci când Ministerul Agriculturii și Domeniilor- pe lângă misiunea de a promova agricultura - **se va înființa și o secțiune cu caracter social** , pentru promovarea și ridicarea muncitorilor agricoli și a micilor producători , din punct de vedere social, ca oameni .

Muncitorii industriali ...

" Deci, aceasta trebuie făcut în primul rând ; **nu să dăm înapoi și muncitorimea industrială , s-o coborâm la nivelul muncitorilor din agricultură** , ceea ce ar fi unul din cele mai mari dezastre , unul din cele mai mari deservicii pe care le-am putea aduce poporului român

(aplauze)

Eftimie Gherman / 27 iun.'39

▣ Calificarea profesională

▣ Liceele industriale, Școlile de arte și meserii

" Dar , pentru ca să motiveze aceasta, dl Gigurtu mai avea încă o obiecție .

Anume, d-sa spunea : **legea breslelor să nu cuprindă altceva decât calificarea meseriilor și aceasta să fie cât mai largă , deoarece avem lipsă de muncitori calificați .**

" **Aici este un mare adevăr** , și rog pe dl președinte să mă ierte dacă insist asupra acestei chestiuni , foarte importantă și la ordinea zilei . În adevăr, **noi avem atâtea brațe !**

Toată țara aceasta este o țară de muncitori ; nu există nici un sat unde să nu putem recruta zeci și sute de muncitori . Cu toate acestea, însă , din nenorocire , **ducem lipsă de muncitori calificați** , și , din această cauză , suferim atâtea lipsuri , din atâtea puncte de vedere !

" Știm cu toții că, **într-o țară civilizată , modernă** - și România este pe cale să intre în rândul țărilor mai avansate , mai civilizate - în acest proces de evoluție , **rolul principal îl au muncitorii calificați , acești adevărați pionieri** . Tehnicienii, inginerii sunt aceia care elaborează planuri , care dau directive, iar **muncitorii calificați sunt acei care aplică acele planuri pe teren , care le dau viață** . Ori noi suntem așa de săraci în direcția aceasta ! . **Avem așa de puțini muncitori calificați** , deși se fac atâtea jertfe din partea Statului !

Școli și cămine

" **Avem sute de cămine** înființate , în toată țara , **cămine de ucenici** , care **ne costă sute de milioane pe an** ; avem **școli de arte și meserii , licee industriale**- cea mai recentă reformă a învățământului a fost , între altele , și pentru crearea acestor licee - cu scopul de a promova un număr mai mare de muncitori calificați și **care este rezultatul? Egal cu zero !**

" Care este cauza ? **Ucenicii aceia** , care stau în cămine **3-4 ani de zile** , și ne costă atâția bani , **absolvenții școlilor de arte și meserii și ai liceelor industriale, după ce au terminat cursurile , cred că nici 10 % din ei nu rămân în meserii, ei pleacă în altă parte , deoarece idealul lor este să ajungă slujbași**

Eu personal cunosc **mii și mii de muncitori calificați** , ideal de calificați , **muncitori cu un trecut , care lasă meseria , fug, și caută plasament în altă parte .**

Remunerarea corespunzătoare a muncii ...

" De ce , d-lor ? **Pentru că nu-și găsesc remunerație**

Pentru că **nu sunt suficient salarizați** .

Lucrători calificați , **primesc 500 -700 lei , maximum 1.000 lei pe săptămână .**

Și atunci **preferă să-și caute îndeletniciri în afara meseriei .**

Astfel avem zeci și sute de portari , la toate blokhaus-urile , care **sunt muncitori calificați.**

Ei preferă asemenea îndeletniciri , pentru că în meseria lor nu găsesc o salarizare suficientă . Aceasta este o tragedie pe care o găsim și la țară , mai ales la micii agricultori .

-Voce : Ce portar este mai bine retribuit ?!

-Gherman : Este mai bine retribuit , căci are locuința gratuită și mai primește 1.500 lei lunar , fără să aibă o ocupație grea.

Domnilor, **nu trebuie să ne ascundem după degete** . Nu trebuie să facem literatură .

Toată lumea dorește să-și îmbunătățească cât mai mult traiul .

Noi nu am ajuns încă să muncim numai pentru că munca este un ideal mare și frumos, o datorie sfântă și elementară . Vor veni poate vremuri și oameni care o vor face .

Din păcate , însă , **marea majoritate a oamenilor** , nu sunt încă pătrunși de acest adevăr , ci **muncesc fiind biciuiți de nevoile existenței** .

Nenorocirea este că astăzi totul este mai bine plătit, decât munca(aplauze)

Este mai rentabil să fii portar , intendent sau servitor, la un hotel , decât să lucrezi în meserie . Toate șmecheriile sunt plătite , numai munca singura creatoare , singura care asigurpă viața și fericirea ,nu este remunerată în deajuns .

" De aceea, d.lor, **nu este deajuns să creem muncitori calificați** ,

ci **trebuie să-i păstrăm** , trebuie să-i facem să rămână în meserie ,

să le dăm posibilitatea să câștige și să trăiască din meseria lor.

Când vom reuși să facem aceasta , va fi mai bine și pentru ei și pentru capitaliști , și pentru comercianți , și pentru țară și națiunea întreagă . Trebuie , deci , d-lor,

să facem tot posibilul spre a asigura remunerarea muncii productive .

" S-ar putea spune însă că industria nu poate suporta noi sarcini , prin mărirea salariilor .Ba le poate suporta , și încă cu folos, pentru că remunerarea mai bună a muncii aduce după sine un stimulent printre muncitori , de a rămâne și progresa în meserie și deci pentru întreprinderi o producție mai mare și mai bună .**Nu trebuie să uităm că toți trăim din producție , nu din consumarea capitalului . "**

Eftimie Gherman / 27 iun.'39

32.) **Armand Călinescu** (ex-PNȚ, prim ministru, ministru de Interne, ad-interim Armată)

discurs -concluzie la dezbaterile la Mesaj , **Adunarea Deputaților** , 28 iun.'39
(DAD, MO nr. 7 , ședința din 28 iun.'39 , pag . 133- 138)

Armd.Călinescu / 28 iun.'39

▣ **Guvernarea :activități sociale**

"Fără îndoială , **asigurarea ordinii interne** și a **siguranței Statului** , a constituit o **preocupare de căpetenie** a regimului actual.Dar ar fi să dăm o imagine incompletă a lui, dacă nu am sublinia și **marea operă constructivă** ce s-a întreprins în acest răstimp.

În adevăr, **s-a dus o activitate** din cele mai rodnice **în domeniul social** și în acela **al marilor lucrări de interes public** . În domeniul social :

Pentru muncitori

" Este deajuns să priviți tot ce s-a realizat pentru **îmbunătățirea condițiilor de viață a muncitorilor** noștri . Perfecționarea **contractului de muncă** , **pensiile pentru bătrânețe**, **construcțiile pentru locuințe** , organizarea "**Muncă și Voie Bună** " , toate acestea au fost menite să imprime regimului actual o **semnificație socială** (**aplauze prelungite**)

" În admirabila **manifestație muncitorească de la 1 mai** acest an, și în **Expoziția deschisă deunăzi** în prezența atâtor delegațiuni străine , care și-au exprimat admirațiunea lor pentru realizările făcute într-un timp atât de scurt , **găsim semnele incontestabile care confirmă această operă** .

Astfel, **un regim de autoritate** a fost în măsură să realizeze ,

în domeniul **problemelor muncitorești** ,

ceea ce nimeni nu a putut înfăptui în regimul demagogic democratic " (**aplauze**)

Armd.Călinescu / 28 iun.'39

33.) **Victor Iamandi** (ministr.Justiției),Concluzii la dezbaterile la Mesaj, Senat , 28 iun.'39

(D.S.,MO 9, șed. din 28 iun.'39 , pag. 192- 200)

Victor Iamandi / 28 iun.'39

▣ **Guvernul = salvatorul ordinii publice și existenței Statului**

▣ **Guvernul = guvernul așezării Statului pe noi baze**

▣ **Guvernul = guvernul unei mari opere constructive**

" Domnilor, **s-a crezut acum 7-8 luni** în urmă , că **guvernul de azi** , este un **guvern de giranți** și este un **guvern de tranziție**.

S-a răspuns atunci de către actualul președinte de Consiliu [**Armand Călinescu**] și am avut prilejul să vorbesc și eu în această chestiune la Cernăuți , în 23 octombrie 1938 , că **nu suntem nici giranți, nici guvern de tranziție , ci suntem chemați să îndeplinim o misiune** cu care **ne-a însărcinat** încrederea **Maiestății Sale Regelui**, și că ,

în îndeplinirea acestei misiuni , **de a așeza Statul pe noi baze** , pe baze care răsar din **Constituția noastră** , **nu vom ezita să mergem până la capăt** , punând la contribuție toată munca , toată abnegația și toată puterea noastră de sacrificiu .

" **După 16 luni** de la instalarea la cârmă a acestui guvern , **țara este repusă pe făgașul normal al dezvoltării sale**. Credem, fără să anticipăm asupra judecării viitorului , că, în limita posibilităților de care dispunem, **ne-am făcut cu toții datoria**.

" Domnilor, **noi nu am restabilit numai ordinea și am salvat numai existența Statului și am asigurat națiunii posibilitatea unei vieți liniștite** , dar paralel cu această acțiune , care este primordială și hotărâtoare pentru existența unei societăți , **am realizat și o mare operă constructivă** .

Ministerul Muncii ... Mihail Ralea ...

" Domnilor, aceeași **largă activitate întreprinsă** într-un **spirit tineresc și de inovații** , a desfășurat d-l **Mihail Ralea** la Departamentul Muncii (**Aplauze**)

Ceea ce **s-a realizat pentru muncitorime în acest an de guvernare** ,

întrece cu mult în proporție toate realizările care s-au făcut de la război încoace.

Și meritul mare al d-lui ministru al muncii este că **a știut să pună la contribuție toată pregătirea sa de intelectual** , toată **pregătirea sa de sociolog** și tot sufletul său de idealist , pentru ca **să capete încrederea clasei muncitorești** care reprezintă în viața Statului nostru **o forță dinamică** , utilizabilă în toate împrejurările , de care nimeni nu se poate dispensa. (**aplauze**)

Di ministru Ralea a realizat la acest departament **o serie întreagă de reforme** .

Mă voi mărgini să le menționez : **legea contractului de muncă** prin motivarea concedierii ; nici un muncitor, nici un funcționar nu poate fi concediat fără motivare scrisă ;

salarizarea concediilor de odihnă ; **legea asigurărilor sociale** prin introducerea , pentru prima oară în România, a **pensiei de bătrânețe și pensia pentru copii** , **care nu se găsește aproape nici într-o altă țară** .

" În sfârșit , **organizarea breslelor** . Prin crearea **breslei unice pe ținut** , se dă **posibilitatea tuturor factorilor de producție să aibă o organizație unitară care să lucreze** , în mod solidar, **în interesul Statului** .

Legea a avut un succes desăvârșit . Ea va fi completată prin noul proiect care va fi depus în curând în fața dvs, și suntem convinși că **va constitui temelia esențială pe care se va ridica întreaga noastră organizație de Stat** .

" În sfârșit, a făcut organizația "**Muncă și Voie Bună**" , care a pus la dispozițiunea muncitorilor un **teatru propriu** , frecventat de peste 400.000 muncitori , a înființat peste **300 de biblioteci** , care au astăzi aproximativ 25.000 de volume și a creat **universități pentru muncitori** în București , Sibiu, Constanța , Chșinău , etc . S-au deplasat la munte zeci de mii de muncitori prin **turismul muncitoresc** .

[-----]

Este o reformă care nu se găsește nicăeri, este o **inovație care face cinste actualului titular** al Departamentului Muncii, și , d-lor, prin largă și rodnică sa activitate , **încadrată în principiile salutare ale noii Constituții** și în atitudinea unitară a Guvernului , d-sa este un **element de o deosebită valoare** , făcând cinste generației sale , iar **opera sa va rămâne ca una din cele mai importante** în activitatea ce s-a desfășurat în aceste zile de grele încercări prin care a trecut Statul nostru " (**aplauze**)

Victor Iamandi / 28 iun.'39

34.) **M.Ralea** * (**ministrul Muncii**) , **expozeu la legea breslelor** , Cameră , **10 iul.'39** (DAD, MO nr. 10, șed. din 10 iul.'39, pag. 234- 239)

* **Notă**

Născut la **30 apr.1896** la București (**tata-magistrat la Huși ; mama din Cahul**) ; **școala primară Huși , liceul la Iași, Facult.de Litere la București ('14-'16)și Iași ('17) ;**

doctor în Drept (Paris) și Litere (Sorbona, '23).Asistent , conferențiar, prof univ. , de **Psihologie și Estetică** la Universit din Iași (1923, 1926) .

Membru PNT și deputat de Fălciu (1928, 1932) ; dir.al ziarului "**Dreptatea** " ; Redactor la "**Viața Românească** " (Iași) ; publică la : **Însemnări literare** , **Gândirea** , **Ideea europeană** , **Adevărul literar** ș.a.

Opera : **Révolution et Socialisme** , Thèse , Paris, 1923 ; **L'idée de révolution dans les doctrines socialistes** , Thèse, Paris, 1923 ' **Formația ideii de personalitate** , Iași, 1924;

Introducere în sociologie , București, 1927 ; **Ideea de revoluție în doctrinele socialiste** , 1930 ;

Fenomenul românesc , f.a.; Istoria ideilor sociale, f.a., Craiova ;

Psihologie și viață , 1935 (Cf. Lucian Predescu , **Enciclopedia Cugetarea**, p. 712-) -----

Revezi și coroborează cu contribuțiile doctrinare la **fișierele de doctrină și la Corporatism . :**

M. Popovici - **Solidarismul politic** ; Nae Ionescu - **Sindicalismul** ;

Gh.Tașcă, "**Liberalism, Corporatism,Intervenționism** "

P.P.Negulescu,"**Destinul omenirii**" ; S.Mehedinți, **Partidele politice și statul corporativ** ;

M.Manoilescu ,**România, stat corporativ** (și altele)

Pamfil Șeicaru, **polemică cu Ralea**, privind **parlamentul corporatist**, 16 dec.'29]

[LD : **Are 43 de ani .Este un tânăr ministru** pornit pe reforme și realizări.

Se comportă ca un **profesor la catedră** , ținând o **lecție** unor studenți care, **deși deputați aleși pe profesii**,nu sunt prea clarificați privind noua organizare ..

Depășește cadrul explicit , ținând un larg expozeu doctrinar : un **melanj de sindicalism și corporatism** , care să semene , dar **să nu imite** , organizarea pe care intenționa noul regim s-o implanteze . Cu atât mai mult cu cât ... subiectul fusese mult discutat ... și cursese multă cerneală pe această temă . El preferă argumente luate din câteva cărți de sociologie ...

La modul general, **el nu plasează România nici în categoria unui stat democrat , nici totalitar , nici socialist** . Repetă mereu : **stat autoritarist .**]

Document integral : **fișier PNT , XVII**

Vaida îi dă cuvântul pentru a da unele explicații la **proiectul de lege pentru recunoașterea breslelor** .

Pe banca ministerială este **Armand Călinescu și alți miniștri**

M.Ralea / 10 iul.'39

▣ **Constituția și Legea electorală = anticiparea breslelor**

" **Legea** pe care am onoarea s-o prezint înaintea dezbaterii dvs , este o lege care vine oarecum cu întârziere , fiind că ea este un **corolar direct** , cu necesitate impus de **cele două mari reforme** ale regimului actual , de **Constituția țării și de Legea electorală** . Prin această lege , se dă un **conținut concret anticipațiilor** legii electorale și prescripțiilor directe ale Constituției .

"**Constituția** noastră prevede , într-un spirit perfect clar , **un punct de vedere profesionalist** . Este necesar , așa dar , ca, satisfăcând acest spirit al Constituției , **să ajungem la o organizare** , la un **substrat de structură** , care **să servească de bază** noii așezări constituționale . "

[-----]

M.Ralea / 10 iul.'39

▣ **Ideea profesionalistă = ideea secolului**

▣ **Trei regimuri - aceeași idee de organizare**

▣ **Franța, Rusia, Italia**

[LD : nu mai "**importăm** " ci le "**adaptăm**" - spune Ralea, și eu nu prea înțeleg diferența. Ideile care "**plutesc în aer**" , în "**atmosfera secolului**" , "**liberalismul de la 1848**" , "**sindicalismul francez**" , "**corporatismul italian**" , **nu știu ce** ..din Rusia,par a ascunde cu fereală **ideile socialiste** care i-au hrănit tinerețea .Nu mai folosește sintagma "**luptei de clasă**" cu care țărănismul din România a debutat pe scena politică postbelică , ci ... vorbește de "**solidarități profesionale**" , care sunt "**fatalități istorice**" . Omul politic este , oare , ceea ce citește în tinerețe ?]

" Este ceva , așa dar , în aer , care plutește în mentalitatea generală a secolului , în toate părțile ; este **ceva care se aseamănă** cu **triumful ideilor liberale de după 1848** . După marea revoluție franceză , încetul cu încetul , chiar în țări de puternică reacțiune , care nu erau așa de adaptabile la noile idei ale revoluției franceze , **s-a introdus rând pe rând** , aproape **în fiecare din ele** , **această ideologie** - în majoritatea statelor europene .

" **Dar toată rezistența** aceasta a fost de prisos , fiind că **o forță mistică presa asupra guvernanților și această idee , admisă inconștient și fără voia lor** , s-a realizat în diferite organizațiuni de Stat .

" **Ideea** aceasta , de care este vorba în secolul nostru , este **ideea profesionalistă** , este ideea care cuprinde **o serie întreagă de elemente comune** , fie că este vorba de **sindicatul francez** , fie că este vorba de **Rusia** , fie că este vorba de **corporațiile italiene** , fie că este vorba de **corporațiile portugheze** . "

[-----]

M.Ralea / 10 iul.'39

▣ **Ideea profesionalistă la români : rol educativ**

[LD : Nu face nici o referire , totuși , la unii teoreticieni corporatiști - spre ex. Manoiilescu - sau la cuziști , la legionari care au propagat corporatismul .

Nici vorbă de tradiție , nici vorbă de deziderat al poporului , ci mijloc educativ , pentru ca oamenii , atașându-se de profesii , să nu mai alerge după cariera politică !]

" Și , dacă ar trebui să adaug **un punct de vedere românesc** în această excursiune generală asupra **doctrinelor care privesc ideea profesionalistă** , aș adăuga că **la noi** , mai mult decât ori unde , **ideea afirmării unei profesii fixe și precise și a concentrării oamenilor în jurul ei , are un caracter educativ** , pentru că **la un popor pe care beatitudinea orientală adesea ori îl face să stea alături sau pe deasupra unei profesii , alegând ca singură profesiune cariera politică** ,

ideea organică a unei profesii , care trebuie să formeze centrul de bază al unei **mentalități morale și etice** , are un rol educativ , care va avea **efecte puternice în dezvoltarea ulterioară a țării noastre** . "

[-----]

M.Ralea / 10 iul.'39

▣ **Curentul concentrărilor sociale**

" Pe urmă , către **sfârșitul secolului trecut** , deodată o **scădere a acestei mentalități individualiste și un început de acordare , de armonizare a interesului individului cu interesul social și integrarea acestui individ în viața de societate și de Stat** . "

Economic : intervenționismul , dirijismul de stat

" În ordinea economică , asistăm de două decenii la tot felul de **formule : de economie dirijată și de intervențiuni ale Statului** , pentru susținerea prețului , pentru **tarife protecționiste** , pentru **limitarea producției** , pentru **excitarea ei** și așa mai departe ; **un amestec permanent al Statului** , prin **economiile dirijate** , chiar atunci când când nu sunt planificate în viața economică .

Politic : concentrarea în mari partide

" În ordinea politică , **sfârșimătarea atomistică a tuturor partidelor politice în grupuri și grupulețe** , care se **combăteau la infinit între ele** , **a început să cedeze pasul** unor **concentrări de mari partide** , chiar în țările de mare democrație apusene , iar în cea mai mare parte din țările Europei **au luat naștere forme totalitare** , cu **un singur partid** , concentrat în ordinea socială și națională

Etic : solidarism social și național

" În toate celelalte domenii , în domeniul **pedagogic** , **etic** , **subordonarea tineretului viitorului națiunii ; subordonarea individului solidarității sociale** ,

decadența drepturilor și creșterea simultană a datoriilor , toate aceste semne care arată că **individualismul crescut, hipertrofiat, monstruos, deasupra societății** , încet, încet **a revenit la un fel rezonabil de adaptare la viața socială** .
" Dar aceasta înseamnă că **diferențierile prea mari , diversitățile , care presupun luptă și combativitate , scad și ele.**
Căci , domnilor, **lupta de orice natură , chiar lupta de clasă , preconizată de socialiști,** adică de oamenii aceia **cari credeau în superioritatea totului social , asupra individului , este reminiscența unei perioade individualiste , depășite astăzi .**

Profesionalismul = armonie socială

" Revenim la profesiune . De ce ? Pentru că **profesiunea nu separă , nu diversifică ,** profesiunea **nu opune oamenii unii altora** . Profesiunea **îi unește** în sensul că **fiecare depinde de celălalt** , o specialitate completându-se cu celelalte specialități . **Fiecare meserie, fiecare profesiune, nu poate fi ridicată la un rang superior în Stat ,** fiindcă în orice moment ea este într-o **perpetuă și completă interdependență** de completare , printr-o **solidaritate permanentă** cu toate celelalte meserii , care o completează și formează împreună **armonia socială** .

Profesiunea = baza partidului unic.

" Așa dar, în momentul în care **Țara Românească trăește o revoluție,** în momentul în care **instaurăm un partid unic, profesiunea este singurul mijloc social de a îndepărta și lupta de clasă și lupta de indivizi ,** pentru a crea teren comun de colaborare , prin completarea profesională a oamenilor care sunt datori să lucreze și să lupte la un loc. (aplauze)

[-----]

M.Ralea / 10 iul.'39

▣ Legea breslelor

" D-le președinte, d-lor deputați , după aceste **considerațiuni generale** , care , oarecum , **creiază atmosfera ideologică a acestei legi,** să trecem la **conținutul propriu-zis al legii.** Voi analiza , în primul rând, **structura arhitectonică** pe care o creiază actuala lege ; și, în al doilea rând, **principiile generale** care fac posibil **mecanismul și funcțiunea acestor organizațiuni .**

"În ceea ce privește **structura ideologică arhitectonică** , pe care o punem la baza acestei legi , de care se pleacă , **breasla .**

Breasla este, poate, un nume impropriu pentru organismul profesional pe care îl creiem acum. În orice caz, țin să **atrag atențiunea dvs că nu este vorba de vechea breslă medievală** , pe care am cunoscut-o și noi , și pe care a cunoscut-o întreaga Europă , sub numele de **vechile corporațiuni** .

Recurs istoric : Breasla medievală ...

" Aceste corporațiuni erau **organisme monopolizate** ale unei **economii urbane,** în care **schimbul între țăran și meseriaș** se făcea după **un anume tarif fixat** . Era o serie întreagă **organizațiuni monopolizate** din punctul de vedere al membrilor care aveau profesiunea cu **caracterul eredității la bază și o calificare profesională foarte strictă , foarte strâmt indicată** de anumite **egoisme de breslă** .

"Acest **organism medieval** , cum știți, a fost **desființat de Turgot** și , mai târziu , **consfințit de revoluția franceză** prin celebra **lege Chapellier** .

A dispărut sub forma aceasta , **cedând principiului libertății muncii** , în sensul că **fiecare se poate asocia cu cine crede de cuviință în mod liber,** așa cum crede de cuviință , **pentru a satisface** nevoia de **solidaritate sindicală** . "

M.Ralea / 10 iul.'39 / recurs istoric

▣ Evoluția organizării profesionale românești

" La noi, aceste **bresle medievale** au căpătat **prima lovitură în 1826** ,

când **Domnitorul Șuțu** a făcut un **contract economic cu Austria** ,
aducând și populând aproape toate **starostiile românești cu meșterii austrieci** .

" În **1875**, oficial , un **Jurnal al Consiliului de Miniștri** ,
a desființat cu desăvârșire aceste starostii , pentru ca , mai târziu ,
în **1902** , o **lege Misir** să creeze din nou **niște organisme sindicale** ,
denumite de el **corporații** - nu se știe de ce - care **aveau un caracter mixt** ,
jumătate de liberă asociațiune , jumătate de constrângere ,
prin care se permitea ca un număr care mergea până la **50 într-o breaslă** ,
să impună legea tuturor celorlalți , care trebuiau **să ia parte forțat**
la această constituire sindicală .

" Această lege a durat până în **1912**, când **legea Nenitescu** , prima lege
pentru **organizarea asociațiilor profesionale în România pe baze moderne** ,
a creat **Casa Meseriilor** și a **asigurărilor muncitorești** și a **creditului** ,
a desființat vechile corporațiuni și a dat **primul impuls** către o organizație modernă .

" În fine, în **1921**, **legea Trancu-Iași** , **a creat sindicatele** ,
copiind legislațiile muncitorești din țările apusene democratice
și, în special, **ideologia genoveză** , în această privință "

M.Ralea / 10 iul.'39

▣ **Breasla mixtă :sindicalism + tradiție breslașă**

[LD : Doamne , te crucești ! Cred că a fost **ideea vreunui conservator** , sau a vreunui
profesor de istorie , și mă duce gândul la **Iorga** . Ca și în cazul celorlalte creațiuni ,
s-a dat naștere unei struțo-cămile , care **întorcea România cu peste jumătate de secol**
înapoi !Pentru că , dincolo de denumiri și motivații, se urmărea **destructurarea organizării**
sindicale,restrângerea libertăților sindicale , "liniștea" și " concordia" totalitaristă .]

" **Breslele românești** , pe care le creiem acum , au un **caracter mixt** ,
între **noțiunea de sindicat** , așa cum este ea cunoscută în Apus,
și o **serie întregă de tradiții** , care sunt utile și care au fost **luate din trecutul nostru**
românesc vechi , din **breslele care au durat până la 1875** , când au fost desființate .
M.Ralea / 10 iul.'39

▣ **Structura organizatorică verticală a breslelor**

[LD Expunerea lui despre **structura organizatorică** a breslelor , este clar expusă ,
și motivată , când vorbește de cele **3 etaje** (din 4)ale **piramidei breslașe** ::
Breasla - Uniunea - Consiliul Național al Breslelor .
Surpriza - explicată ca o "**inovație** " românească ! -vine când explică din cine este format
acest Consiliu Național : **primul ministru +miniștrii Muncii, Economiei, Agriculturii ,**
Comunicațiilor, Educației naționale+ reprezentanți ai uniunii Camerelor profesionale
(industrie și comerț , salariați,intelectuali , specialiști în legislație socială)
Poate pentru a fi operativi și eficienți? Poate pentru a fi în legătură directă ?
Poate fi considerat un parteneriat ? dar acesta oricum se putea asigura ...]

" **Deasupra breslei** , în ordinea verticală , vine un **al doilea etaj** ,
pe care îl ocupă **Uniunile**. Este de ajuns ca în două ținuturi , **două bresle** să se formeze,
pentru ca ele **să poată alcătui** , în Capitala Țării, **o Uniune**.

Am evitat de apune **deasupra Uniunilor** încă un **al treilea supraorganism** ,
ca în Italia, în Portugalia, în Franța și în majoritatea țărilor : **confederația** ,
fiindcă ne-am gândit că , în momentul când **Statul autoritar** își creează
o anumită mentalitate , și un anumit echilibru ,
ar fi , poate , periculos de a asocia mai multe profesioni la un loc ,
care **ar putea forma uriașe organizațiuni rivale** ,
diminuând încetul cu încetul , autoritatea organizațiunii de Stat .

Urmează ca din experiența ulterioară a funcționării legii , să vedem ce dă această primă
organizare , pentru ca , după aceea, **să putem medita dacă este cazul**
de a trece mai departe la **aceste organizațiuni de asocieri** de profesioni : **confederațiile** .

" **Uniunile** acestea au, pe lângă caracterul lor de **a grupa toate interesele ținutare** într-un singur mănunchi, și **caracterul de colegiu, de corp**, ele putând da **calificări**, din punct de vedere **profesional**.

" Țin să adaug că **toate Corpurile**, care au avut **legi speciale**, care le-au recunoscut, **rămân ca atare** și că **se interzice creațiunea de noi uniuni** în acest domeniu.

Corpul avocaților, Corpul medicilor și farmaciștilor, etc, rămân mai departe, schimbându-și doar numele din **Corpuri**, în **Uniuni**. (**aplauze**)

" **Deasupra Uniunilor**, al treilea etaj și vârful piramidei îl formează **Consiliul Național al Breslelor**, **o inovație a noastră**, și care este **un organism jumătate administrativ**, prezidat de **primul ministru**.

Din el **fac parte**: ministrul **Muncii**, ministrul **Economiei naționale**, al **Agriculturii**, al **Comunicațiilor**, al **Educației naționale**, delegați ai **Uniunii Camerelor profesionale**, reprezentanți ai industriei și comerțului, ai salariaților ai intelectualilor, și specialiști în legislația socială. **El se reunește de patru ori pe an**, **coordonează diferitele interese ale politicii sociale generale**, **dă directive și aplanează conflictele**, **acolo unde se ivesc**.

" Acestea sunt diferitele etaje care se succed în ordinea verticală
M.Ralea / 10 iul.'39

▣ **Structura organizatorică orizontală**

▣ **Camerele Profesionale și Uniunea Corpurilor Profesionale**

[LD : fiecare "**inovație**" cu caracter "**specific românesc**" ,denotă efortul asiduu pe care-l face ca să ambaleze cât mai frumos încă **o măsură autoritaristă**, **menită să asigure controlul mișcării sindicale**. Pentru că , iată , breslele create , nu au o legătură directă cu **Consiliul Superior** , ci ele sunt subordonate "**orizontal**" **Camerelor Profesionale din județe** , ș.a.m.d.]

" Acestea sunt **diferitele etaje** care se succed în **ordinea verticală** .

Această structură , pe care v-am descris-o , **dacă ar rămâne numai la atât** , ar urma ca **diferitele bresle** , diferitele specialități , să stea **unele în fața altora ca două linii paralele**, care **nu se unesc decât într-un anumit punct** ; **câte o dată** , **Consiliul Superior al Breslelor** ,iar în foarte multe din necesitățile lor , **breslele, nu au nici un fel de atingere unele cu altele**. Neam gândit atunci la o organizare orizontală , care să poată face legătura între diferitele bresle, și să le poată coordona.

În Italia o asemenea organizațiune se numește "**corporație**" .

Ea este un **organism mixt** , adică **compus și din patroni și din salariați** , clasificați în **unități de producție** : corporațiuni în domeniul **agricol**, corporațiuni în domeniul **industriilor** de anumite feluri , în domeniul **transporturilor** și așa mai departe .

" **Un asemenea organism la noi în țară- fără nici un fel de tradiție, fără pregătirea sufletească de apropiere dintre patroni și salariați** , **fără determinarea precisă a unităților economice înscrise mai dinainte în lege** - , poate **ar fi fost o inovație** care ar fi avut **un caracter artificial și nu ar fi putut satisface** acea **nevoie de coordonare și de solidaritate** între bresle , pe care noi o urmărim în linie orizontală .

" **Ne-am gândit** atunci că ar fi , poate, **mult mai cuminte** ca,

în locul acestor corporații- complete inovațiuni - **să utilizăm o serie de instituțiuni naționale** , **experimentale** în această privință , care **și-au dovedit rostul lor** în economia și în organizarea socială a țării, și **să facem prin ele contactul cu breslele** ; ne-am gândit atunci să organizăm **Camerele Profesionale**.

" Țin să vă spun că nici aici nu vă aflați în fața unei revoluții , așa cum a circulat o serie întreagă de legende în ultimul timp , că aceste Camere vor fi captate de un anumit spirit , de anumite organizațiuni sau că vor rupe complet cu trecutul .

Camerele profesionale pe județ , **rămân așa cum sunt acum**, cum au ost organizate prin legile lor speciale . **Camerele de Comerț, de Muncă , de Agricultură** rămân așa dar cum sunt . " **În fiecare ținut** se creează însă o **Cameră Profesională** , care va avea **5 secțiuni** :

o secțiune industrială , o secțiune comercială , o secțiune de muncă , o secțiune agricolă și o secțiune intelectuală . **Aceste Camere vor trăi dintr-un buget** , care vor însemna un plus adițional din bugetul Camerelor județene. **Scopul lor** este ca în fiecare din aceste secțiuni să se găsească o reuniune , astfel ca fiecare domeniu , economic sau social, să poată discuta împreună și să jungă la soluțiuni de compromis și conciliațiune , fără să subziste ca până acum cea separațiune dintre diferitele Camere . [----- exemple -----]

" Deasupra Camerelor Profesionale stă **Uniunea Camerelor profesionale** , în București , una singură , care coordonează toate aceste eforturi la un loc, trimite delagați în Comitetul Național al breslelor și stabilește legătura permanentă între organisme de care vorbeam . [-----]

M.Ralea / 10 iul.'39

▣ Principiile de bază

[LD : modul cum Ralea explică principiul **liberei asocieri** acordat de **Constituție** , este o **mostră de cinism** caracteristic autoritarismului pe care intenționa să-l introducă . . **E o joacă de-a șoarecele și pisica : după acordarea dreptului , limitarea lui drastică !]**

"Cum vor funcționa aceste organisme ? Legea actuală fixează o serie de principii care stau la baza funcționării lor și care sunt următoarele :

Personalitate juridică limitată ...

" Nu instituiam principiul breslei obligatorii , unice, cum este în Italia.

Articolul 26 din **Constituție** consacră **libertatea asociațiunii** . Această libertate a asociațiunii o respectăm și noi și **permitem mai departe libera asociere (aplauze)**

Numai că , din acest punct de vedere , **nu acordăm personalitate juridică oricărei asociații** - acesta este dreptul nostru - personalitatea juridică care crează o serie întreagă de avantajii , conferite unei singure bresle pe Ținut .

Așa dar **poate să existe o serie de asociațiuni profesionale,**

există însă o singură asociație pe Ținut cu personalitate juridică .

"D-lor, **nu trebuie să mai admitem că libertatea totală de asociațiune mai poate fi posibilă .**

Ea nu este posibilă în țările totalitare , unde avea **sindicate** declarate obligatorii prin lege și unice. Dar această libertate nu mai există **nici în țările de mare democrație** .

Este inutil să vă spun că în Franța există un singur mare organism , **Confederația Generală a Muncii** și că orice alt organism încearcă să se înfiripeze , este imediat distrus prin toată puterea de presiune pe care poate s-o exercite această **imensă armată a CGM.**

[-----]

" **Ideea personalității juridice** , acordată cu o serie întreagă de avantaje breslelor, **dă avantajii de ordin comun** tuturor breslelor . Astfel ea dă dreptul : de a sta în justiție, de a exercita acțiune sindicală , de a desemna delegațiuni în Camerele Profesionale.

După aceea, se acordă **avantajii speciale** fiecărei bresle .

"Astfel, **pentru lucrători** , ea dă unicul avantaj al încheierii convenției colective de muncă , însoțirea organelor de inspecțiune la comisia de arbitraj și conciliațiune .

Pentru meseriași , singură breaslă cu personalitate juridică dă dreptul la stabilirea calității de meseriaș , la calificarea personală și la eliberarea de certificate în această direcțiune.

[-----]

Concentrarea sindicală ...

" Am pus în lege că **numai acele bresle pot căpăta personalitate juridică** , care au o **zecime din totalitatea membrilor meseriași** , în momentul constituirii în bresle. Aceasta pentru lucrători.

Pentru patroni , comercianți și industriași , fiind că nu există un număr așa de mare - în unele ținuturi nu există vreunul ! - am pus **un număr de minimum 30 de membri** , care este necesar pentru a cere constituirea în breaslă . [-----]

Bresla unitară, nu mixtă...

" Ea se compune **ori din salariați , ori din patroni** . M-am gândit că , în faza actuală a mentalității noastre sociale , **nu este bine să confundăm aceste lucruri** , cum s-a făcut în Germania . În Italia sunt separate [-----]

Dependența de executiv

" Până acum breslele se puteau constitui și cere personalitate juridică prin justiție. Acest procedeu nu mai corespunde cu forma actului politic , socială și economică a țării noastre . Când avem un stat autoritar , care trebuie să aibă răspundere până în ultima celulă socială , să-și poată evidenția tot sistemul său de control până la cei din urmă membri ai unei societăți , constituirea asociațiilor pe cale de justiție este un anacronism care trebuie părăsit și înlocuit cu personalitatea juridică conferită prin Decret Regal , la cererea ministrului respectiv. La fel, puterea executivă se poate amesteca în controlul comitetelor , care trebuie să fie comitete reale , cu activitate profesională precisă , comitete morale , comitete de oameni care sunt în sânul profesiei , care își exercită efectiv și creator această profesie , comitete care trebuie să aibă în ele oameni de respect și autoritate , care nu au suferit condamnări de ordin penal și de ordin politic

-Armand Călinescu: **Și practic !** (**Vii aplauze**)

-Iamandi : ... și patriotic . Adușă că , la constituirea oricărei bresle , avizul ministerului respectiv este obligatoriu , pentru ca fiecare minister să-și poată controla breslele , în raport cu sfera lui de activitate . .

[-----]

M.Ralea / 10 iul.'39

▣ Legea breslelor - inspirație italiană ?!

▣ Comparație legislativă

[LD : s-a dus aroganța cu care condamna practica imitațiilor legislației din vechiul regim ! Nu mai contează modelul de inspirație ! Îl invocă pe Albert Thomas , cu a sa pledoarie pentru preluare creatoare , numai că , în cazul legii românești , s-au preluat numai părgghiile autoritariste , și , pe deasupra , s-au mai adăugat câteva , tot în acest spirit .]

" D-lor s-a făcut mai departe afirmația că toată această structură , toate aceste principii , ar putea să vină dintr-o inspirație ideologică străină , și , în special , din cea italiană .

Chiar dacă ar fi așa , dacă această lege ar avea o serie întreagă de inspirațiuni , care pot veni din organizații străine , aceasta nu împiedică calitatea ei , pentru că , indiferent de regimul care practică un sistem , trebuie să ne gândim la calitatea lui și nu la cei care îl aplică .

" Un om ca **Albert Thomas** , care nu poate fi acuzat de prea multă simpatie față de fascism , spunea într-un discurs , în care preconiza o serie întreagă din aceste idei corporative , următoarele : < mă silesc totdeauna să găsesc în orice mișcare ceea ce se găsește în ea ca inspirație sinceră către demnitatea omenească , cu un cuvânt , către ideal . Încerc să desprind din orice regim , chiar din acele de opresiune , ceea ce el poate să conțină ca bunătate , ca libertate , ca organizare , cu un cuvânt , ca viață . >

"Așa dar ar fi fost foarte firesc ca o serie întreagă din principiile cuprinse în această lege să poată fi luate din organizația italiană . Dar legea pe care am onoarea s-o supun deliberărilor dvs , are foarte puține puncte comune cu legislația italiană .

Ea este o legislație care ține seama , în special , de nevoile și de contingentele noastre locale (**aplaude**)

Voi cita o serie de diferențe importante între legislațiile străine și legislația românească " **Breasla** , în cea mai mare parte din organizațiile țărilor democratice , constituie regimul libertății totale de asociație .

Noi am limitat această libertate , pentru că și libertatea însăși nu poate să apară decât într-un regim social și este efectul unei reglementări fără de care societatea este o adevărată anarhie , și am ajuns la un sistem care , conferind libertatea , nu încurajează desfrânarea . În țările dictatoriale , din contra , breasla este un principiu obligatoriu , ea este înscrisă în lege , este obligatorie pentru toată lumea și nu conferă nici un fel de libertate de asociație .

" În al doilea rând , la noi breasla rămâne o instituție de drept privat , [LD ?!] .

În Italia și Portugalia, este o instituție de drept public , considerată ca o instituție de Stat .
" În al treilea rând, noi nu am uzat de acel organism hibrid, care se cheamă **corporație**, pentru a face **legătura orizontală** între diferite bresle. Noi ne-am mulțumit să luăm o serie de **organisme experimentate aici** , în special **Camerele Profesionale**, și, cu ajutorul lor, **să facem coordonare , legătura între activitatea breslelor** .

" În fine, noi **nu am admis acele organisme imense** , care , adeseori ori, **fac concurență puterii de Stat** , **confederațiunile**, tocmai pentru amploarea pe care o ocupă ele în raport cu autoritatea de Stat , care **la noi trebuie să fie și să rămână intactă de aici înainte , în orice moment** .

[LD : cu această ultimă motivație , privind **separarea breslelor de politic**, Ralea atinge **culmile ipocriziei** . Însăși înlocuirea legii și a instituțiilor sindicale dinainte, cu niște iște **bresle atât de încorsetate** , care sunt **conduse direct de executiv** - care este **emanația FRN** și care **răspunde doar în fața Regelui !** - el spune **că nu sunt supuse influențelor politice !**]

" În fine, **sindicatelor italiene au atribute politice** , au o legătură și **sunt în directă dependență de partidul fascist** și de cele mai multe ori **sunt o emanațiune a acestui partid**.

Noi am separat politicul de economic, nu există nici o **prescripțiune** a acestei legi care **să lege viața sindicatelor de vicisitudinile vieții politice într-un fel sau altul**

(**aplauze**) Așa dar , **această lege** , cu principiile ei , este o formă care, ia cele mai bune inspirațiuni din atmosfera generală a timpurilor noastre și le adaptează condițiilor locale de la noi ." [-----]

M.Ralea / 10 iul.'39

▫ **Legea breslelor = substrat organic al revoluției noului regim**

" D-lor deputați, **aceasta este legea** pe care o supun deliberărilor dvs.

Acesta este **edificiul** , **simbol** al timpului pe care îl trăim ,

menit **să servească de substrat organic revoluțiunii noului regim**.

" **Acesta este edificiul care înlocuiește luptele sterile și înveninate între partide politice** și între **sinistre ambițiuni personale**

din **vremea fratricidă** în care **românii se urau între ei** .

Acesta este edificiul care înlocuiește trândăvia și parazitismul lipsei de profesiune , diletantismul celor care se credeau buni oricând , la orice ,

prin **spiritul de competență și de specialitate** , care singur va asigura marile potențiale de creațiune ale neamului românesc și-l va face să-și îndeplinească

misiunea pe care l-a dat-o destinul lui istoric " (**aplauze prelungite și îndelung repetate** .

DI ministru este felicitat de primul ministru, de miniștri și de deputați)

M.Ralea /Legea breslelor /10 iul.'39

35.)